

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic**

DISERTAȚIE

**de finalizare a programului de master
PSIHOPEDAGOGIA EDUCAȚIEI TIMPURII
ȘI A ȘCOLARITĂȚII MICI**

Absolvent,
Tiutiu Giorgia-Laura

Conducător științific,
Prof.univ.dr. **Voiculescu Florea**

2014

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic**

DISERTAȚIE

Optimizarea activității didactice prin intermediul jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare

Absolvent,
Tiutiu Giorgia-Laura

Conducător științific,
Prof.univ.dr. **Voiculescu Florea**

2014

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Prezenta disertație finalizează programul de master *Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici*, organizat în cadrul proiectului *Perspective ale formării prin masterat a specialiștilor în domeniul educației timpurii și al școlarității mici la un nivel calitativ superior* (*PERFORMER*), proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, Cod Contract: POSDRU/86/1.2/S/62508.

Beneficiar: Universitatea "Transilvania" din Brașov

Partener 1: Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia

Partener 2: Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad

Partener 3: Istituto di Scienze Psicologiche di Educazione e di Formazione, Roma (Italia)

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CUPRINS:

Harta conceptuală – Relația dintre conceptele fundamentale ale temei și conceptele cheie venite din modulele programului de studii.....6

Argument.....7

Capitolul 1. ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ ȘI JOCLUL ÎN PERIOADA PREȘCOLARĂ.....9

1.1. Prevederile programei activităților instructiv-educative.....9

1.2. Dezvoltarea cognitivă și personalitatea copilului preșcolar.....11

1.3. Jocul în viața copilului preșcolar.....13

1.4. Locul și rolul învățământului preșcolar în formarea personalității copiilor.....14

1.5. Tipuri de joc.....16

1.6. Valoarea formativă a jocului.....17

1.7. Organizarea și desfășurarea jocului didactic.....19

1.8 Cerințele jocului didactic.....22

1.9 Activitățile matematice în dezvoltarea capacităților intelectuale ale copilului.....23

Capitolul 2. PREGĂTIREA COPILULUI PREȘCOLAR PRIN INTERMEDIUL JOCLULUI DIDACTIC MATEMATIC.....26

2.1. Interdisciplinaritatea în activitățile matematice.....26

2.2. Clasificarea jocurilor didactice matematice.....29

2.3. Materiale utilizate în cadrul jocului didactic matematic.....30

2.4. Atingerea obiectivelor prin intermediul jocului didactic matematic.....32

2.5. Locul și rolul jocului didactic în procesul instructiv-educativ.....36

2.6. Rolul cadrului didactic în organizarea și îndrumarea jocului didactic matematic.....38

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

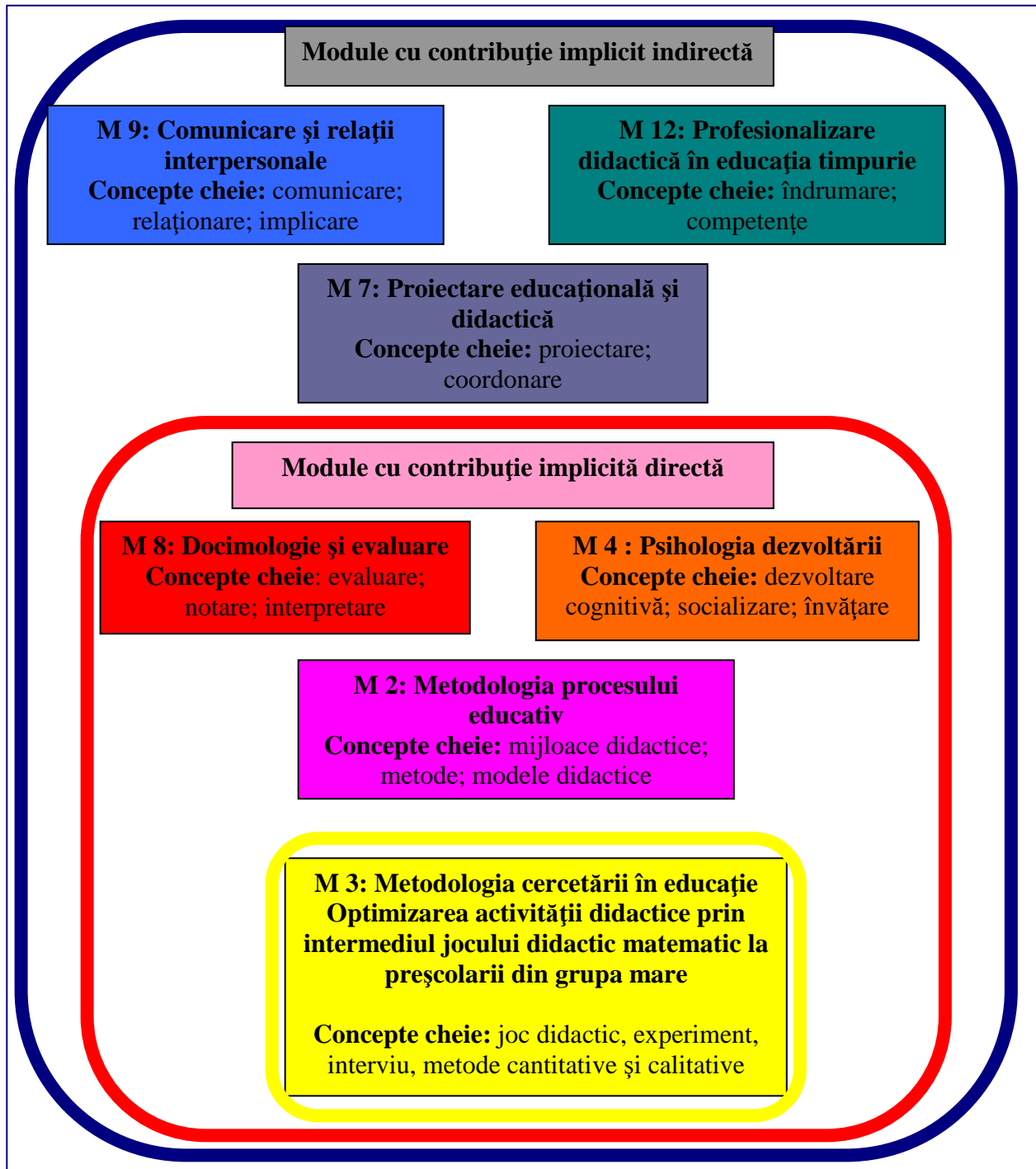
Capitolul 3. CERCETAREA PEDAGOGICĂ PRIVIND OPTIMIZAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE PRIN INTERMEDIUL JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC LA PREȘCOLARII DIN GRUPA MARE.....	42
3.1. Tipul cercetării.....	42
3.2. Ipoteze de lucru, scop și obiective ale cercetării.....	43
3.3. Lotul de subiecți.....	45
3.4. Metodele de investigație și etapele cercetării	45
3.4.1. Metodele de investigație utilizate.....	45
3.4.2. Etapa constatativă.....	47
3.4.3. Etapa formativ-ameliorativă.....	51
3.4.4. Etapa de evaluare finală	64
3.4.5. Etapa de aplicare a interviului.....	68
3.5. Interpretarea rezultatelor cercetării și formularea concluziilor.....	78
 Reflecții pe marginea programului de master.....	 83
 Bibliografie.....	 84
 Anexe.....	 88
 Declarație de autenticitate.....	 104

Parteneri:

HARTA CONCEPTUALĂ

Relația dintre conceptele fundamentale ale temei și conceptele cheie venite din modulele programului de studii

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Argument

Matematica a contribuit din cele mai vechi timpuri la evoluția omenirii, având un deosebit aport în cunoaștere, în tehnică, în economie și în toate domeniile de activitate. Nu ne putem imagina viața fără cifre, fără calcule sau fără simboluri. Știința și tehnica a evoluat mult în ultimii ani, iar noutățile apărute la fiecare pas îi fascinează pe micii preșcolari din primii ani de viață.

În grădiniță, importanța matematicii îmbracă dimensiuni noi, determinate de faptul că această activitate urmărește în mod deosebit dezvoltarea intelectuală a copilului, stimulându-i inteligența și creativitatea, contribuie la trecerea treptată de la gândirea concret-intuitivă la gândirea simbolică, abstractă, pregătind treptat copiii pentru înțelegerea și însușirea matematicii.

Copilul în perioada preșcolară se caracterizează printr-o dezvoltare intensă din punct de vedere fizic și mai ales psihic. Au loc o serie de modificări calitative și cantitative, atât de accentuate, încât în perioadele copilăriei următoare nu vor mai putea fi egale. În acest context, jocul are un rol primordial în viața copilului, devine activitatea fundamentală a învățării, influențându-i întreaga conduită și personalitatea care este în plină formare și dezvoltare. Având în vedere acest lucru și experiența acumulată în activitatea la grupă, văd în jocul didactic un mijloc eficient în dezvoltarea intelectuală și a gândirii logice a copilului.

Jocul este o activitate specifică copilăriei ce îl pune pe copil în situația unei intense activități intelectuale și asigură o asimilare corectă a noțiunilor, a regulilor, o însușire activă și conștientă a cunoștințelor. Jocurile didactice transpun situații de viață și de activitate socială, ceea ce ajută la socializarea preșcolarului. Manipularea obiectelor trebuie să fie punctul de plecare în formarea reprezentărilor, iar achizițiile din sfera proceselor de acțiune trebuie verbalizate corespunzător pentru a se fixa mai bine și pentru a ajunge la un prag superior de generalitate.

Din acest punct de vedere, consider că sunt prețioase jocurile didactice cu conținut matematic. Jocul didactic utilizat în cadrul activităților matematice, asigură din partea copilului, o participare activă, atractivă și deconectantă, potrivit particularităților intelectuale și de vârstă ale acestuia, fiind totodată și un mijloc de realizare preponderent din activitatea grădiniței.

Plecând de la aceste adevăruri și de la condițiile concrete ale muncii cu copiii am considerat necesar să acord jocului didactic un spațiu larg în ansamblul metodelor destinate dezvoltării

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

operațiilor intelectuale prematematice, în condițiile în care jocul didactic este bine ales, organizat, îndrumat și desfășurat în funcție de natura și conținutul obiectivelor. Experiențele proiectate de cadrul didactic sunt determinate de trebuințele copiilor care au nevoie de activități concrete care pot fi exprimate verbal și îi ajută să generalizeze, să emită ipoteze și să pună întrebări.

Lucrarea de față se structurează pe trei capitole. Astfel, primele două capitole le-am intitulat *Activitatea educațională și jocul în perioada preșcolară și Pregătirea copilului preșcolar prin intermediul jocului didactic matematic*. Aceste două capitole le-am alocat delimitărilor conceptuale legate de jocul didactic, scoțând în evidență modalitățile prin care poate fi valorificat în cadrul activităților matematice din grădiniță.

Astfel, din aceste capitole reiese faptul că dacă jocul didactic este utilizat în cadrul activităților matematice, asigură din partea copilului, o participare activă, atractivă și deconectantă, potrivit particularităților intelectuale și de vârstă ale acestuia, fiind totodată și un mijloc de realizare preponderent din activitatea grădiniței.

Capitolul trei, intitulat *Cercetarea pedagogică privind optimizarea activității didactice prin intermediul jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare*, detaliază cercetarea cantitativ-calitativă, în cadrul căreia am aplicat și interpretat, în cadrul experimentului, diferite probe de evaluare aplicate copiilor din grupa mare pe care îi îndrum. De asemenea, am descris diferite jocuri didactice specifice vârstei și fișe de lucru utilizate în activitatea de la clasă. În partea a doua a cercetării am aplicat un ghid de interviu adresat cadrelor didactice care predau în medii diferite (rural-urban), pentru a surprinde diferite aspecte ale utilizării jocului didactic în activitatea profesională.

Lucrarea de disertație a fost elaborată în urma consultării unui număr de 55 de surse bibliografice, iar ipoteza de la care a pornit cercetarea intitulată *Optimizarea activității didactice prin intermediul activităților matematice la preșcolarii din grupa mare*, a fost confirmată.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 1.

ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ ȘI JOCUL ÎN PERIOADA PREȘCOLARĂ

Jocurile reprezintă o categorie specifică de modele de simulare. „A simula” înseamnă „a imita, a reproduce în mod artificial sisteme, fenomene, fapte, creând impresia că există sau că se petrec în mod efectiv sub ochii noștri” (Cerghit, I.; Vlăsceanu, L., 1998, p.164).

Jocul a fost și este considerat tipul fundamental de activitate al copilului preșcolar, iar marii pedagogi ai vremii și psihologi renumiți din întreaga lume au recunoscut rolul benefic al jocului, căutând să dea o explicație acestuia, construindu-se adevărate teorii despre joc. Fiind modalitatea principală prin care se desfășoară activitatea în cadrul instituției de învățământ preșcolar, jocul și jocul didactic ocupă un rol central în educația preșcolară. Astfel, cadrele didactice crează situații de învățare accesibile vârstei și specificului clasei, determinându-i pe micii preșcolari să se implice activ în jocurile didactice pline de dinamism, inocență și bucurie.

1.1. Prevederile programei activităților instructiv-educative

Programa pentru învățământul preșcolar cuprinde toate activitățile existente în interiorul structurii organizaționale a grădiniței de copii, destinate să promoveze și să stimuleze dezvoltarea intelectuală, afectivă, socială și fizică a fiecărui copil în parte și are în vedere atingerea finalităților educației timpurii (Culea, L., 2008, p.4).

Noul curriculum pentru învățământul preșcolar a copiilor de la 3 la 6/7 ani se remarcă prin extensie, echilibru, relevanță, diferențiere, progresie și continuitate. Structural, noul curriculum aduce în atenția cadrelor didactice următoarele componente: finalitățile, conținuturile, timpul de instruire și sugestii privind strategiile de instruire și de evaluare pe cele două niveluri de vârstă (3-5 ani și 5-6/7 ani). Ținând seama de cerințele dezvoltării tuturor copiilor indiferent de mediul din care provin, grădinița trebuie să contribuie la cultivarea proceselor cognitive, a interesului de cunoaștere

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

și la formarea abilităților de învățare. Pentru aceasta se consideră că educația preșcolară trebuie să vizeze dezvoltarea integrală a vieții copilului conform noului curriculum pentru educația timpurie.

Astfel, *Domeniile experiențiale* sunt adevărate *câmpuri cognitive integrate* (L.Vlăsceanu) care transcend granițele dintre discipline și care, în contextul dat de prezentul curriculum, se întâlnesc cu *domeniile tradiționale de dezvoltare a copilului*, respectiv: Domeniul limbă și comunicare (D.L.C.), Domeniul științe (D.Ș.), Domeniul om și societate (D.O.S.), Domeniul estetic și creativ (D.E.C.) și Domeniul psiho-motric (D.P.M.).

Planul de învățământ prezintă o construcție diferită, în funcție de tipul de program al grădiniței și o delimitare pe tipuri de activități de învățare: Activități pe domenii experiențiale (A.D.E.), jocuri și activități didactice alese (A.L.A.) și activități de dezvoltare personală (A.D.P.). Planul de învățământ, ca și domeniile experiențiale prezentate anterior, permite parcurgerea interdisciplinară, integrată a conținuturilor propuse și asigură libertate cadrului didactic în planificarea activității zilnice cu preșcolarii.

Într-un demers coerent al centrării demersurilor educaționale pe copil, noul curriculum scoate în evidență relația biunivocă conținut-metodă și pune un accent deosebit pe rolul educatoarei în procesul de activizare a funcțiilor mintale constructive și creative ale copiilor, pe realizarea unei *dialectici pedagogice* – după H.Wallon – în care copiii și educatoarea se află într-o interacțiune și acomodare reciprocă, subtilă și continuă.

Întrucât finalitățile educației în perioada timpurie (de la naștere la 6-7 ani) vizează dezvoltarea globală a copilului, obiectivele cadru și de referință ale prezentului curriculum sunt formulate pe domenii experiențiale, ținându-se cont de reperele stabilite de domeniile de dezvoltare. În acest sens, domeniile experiențiale devin instrumente de atingere a acestor obiective și, în același timp, instrumente de măsură pentru dezvoltarea copilului, în contextul în care ele indică deprinderi, capacități, abilități, conținuturi specifice domeniilor de dezvoltare.

În ceea ce privește domeniile de dezvoltare, se poate preciza faptul că acestea fac legătura cu conținutul domeniilor experiențiale din structura curriculumului. În continuare, voi enumera domeniile de dezvoltare și voi face o scurtă prezentare a domeniului *Dezvoltarea cognitivă*. *Domeniile de dezvoltare* sunt: *Dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală, Dezvoltarea socio-emoțională, Dezvoltarea limbajului și a comunicării, Dezvoltarea cognitivă și Capacități și atitudini de învățare*.

Parteneri:

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
"CAROL DAVILA" BUCUREȘTI

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Domeniul Dezvoltarea cognitivă – a fost definit în termenii abilității copilului de a înțelege relațiile dintre obiecte, fenomene, evenimente și persoane, dincolo de caracteristicile lor fizice. Domeniul include abilitățile de gândire logică și rezolvare de probleme, cunoștințe elementare matematice ale copilului și cele referitoare la lume și mediul înconjurător.

Dimensiunile domeniului sunt următoarele:

- *Dezvoltarea gândirii logice și rezolvarea de probleme*
- *Cunoștințe și deprinderi elementare matematice, cunoașterea și înțelegerea lumii:* reprezentări matematice elementare (numere, reprezentări numerice, operații, concepte de spațiu, forme geometrice), înțelegerea modelelor, cunoașterea și înțelegerea lumii.

Din contextul anterior prezentat, educatoarele vor înțelege că datoria lor este aceea de a urmări realizarea unei legături reale între domeniile experiențiale și domeniile de dezvoltare, fără a căuta o suprapunere exclusivă a lor ci, efectiv, prin găsirea strategiilor adecvate de atingere a dezvoltării globale a copilului și, implicit, a finalităților educaționale.

1.2. Dezvoltarea cognitivă și personalitatea copilului preșcolar

Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza dezvoltării personalității, iar deschiderea către politicile globale și educație la nivel internațional au adus teoriei și practicii pedagogiei românești experiența necesară pentru înțelegerea și conceptualizarea acestui domeniu larg și complex.

Educația preșcolară trebuie să fie înțeleasă și trebuie să fie proiectată în așa fel încât să țină cont de dezvoltarea copilului în sensul devenirii și construcției sale armonioase, iar obiectivul central este formarea nucleului de personalitate în și prin relațiile sociale pe care le oferă grădinița. Dacă facem referire la locul și rolul instituției de învățământ preșcolar, se poate accentua faptul că grădinița este instituția care oferă copilului, în sensul dezvoltării, ocaziile și alternativele jocului. Grădinița face trecerea între formele educației, de la informal la formal. Oferind opțiuni și alegeri copilului în joc, îl învățăm să decidă și să aleagă soluțiile cele mai adecvate.

Totodată, curriculumul pentru învățământul preșcolar promovează conceptul de *dezvoltare globală* a copilului, considerat a fi central în perioada copilăriei timpurii. Perspectiva dezvoltării

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

globale a copilului accentuează *importanța domeniilor de dezvoltare a copilului*, în contextul în care, în societatea de azi, pregătirea copilului pentru școală și pentru viață trebuie să aibă în vedere nu doar competențele academice, ci în aceeași măsură, capacități, deprinderi, atitudini ce țin de dezvoltarea socio-emoțională, de dezvoltarea cognitivă sau de dezvoltarea fizică. Abordarea curriculumului din perspectiva dezvoltării globale vizează cuprinderea tuturor aspectelor importante ale dezvoltării complete a copilului, în acord cu particularitățile sale de vârstă și individuale.

„Psihicul sau sistemul cognitiv realizează prelucrări multiple și deosebit de complexe ale informației din mediu care stau la baza unor activități cum sunt învățarea, decizia, raționamentul, rezolvarea de probleme, comunicarea. Din punct de vedere pragmatic, competențele superioare pe care persoana le poate obține în desfășurarea acestor activități îi asigură acesteia adaptarea eficientă la mediul fizic și social” (Todor, I., 2013, p. 99).

Stadiul preoperațional (2-7 ani) a fost numit astfel deoarece în gândirea copilului nu se regăsesc încă operații logice propriu-zise. Funcția semiotică se dezvoltă foarte mult, fiind manifestată atât în limbaj, abilitățile lingvistice și de comunicare ale copilului îmbogățindu-se considerabil pe parcursul acestui stadiu, cât și în restul conduitelor simbolice (imaginea mentală, desenul, imitația în absența modelului, jocul simbolic).

Stadiul preoperațional este alcătuit din două substadii:

- *Substadiul gândirii simbolice și preconceptuale (2-4 ani)* este dominat de imagini și simboluri, expresii ale funcției semiotice. În această etapă de vârstă, copiii utilizează atât jocul simbolic, cât și jocul de rol.
- *Substadiul gândirii intuitive (4-7 ani)* coincide cu achiziția unui volum considerabil de cunoștințe și organizarea în forme tot mai coerente și complexe a reprezentărilor mentale. Gândirea este dominată de raționamentul intuitiv în cadrul căruia deducția se realizează pe baza unor proprietăți proeminente ale obiectelor și fenomenelor (Todor, I., 2013, pp. 104-105).

Perioada preoperatorie specifică vârstei cuprinse între 2-7/8 ani este o etapă care merită urmărită. Ea se concentrează în jurul funcției semiotice (sau simbolice) care constituie o premisă obligatorie prin funcționalitatea ei psihologică: interiorizarea acțiunii, în mentalizarea acesteia. „Pentru a ajunge la operație mentală (acțiune interiorizată, reversibilă și structurată) este necesar

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERVUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

pentru copil să poată și să învețe să exprime o realitate semnificată (obiect, persoană, situație, etc.) cu ajutorul unui substitut evocator (semnificantul: cuvânt, desen, comportament, imagine mintală) (Cosmovici, A.; Iacob, L., 2008, pp.35-36).

Învățământul preșcolar are menirea de a forma copiii sub aspect psihointelectual, fizic și socio-afectiv, pentru o cât mai ușoară adaptare la activitatea de tip școlar, pentru integrarea școlară și socială. Ceea ce caracterizează starea actuală a învățământului preșcolar este o libertate mai mare oferită copilului, capacităților sale de expresie, o eliberare a copilului și a cadrului didactic de formalism.

Introducerea cât mai timpurie a copilului în sistemul de educație instituționalizat este justificată prin faptul că vârsta preșcolară reprezintă o perioadă fundamentală pentru dezvoltarea ulterioară a copilului. Obiectivele principale ale învățământului preșcolar vizează aspectele formative, se pune accentul pe formarea capacităților intelectuale, pe formarea capacităților de cunoaștere și de exprimare, pe formarea unor deprinderi elementare de muncă și de comportare civilizată.

O contribuție semnificativă în dezvoltarea gândirii cu operațiile și calitățile ei o au activitățile matematice. În cadrul activităților matematice, jocul logic îi înzestrează pe copii cu o logică suplă și polivalentă care le permite să exprime prejudecăți și raționamente variate într-un limbaj familiar. Cu ajutorul acestor jocuri conceptele matematice sunt reprezentate prin relații concrete între obiecte, relații ce sunt stabilite după cele patru atribute ale pieselor, ușor de înțeles de către toți copiii (Învățământul preșcolar în mieniul III, 2008, p. 220-221).

1.3. Jocul în viața copilului preșcolar

Jocurile, alături de alte metode sunt considerate ca „fiind complexe (compozite), în care se combină de fapt mai multe metode, considerate simple sau primare (ca expunerea, conversația, demonstrația, exercițiul, etc.)” (Cucoș, C. 1998).

„Jocul e o metodă activă prin care copilul este direct implicat în activitatea de învățare. Strategia jocului este în esență, o strategie euristică” (Bandura, A., Cerbone, D., 1983), de combinare, de relaționare, de interpretare a experienței copilului (cunoștințele sale sunt multiple: îmbogățește cunoștințele și formează capacități, dezvoltă atenția, spiritul de observație, memoria,

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
UAB
AN ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

imaginația, formează motivația și atitudinea față de diverse activități, cultivă spiritul de investigație, perseverența și spiritul cooperant.

„Spațiul educațional este definit de ansamblul constituit din încăperea/încăperile în care se desfășoară activitățile didactice și totalitatea inventarului din cadrul acestora” (Trif, L., 2014, p. 87).

Astfel, unitatea de învățământ preșcolar devine un loc atractiv care stimulează în permanență gândirea copilului preșcolar, este locul unde se desfășoară activitățile de joc și cele de învățare, adaptate în permanență la specificul clasei și la particularitățile de vârstă ale copiilor.

„Prin joc copilul învață cu plăcere, este interesat de activitatea desfășurată: cei timizi capătă curaj și mai multă încredere în capacitatea lor, mai mult siguranță și rapiditate în răspunsuri” (Învățământul primar, nr. 4/2003, p. 76).

Jocul didactic are rolul de a-l introduce pe copil în sfera cunoașterii matematice. Utilizarea problemelor distractive în cadrul activităților și a jocurilor didactice matematice le stârnește curiozitatea micilor preșcolari și îi determină să le rezolve, le dezvoltă gândirea logică, imaginația, atenția, memoria, spiritul de inventivitate. Fiecare joc poate fi considerat un util exercițiu de gimnastică a minții.

1.4. Locul și rolul învățământului preșcolar în formarea personalității copiilor

Grădinița este considerată parte integrantă a sistemului de învățământ din țara noastră. Ea are funcții și valori noi în viața socială. Educația preșcolară este realizată într-un cadru organizat și instituționalizat, fiind totodată, un subsistem al educației permanente. Educația preșcolară este o etapă necesară și distinctă în sistemul de formare al tinerei generații, este o verigă constitutivă, este prima treaptă a sistemului, cu rol și funcții bine determinate. Totodată educația preșcolară este o componentă prealabilă și esențială a educației.

Scopul fundamental al educației preșcolare este dezvoltarea integrală, completă și armonioasă a personalității copiilor. Avându-se în vedere scopul fundamental al învățământului preșcolar, prin care se urmărește formarea personalității copiilor de la 3 la 6/7 ani, atât sub aspectul dezvoltării fizice armonioase cât și al stimulării inteligenței și creativității acestora, al educației estetice și moral-civice, al socializării lor în condițiile specifice grădiniței, potrivit particularităților de vârstă, precum și pregătirea adecvată pentru o mai bună integrare în clasa pregătitoare sau în

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

clasa I, grădiniței îi revine un rol deosebit de important. Preocuparea pentru a introduce cât mai timpuriu copiii într-un sistem de educație instituționalizat este justificată prin faptul că vârsta preșcolară reprezintă o perioadă fundamentală pentru dezvoltarea ulterioară a copilului.

Toate activitățile din grădiniță trebuie să dezvolte posibilitățile de exprimare ale preșcolarilor și să-i pregătească în mod direct pentru învățarea cititului, scrisului, socotitului. Este necesar să li se dea copiilor posibilitatea de a-și exprima în mod liber observațiile, sentimentele, gândurile și în același timp, experiența lor personală să fie valorificată permanent, ca o formă de dezvoltare a limbajului și a gândirii logice.

Prin activitățile matematice copiii sunt pregătiți în vederea însușirii limbajului matematic. Acțiunea directă a copiilor cu obiectele asigură abilitate în mânăuirea materialului distributiv și vorbirea cu expresii specifice acestor activități, contribuie în mod evident la dezvoltarea vocabularului. Prin grupare, ordonare, comparare și numărare, copilul dobândește o experiență personală despre mulțimile de obiecte și relațiile dintre ele, ceea ce favorizează înțelegerea cunoștințelor de aritmetică.

Cercetările psihologice arată că până la vârsta de 4-5 ani copilul își dezvoltă 40% din capacitatea intelectuală pe care urmează să o atingă la maturitate. Nevalorificate la timp sau slab valorificate, potențele și disponibilitățile acestor perioade de vârstă nu se pot recupera în anii următori decât în mică măsură și cu eforturi mari. Psihologii de prestigiu ca Jean Piaget și Edgar Faure afirmă posibilitatea și *necesitatea introducerii timpurii a copilului într-un sistem de educație instituționalizat.*

Grădinița cu sistemul său educativ rămâne factorul de declanșare a revoluției intelectuale pe care se clădește personalitatea copilului și mai ales factorul de construcție a acestuia prin conștientizarea valorilor morale pe care le vehiculează și prin faptul că oferă situații de compatibilizare ale acestora la o gamă de condiții relativ diverse. Se poate afirma faptul că grădinița folosește în munca de educare a copiilor o serie de mijloace educative care corespund cel mai bine specificului psihologic al copilului, adică jocul și învățarea. Ca formă de activitate în grădiniță predomină fără echivoc, jocul, iar ca activitate ce dezvoltă psihicul copilului, învățarea este atributul de neînlăturat al acestuia. În timpul jocului copilul învață și se educă.

Activitatea obligatorie din grădiniță în special la copiii de 5-6 ani se aseamănă cu lecția de la școală, constituind o pregătire pentru lecție din toate punctele de vedere chiar și pe plan formal,

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

pentru că educatoarea le cere copiilor să se anunțe când vor să vorbească, să răspundă în propoziție întreagă sau să se concentreze asupra temei date. Educatoarea apreciază munca copiilor chiar dacă nu pune note. În apreciere se ghidează după rezultatele obținute de diferiți copii, dar și după purtarea, atenția, conștientizarea faptei îndeplinite și răsplătite. Astfel copii devin treptat conștienți de faptul cum au lucrat, dacă au lucrat bine sau ce greșeli au făcut. Prin aceasta se cultivă la copii puterea de autoapreciere, fapt ce constituie tot o pregătire pentru școală.

1.5. Tipuri de joc

J. Piaget consideră că jocurile pot fi clasificate, din punct de vedere ontogenetic, plecând de la jocuri simple la jocuri complexe, în patru categorii: jocuri-exercițiu, jocuri simbolice, jocurile cu reguli. Jocurile de construcție sunt forma cea mai complexă de joc „în care copilul este pus în situația de a rezolva în mod creativ diverse probleme, jocul solicitând mai ales capacitățile intelectuale ale copilului” (Trif, L.; Voiculescu, E., 2013, pp.255-256).

Clasificarea realizată de Piaget face referire la jocurile spontane și la jocurile desfășurate în mod organizat, situație în care putem vorbi despre metoda jocurilor. O clasificare a jocurilor se poate realiza din mai multe puncte de vedere: după conținut, după obiectivele urmărite, după materialul folosit, etc. Dintre toate aceste criterii, cele mai semnificative rămân conținutul și obiectivele. Astfel, jocurile pot fi: jocuri de educare a limbajului, jocuri despre mediul înconjurător, jocuri matematice, jocuri muzicale, jocuri de mișcare, jocuri distractive, jocuri sportiv-turistice, jocuri senzoriale, jocuri de creație și jocuri de construcție.

Jocurile mai pot fi grupate și din punctul de vedere al materialului folosit ca fiind jocuri cu materiale și jocuri orale cu întrebări de tipul: cine știe câștigă, ghicitori sau dramatizări.

Ursula Șchiopu face următoarea clasificare a jocurilor: jocuri cu subiect și roluri (cu subiecte din viața cotidiană, jocuri dramatizare, jocul din construcție, jocul de mișcare, jocul fără subiect și jocuri hazlii.

Elementele de bază prin care se realizează o atmosferă de joc sunt ghicirea, surpriza și întrecerea. Jocul didactic reprezintă forma de activitate care îmbină armonios sarcinile instructive cu latura distractivă. Astfel, jocul didactic are o structură specifică ce reușește să îmbine sarcina didactică, regulile și elementele de joc.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

În jocul didactic accentul cade pe instruire. *Ioan Cerghit clasifică jocul didactic astfel:*

a). *după conținutul și obiectivele urmărite:* jocuri senzoriale (vizual-motorii, tactile, auditive), jocuri de observare a naturii, jocuri de educare a limbajului, jocuri matematice, jocuri de construcție tehnică, jocuri muzicale, jocuri de orientare, jocuri de sensibilizare, jocuri aplicative, jocuri demonstrative, jocuri de creație, jocuri de fantezie, jocuri simbolice și jocuri de îndemânare.

b). *după materialul folosit:* jocuri cu materiale, jocuri fără materiale, jocuri orale, jocuri cu întrebări și jocuri-ghicitori.

În activitatea desfășurată cu grupa de copii am folosit întreaga gamă de jocuri didactice care s-au pretat vârstei preșcolare.

1.6. Valoarea formativă a jocului

Rolul și locul jocului în sistemul mijloacelor educative a fost recunoscut de către marea majoritate a pedagogilor lumii. Jocul este prin urmare activitatea dominantă a copilăriei. Formele de manifestare ale jocului și funcțiile sale diferă de la o perioadă de vârstă la alta. Dacă în perioada copilăriei jocul îndeplinește mai multe funcții cognitive sau formativ-educative, mai târziu funcțiile sale devin de recreere și reconfortare fizică și psihică.

În zilele noastre se înțelege tot mai bine că, spre a-i spori permanent eficiența, jocul trebuie apreciat ca baza conceperii întregii activități instructiv-educative, că fără joc eforturile sunt zadarnice, formale și lipsite de o reală finalitate. Privit prin această prismă, jocul este conceput ca un mijloc de instruire și educare a copiilor, ca procedeu metodic de realizare optimă a sarcinilor concrete pe care și le propune procesul de învățământ și, în sfârșit, ca formă de organizare și dezvoltare a capacităților psiho-fizice pe toate planurile.

Elementul afectiv de joc dinamizează și întreține tonusul intelectual, îi dă energie copilului și stabilitate în acțiune. De modul cum știu cadrele didactice să potențeze elementul afectiv în activitatea de joc a copilului depinde rezolvarea obiectivelor educative din planul educației intelectuale.

Fiecare material ce însoțește jocul conține indicații metodice care prevăd ordinea unor operații pe care trebuie să le întreprindă educatoarea pentru organizarea și desfășurarea jocului în scopul atingerii unor obiective educative bine precizate, având în vedere tratarea diferențiată a

Parteneri:

UAB
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE
AGRICOLE ȘI VETERINARE
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSUR

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

copiilor. Jocurile se încadrează în corpul sistemului de acțiuni educative ce privesc întreaga grupă de copii și se desfășoară în anumite momente ale regimului zilnic. Ele trebuie prevăzute în planificare, în funcție de modul în care s-au înregistrat diferențele de conduită între copii și de modul în care s-au stabilit mijloacele de influențare educativă.

Jocul asigură îmbinarea în mod armonios a elementului instructiv cu cel educativ, cu cel distractiv-afectiv. Jocul rămâne joc numai dacă conține elemente de așteptare și de surpriză, elemente de comunicare reciprocă între copii. Toate acestea fac ca elementul instructiv să se îmbine cu cel educativ.

Finalitatea jocului arată gradul în care copilul și-a format priceperea de a da răspuns potrivit, de a face descrieri, reconstituiri, comparații, clasificări, ordonări, de a da răspunsuri prompte, exacte, de a manifesta bucuria și satisfacția activității sale.

Este cunoscut faptul că dezvoltarea gândirii la copii este condiționată de lărgirea sferei lor de activitate, de intensificarea corelațiilor dintre ei și mediul lor înconjurător, de îmbogățirea limbajului în procesul de comunicare cu ceilalți copii, cu adulții de acasă, din grădiniță și cu educatoarea. Jocul când este bine condus, are calitatea să realizeze toate acestea și ceea ce este mai important, are calitatea de a modifica însăși relația educatoare-copil. Jucându-se, copilul reușește să asimileze realitățile intelectuale, altfel, acestea rămân exterioare inteligenței copilului. Ca urmare:

a). *Jocul stimulează funcțiile intelectuale prin intermediul cărora se realizează cunoașterea realității obiective.* În joc copilul transpune realitatea obiectivă, în special realitatea socială. Evident, nu e vorba de o reproducere identică a realității, iar prin joc, copilul transfigurează obiectele, fenomenele, relațiile, ceea ce presupune capacitatea de simbolizare, de abstractizare, capacitate ce nu se poate forma decât prin exerciții și prin solicitare sistematică.

b). *Jocul stimulează și modelează procese afectiv-motivaționale.* Prin intermediul jocului, copilul își îmbogățește viața afectivă și în același timp dobândește capacitatea de a-și stăpâni emoțiile. El învață să trăiască profund o atitudine pozitivă, să reacționeze sincer, pozitiv sau negativ, față de ceea ce este bun, frumos, moral și față de ceea ce este urât, rău sau imoral. În stânsă legătură cu procesele afective se dezvoltă și cele motivaționale.

c). *Latura volițională (de voință) este intens solicitată în joc.* În acest sens jocul cu reguli devine o metodă de maximă eficiență.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
1 DECEMBRIE 1948
UAB
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Jocul constituie tipul fundamental de activitate umană a copilului preșcolar datorită faptului că sub influența lui se formează, se dezvoltă, se restructurează întreaga activitate psihică. Esența jocului constă în reflectarea și transformarea în plan imaginar a realității înconjurătoare.

Jocul este o activitate de gândire deoarece este orientat spre găsirea soluțiilor pentru depășirea unor obstacole. Între joc și dezvoltarea psihică a copilului există un raport de interdependență. Fără joc viața copilului preșcolar este lipsită de sens și perspectivă, de aceea adulții trebuie să fie conștienți de faptul că întreaga formație depinde de cât și cum se joacă copilul. Actul învățării sau al muncii se realizează în anii preșcolarității pe coordonatele jocului. *Jocul ocupă 64% din activitatea copilului în grădiniță, după cum urmează:*

- grupa mică 75%;
- grupa mijlocie 67%;
- grupa mare 50%.

Copilul învață să acționeze și să trăiască împreună cu alții, să țină seama de dorințele și cerințele altora și totodată vrea să i se ia în seamă propriile dorințe și cerințe. Raporturile specifice de grup, de subordonare și supraordonare reprezintă o modalitate de socializare.

Valoarea formativă deosebită pe care o reprezintă jocul, precum și diversitatea obiectivelor educative pentru a căror rezolvare este folosit, duc la necesitatea unei clasificări a jocurilor.

1.7. Organizarea și desfășurarea jocului didactic

Pentru ca jocul didactic să aibă rezultate optime, în organizarea și desfășurarea jocului se impune respectarea unor cerințe, a unor condiții de bază.

a). Stabilirea prealabilă, riguroasă a conținutului jocului și amplasarea acestuia în sistemul activităților instructiv-educative.

b). Accentuarea caracterului de responsabilitate și seriozitate ce trebuie imprimat fiecărui copil spre a se evita tendința de a considera că activitatea este o distracție oarecare, un amuzament. Copiii trebuie să-și dea seama că se află într-o situație de învățare.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

c). Toți copiii să beneficieze, în mod egal, de informația ce reprezintă obiectivul jocului, să-și însușească experiența vizată. De aceea este bine ca rolurile să se schimbe, regulile și cerințele să fie impuse în egală măsură tuturor.

d). Cunoașterea exactă de către educatoare, a regulilor și detaliilor jocului și a tuturor semnificațiilor formativ-educative, în scopul organizării și dirijării sigure, degajate a desfășurării lui, precum și în scopul adaptării acestuia la particularitățile grupei.

e). Pregătirea materialului impus de conținut și de obiectivele urmărite este o condiție importantă în organizarea și desfășurarea jocului. Se știe că la grădiniță jocurile cu material ocupă un loc însemnat, iar materialul trebuie să fie în perfectă concordanță cu conținutul jocului, să fie variat și realizat în conformitate cu cerințele generale referitoare la calitatea și cantitatea materialului auxiliar.

Integrarea jocului în metodologia generală a activităților matematice impune, cu necesitate, cunoașterea și respectarea logicii didactice specifice fiecărei activități. În general, jocul parcurge următoarele etape:

- *activitatea introductivă* în care copiii sunt orientați și stimulați în direcția temei și a sarcinii didacticei propuse prin joc. Se impune crearea unei atmosfere corespunzătoare, a dispoziției specifice. De obicei, se realizează unu sau două exerciții prin care educatoarea urmărește reactualizarea fondului de reprezentări ce urmează a fi valorificate în desfășurarea jocului.
- *comunicarea denumirii, a regulilor și precizarea condițiilor de desfășurare*. Cu cât regulile jocului implică mai multe situații problemă, cu atât valoarea formativă va fi mai mare. Comunicarea regulilor jocului impune și asigurarea înțelegerii de către toți copiii a sarcinilor acestuia, în caz contrar, participarea nu poate fi realizată.
- *explicația și demonstrația* sunt de mare importanță didactică și pedagogică. În funcție de conținutul jocului și de obiectivele urmărite, explicația trebuie să fie clară, iar demonstrația exactă. Dacă jocul presupune utilizarea unui material, atât explicația cât și demonstrația trebuie să se refere la momentul introducerii acestui joc și la tehnica specifică. Deși explicația și demonstrația în cele mai multe cazuri, se desfășoară simultan, sunt jocuri care cer folosirea prin succesiune, explicația precedând

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948
AN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

demonstrația, modul acțiunii fiind dezvăluit după ce s-a realizat instrucția, drumul cunoașterii fiind parcurs de la regulă la exemplu, folosind, deci, drumul deductiv. De obicei, fiecare joc este susceptibil la mai multe variante. În acest caz, li se cere copiilor să creeze ei înșiși alte jocuri similare și să stabilească reguli corespunzătoare. Această modalitate se va introduce după ce a fost înțeles jocul inițial, dar mai ales după ce a fost însușit. Sunt cazuri în care explicația și demonstrația n-au fost recepționate de către toți copiii. Educatoarea trebuie să verifice gradul de înțelegere al explicației. Cunoscându-și grupa, ea va adresa întrebări de verificare, de obicei copiilor mai puțini activi sau cu o mai slabă capacitate de concentrare a atenției. În nici un caz nu se va trece la executarea jocului propriu-zis, fără a face proba execuției, mai ales în cazul jocurilor competitive.

- *executarea jocului de către copii* reprezintă etapa fundamentală și prin urmare, cea mai importantă raportată la ceea ce se scotează: în această etapă, educatoarea se detașează într-un fel, modificându-și atribuțiile, rolul ei fiind de a urmări calitatea desfășurării. Ea trebuie să înregistreze foarte atent gradul de participare și contribuția fiecărui copil pentru a putea elabora în mod corect evaluarea. Sunt frecvente situațiile în care se constată necesitatea de a interveni prin îndrumări suplimentare date unor copii, în special în prima parte a jocului. Din momentul în care *cheia jocului* a fost descoperită de către toți copiii este bine ca aceștia să preia conducerea jocului.
- *evaluarea rezultatelor* reprezintă pentru copii un moment foarte important. Aprecierile educatoarei au o mare rezonanță afectivă. De fapt, copilul nu conștientizează cuantumul informațional dobândit cât și satisfacția propriu-zisă sau nonsatisfacția.

O importanță deosebită în reușita jocului îl are elementul de joc, care trebuie urmărit în permanență și care stimulează copiii în timpul jocului. O problemă deosebit de importantă pentru educatoare, se referă la faptul că jocul, ca modalitate didactică, impune o pregătire foarte serioasă, iar improvizația bazată pe inspirația de moment, în materie de joc, este la fel de dăunătoare ca și în cazul unor experiențe de laborator efectuate la întâmplare.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

1.8. Cerințele jocului didactic

Jocul didactic este o activitate dirijată prin care se consolidează, se precizează și se verifică cunoștințele predate copiilor. Esența jocului didactic constă în faptul că îmbină într-un tot unitar și armonios atât sarcini și funcții specifice jocului, cât și sarcini și funcții specifice învățării. Astfel, preșcolarii acumulează o cantitate mare de cunoștințe, impresii, își cultivă sentimente și interese fără a resimți efortul.

Pentru ca jocul didactic matematic să aibă finalitatea scontată, se impune respectarea câtorva condiții dintre care amintim:

- crearea unei atmosfere de lucru, antrenante, din partea educatoarei;
- conceperea jocului astfel încât să corespundă particularităților de vârstă ale copiilor;
- îmbinarea corectă a activităților concret-operatorii cu cele abstracte;
- prezentarea cunoștințelor în succesiune gradată;
- asigurarea unui conținut bogat, structurat în forme variate, vizând esențialul;
- prezentarea sarcinii de rezolvat într-un mod accesibil copiilor;
- stabilirea unor sarcini cu grad diferit de dificultate;
- înglobarea în joc a unor cazuri, situații, probleme similare celor întâlnite în viața practică;
- stabilirea precisă a regulilor jocului;
- utilizarea unui material didactic adecvat;
- stimularea copiilor în funcție de rezultatele obținute.

Fiecare joc didactic matematic trebuie să îmbine unitar momentul instructiv și exercițiul cu cel distractiv. O caracteristică esențială constă în crearea unor condiții favorabile pentru aplicarea cunoștințelor și exersarea priceperilor și deprinderilor formate în contextul altor activități sub forma unor activități plăcute.

Orice joc didactic are laturi constitutive prin care se diferențiază de celelalte jocuri sau forme de activitate din grădiniță (prin conținut, sarcină didactică, reguli, acțiune de joc). Specificul jocului didactic matematic este dat de următoarele aspecte: conținutul jocului didactic matematic, sarcina didactică, regulile și elementele de jocului didactic matematic.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Conținutul jocului didactic matematic este format din cunoștințele pe care copiii și le-au însușit în cadrul activităților din cadrul *Domeniului Știință*, reprezintă cunoștințele în majoritate, asimilate anterior în grade diferite. În funcție de acestea, jocul didactic matematic are menirea de a verifica și consolida cunoștințele copiilor. Există totuși unele jocuri care permit achiziționarea unor cunoștințe noi, referitoare la culori, relații dimensionale, la orientarea în spațiu și timp.

Sarcina didactică urmărită în cadrul activităților matematice este problema centrală pe care copiii trebuie să o rezolve și apare sub o formă atractivă, sub aspectul unui joc ce declanșează operații intelectuale precum: gândire, recunoaștere, numire, scriere, descriere, reconstituire sau comparare.

Regulile jocului didactic matematic ordonează acțiunile de joc. Ele au o funcție reglatoare asupra relațiilor reciproce între copii și sunt condiționate de conținutul și obiectivele jocului. *Regulile jocului vizează:* reglementarea repartizării rolurilor, rezolvarea problemelor intelectuale implicate în joc, succesiunea acțiunilor în joc și comportarea copiilor în timpul jocului.

Acțiunea de joc este latura care face ca rezolvarea scopului didactic să fie plăcută, distractivă sau relaxantă pentru copii (momente de așteptare, surpriză, întrecere). Acțiunile de joc antrenează copiii la o activitate intelectuală al cărei efort nu este conștientizat, dinamizează participarea și favorizează obținerea performanțelor.

“Cel mai important aspect al folosirii jocului ca metodă de predare-învățare este acela de a-i face pe participanți să conștientizeze faptul că se află într-o situație de învățare care necesită maximă seriozitate” (Trif, L.; Voiculescu, E., 2013, p. 255).

1.9. Activitățile matematice în dezvoltarea capacităților intelectuale ale copilului

În dezvoltarea sa stadială, vârsta preșcolară reprezintă una din cele mai intense perioade de dezvoltare, implicând interiorizarea acțiunilor, multiplicarea schemelor diferențiate și asimilate reciproc. În timpul acestui stadiu se constituie operațiile de scriere, precum și cele de clasificare, operație mult mai complexă, deoarece necesită gruparea elementelor asemănătoare dintr-o mulțime de obiecte, după diverse criterii.

Gândirea copilului preșcolar parcurge drumul de la acțiune la operație, etapă denumită de J. Piaget *stadiul gândirii simbolice*. Studiile de specialitate au demonstrat că începând cu vârsta de 5

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ani, performanțele înregistrate de preșcolari se modifică de la an la an cu 30-40%, de aceea trecerea de la o perioadă de dezvoltare la alta este mult mai rapidă. Această perioadă se caracterizează prin echilibrul dezvoltării intelectuale, al cooperării cu adulții și cu ceilalți copii.

Activitățile matematice, mai ales în grupa mare, conduc la formarea unor deprinderi intelectuale cum ar fi: a asculta cu atenție, a acționa direct în baza unor cerințe, a răspunde la întrebări, a urmări acțiunea celorlalți, a formula întrebări. La această grupă, activitatea matematică vizează formarea unor suite de abilități (deprinderi, priceperi, capacități) ce favorizează structuri perceptiv-motrice specifice conceptelor matematice, care sunt rezultatul dezvoltării bazei de cunoaștere și al familiarizării cu forme ale gândirii matematice, logice, decurgând din acțiunea concretă care declanșează actul intelectual.

Dobândirea cunoștințelor despre cantitate, exersarea gândirii logice și familiarizarea cu numere naturale au o importanță deosebită în dezvoltarea intelectuală a copiilor, sarcină de bază în pregătirea preșcolarilor pentru învățarea în școală.

Operațiile gândirii se exersează intens și sistematic datorită activității permanente și variate desfășurate de copii: alcătuirea mulțimilor de obiecte după anumite criterii (formă, culoare, dimensiune, poziția plană sau în spațiu), stabilirea unor relații (egalitate-tot atâtea, inegalitate-mai multe, mai puține) între diferite cantități, ordonarea în șir, în ordinea crescătoare și descrescătoare, după dimensiuni, cantitate; asocierea numărului și cifrei corespunzătoare.

Activitățile matematice nu contribuie doar la dezvoltarea gândirii ci și la formarea optimă a memoriei, imaginației și limbajului - ca elemente cheie ale intelectului uman. Caracterul formativ-creativ al demersului didactic îl poate ajuta pe preșcolar să gândească, să înțeleagă, să ia decizii, să acționeze. Astfel, sunt obișnuiți să gândească în mod independent, să se orienteze într-o situație nouă, să sesizeze problema și să identifice metoda adecvată de a o soluționa. La sfârșitul vârstei preșcolare se remarcă indiciile unui demers logic mai sistematic, copilul devenind capabil să combine în plan mental două sau mai multe informații pentru a formula o concluzie.

Deoarece abilitățile matematice nu se pot dezvolta decât într-un climat educativ, formativ se acordă un timp mai mare activităților independente și metodelor activ-participative. În acest fel, preșcolarul dobândește pas cu pas cunoștințele, își dezvoltă simțul de răspundere, rezolvarea sarcinilor încredințate, determinând sporirea încrederii în propriile posibilități.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
DE ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Dezvoltarea intelectuală este determinată de folosirea metodelor activ-participative deoarece acestea pun accentul pe procesele de cunoaştere-învăţare şi nu numai pe rezultatul acestora, intensifică schimbul de informaţii, confruntarea de opinii, facilitează interacţiunea colectivă, creează anumite situaţii problematice, care determină implicarea copiilor în descifrarea situaţiilor noi şi stimulează dezvoltarea gândirii creatoare, a imaginaţiei, a memoriei şi a voinţei.

Strategiile didactice utilizate în activităţile matematice din grădiniţă trebuie să accentueze caracterul ludic, astfel încât să dezvolte gândirea matematică a copilului, fără a resimţi negativ efortul psihic. Mentea copilului de vârstă preşcolară poate explora fenomene matematice complexe şi în consecinţă, acum este momentul optim pentru a fi exersată această capacitate de explorare şi utilizate – receptivitatea, disponibilitatea şi flexibilitatea gândirii.

Activităţile matematice se pot constitui într-un veritabil antrenament mintal. Organizate preponderent sub formă de jocuri didactice, activităţile matematice din grădiniţă sunt plăcute şi dorite de copii, numai dacă li se oferă elementul de joc – pe toată durata activităţii şi dacă nu se uită raportarea conţinutului activităţii la situaţii concrete din viaţa copilului.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 2.

PREGĂTIREA COPILULUI PREȘCOLAR PRIN INTERMEDIUL JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC

Corelarea cunoștințelor de la diferite categorii de activitate contribuie substanțial la realizarea educației copiilor, la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității acestora de a aplica cunoștințele în practică – o disciplină care o ajută pe cealaltă să fie mai bine însușită. Astfel, prin intermediul jocului didactic matematic, cadrul didactic are posibilități nelimitate de corelare a cunoștințelor din diferitele categorii de activitate, însă este foarte important ca să pregătească temeinic activitățile, apelând la capacitățile creatoare ale profesiei de dascăl.

2.1. Interdisciplinaritatea în activitățile matematice

Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline științifice diferite, care se realizează în principal respectând logica științelor respective, adaptate particularităților legii didactice, ajutându-l pe copil în formarea unei imagini unitare a realității, dezvoltându-i totodată gândirea integratoare. În activitățile cu caracter interdisciplinar copiii își completează, își adâncesc sau aplică cunoștințele dobândite, numără, grupează, așează, socotesc, colorează, recită, cântă, povestesc, în funcție de legăturile logice dintre conținuturi.

Cunoștințele, priceperile și deprinderile dobândite în activitățile cu conținut matematic sunt implicate și în celelalte categorii de activități ce se desfășoară în grădinița de copii. Folosindu-le drept instrumente de lucru, aceste categorii de activități contribuie la fixarea și consolidarea conținutului informativ și formativ al activităților matematice. Corelațiile interdisciplinare realizate motivează și condiționează caracterul sistemic al activităților instructiv-educative din grădiniță.

Interdisciplinaritatea a fost definită ca fiind o „interacțiune existentă între două sau mai multe discipline, care poate merge de la simpla comunicare de idei până la integrarea reciprocă de concepte de bază în epistemologie, de metodologie, de date, de orientări în cercetare” (Catalano, H., 2006, p.183).

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ADEVĂRATE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Voi prezenta în continuare câteva corelații ale activităților matematice cu: jocurile și alte activități la alegere, cunoștințele despre mediul înconjurător, educarea limbajului, activitățile artistico-plastice, educația muzicală, activitățile practice și educația fizică.

Cunoștințele matematice își găsesc o imediată aplicare în cadrul jocurilor de construcție, în care se folosesc diverse materiale: piese AR-CO, piese geometrice, bețișoare de diferite lungimi, grosimi, mărimi. Copiii sunt puși în situația de a număra piesele necesare unei construcții, de a intui forma, mărimea sau culoarea lor, precum și așezarea spațială a fiecăruia. Pe lângă aprofundarea cunoștințelor, aceste jocuri dezvoltă percepțiile spațiale, exersează imaginația creatoare, cultivă gustul pentru frumos.

În cadrul activităților de cunoașterea mediului înconjurător, orice activitate de observare a plantelor și a animalelor poate constitui un prilej de verificare, consolidare sau de anticipare a unor cunoștințe matematice. Astfel, copiii sunt puși să stabilească forma părților componente, să precizeze culorile, să stabilească global numărul petalelor sau a frunzelor unei flori.

Multe dintre jocurile didactice utilizate implică, în fond, constituirea de mulțimi având o proprietate caracteristică dată, apartenența sau non-apartenența unui element la o mulțime, realizarea de corespondențe între elementele a două mulțimi. Dintre jocurile didactice de acest tip, se pot menționa câteva dintre ele: *Cu ce mă joc?*; *Găsește obiectul potrivit*; *Fluturi și flori*; *Ajută mama și puiul*, etc.

De asemenea, multe dintre activitățile de educarea limbajului conțin elemente de corelare cu matematica. Astfel, după desfășurarea jocurilor didactice: *Jocul cuvintelor și Jocul silabelor* se pot folosi fișe în care copiii trebuie să deseneze tot atâtea cerculețe câte obiecte sunt reprezentate în imagine sau să traseze tot atâtea liniuțe câte silabe are cuvântul reprezentat prin desen (floare, strugure, televizor, ardei, etc.). Într-o altă variantă se poate cere copiilor să găsească cuvinte cu un număr dat de silabe, după care să bată din palme de atâtea ori câte silabe avea cuvântul respectiv sau să alcătuiască propoziții și să aducă un număr de bețișoare egal cu numărul cuvintelor din care era formată fiecare propoziție.

În cadrul lecturilor după imagini, copiii pot avea ca sarcini: gruparea elementelor tabloului, numărarea elementelor unei mulțimi, precizarea culorilor, mărimilor și a pozițiilor spațiale, *citirea* imaginilor de la stânga la dreapta, etc. Prin activitățile de memorizare, copiii pot învăța poezii ce

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

pot fi folosite apoi în cadrul activităților matematice, la familiarizarea cu numerele sau ca procedeu la găsirea cifrelor după descriere. (de exemplu *Chipul cifrelor*).

În cadrul activităților artistico–plastice, copiii sunt învățați să își încadreze desenul în pagină, să păstreze proporțiile și poate fi verificată cunoașterea culorilor, raportându-se la realitate. Prin desenele decorative se pot realiza jocuri logice de transformări identice, cerându-le copiilor să deseneze ca în modelul prezentat, alternând mărimile, culorile, formele sau pozițiile spațiale. Deprinderile formate în acest fel permit copiilor să lucreze cu ușurință pe fișele matematice.

Prin activitățile de modelaj, preșcolarii pot reda obiectele în diferite dimensiuni (de exemplu, *Mărul mare ,mijlociu, mic; Morcovi pentru iepurași: mari–mici, groși–subțiri* și pot să numere bucățile de plastilină pentru fiecare model).

Sarcini ale activităților cu conținut matematic, mai ales vizând numărul în ordine crescătoare sau descrescătoare, se realizează și prin intermediul jocurilor muzicale, de exemplu *Elefanții, Hai să zicem una, Zece negri mititei*.

Activitățile practice, în desfășurarea lor, fac și ele apel la cunoștințele matematice simple, contribuind la aprofundarea și consolidarea acestora. De exemplu, la înșirarea mărgelilor, se poate cere copiilor să realizeze șiraguri, fie după un model prezentat, fie după indicații verbale, alternând mărimile și culorile sau numărând câte mărgeli de un anumit fel sunt. Prin îndoirea unei coli de hârtie de formă pătrată sau dreptunghiulară, copiii pot obține obiecte ca: paharul, coiful, solnița sau pot să-și confecționeze singuri jucării ca: barca, vaporul, avionul, morișca. Tăind pe contur figurile geometrice învățate, le rețin mai bine forma, iar realizarea unor aplicații cu aceste figuri contribuie la exersarea operațiilor gândirii și cultivarea imaginației creatoare.

Activitățile de educație fizică permit fixarea numărului, folosit aici pentru păstrarea ritmului în timpul mersului sau al exercițiilor de gimnastică. Raportarea cantității la număr se poate realiza în jocuri de mișcare, cum este cel denumit *Bucșetelele* în care se cere copiilor să se grupeze în timpul mersului câte 1, 2, 3, 4, în funcție de numărul rostit de educatoare. Verificarea cunoașterii culorilor și constituirea de mulțimi după acest criteriu se realizează în jocuri de mișcare cum este *Caută-ți stegulețul*, în care copiii trebuie să se grupeze pe culori, în dreptul stegulețului respectiv. În multe activități de acest fel se urmărește perceperea corectă a componentelor spațiale și orientarea adecvată, ca direcție, poziție și distanță.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Interdisciplinaritatea reprezintă noul în activități, activează copiii, le stimulează creativitatea și contribuie la unitatea procesului instructiv-educativ, creează un mediu propice pentru ca fiecare copil să se exprime liber, să lucreze în echipă sau individual, clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe categorii de activități, permite aplicarea cunoștințelor din diferite domenii.

În majoritatea activităților desfășurate în sala de grupă sau în aer liber, obligatorii sau la alegere, copiii pot fi puși în situația de a sorta jucăriile, constituind mulțimi după criterii variate, de a așeza obiectele într-o anumită ordine și poziții spațiale, de a număra jucăriile utilizate sau obiectele întâlnite. Toate acestea se constituie în modalități eficiente de aplicare a cunoștințelor matematice asimilate sau de introducere a unor noțiuni noi, de formare și dezvoltare a unor priceperi și deprinderi de natură logico-matematică. În acest fel, se trezește și se menține interesul copiilor pentru activitățile cu conținut matematic, contribuind la realizarea sarcinilor de ordin formativ ce revin acestor activități.

2.2. Clasificarea jocurilor didactice matematice

În funcție de scop și de sarcina didactică, jocurile didactice matematice se clasifică astfel:

a) După momentul în care se folosesc în cadrul lecției, ca formă de bază a procesului de învățământ:

- Jocuri didactice matematice, ca lecție de sine stătătoare, completă;
- Jocuri didactice matematice, folosite ca momente propriu-zise ale lecției;
- Jocuri didactice matematice, în completarea lecției sau la finalul acesteia.

b) După conținutul capitolului însușit în cadrul disciplinei de învățământ sau în cadrul anilor de studii, jocurile didactice matematice sunt:

- Jocuri didactice pentru aprofundarea unui capitol sau a unui grup de lecții;
- Jocuri didactice matematice specifice unei vârste sau unei clase.

În funcție de conținutul noțional prevăzut pentru activitățile matematice organizate sub formă de joc, este considerată următoarea clasificare a jocurilor didactice:

- jocuri didactice de formare de mulțimi;
- jocuri logico-matematice (de exersare a operațiilor cu mulțimi);

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- jocuri didactice de numerație;
- jocuri pentru operații aritmetice.

Clasificarea are ca punct de plecare observațiile lui Piaget asupra structurilor genetice în funcție de care evoluează jocul: *exercițiul, simbolul și regula*, adaptate etapelor de formare a reprezentărilor matematice.

2.3. Materiale utilizate în cadrul jocului didactic matematic

Materialul didactic cuprinde totalitatea resurselor, diapozitivelor, aparatelor, materialelor care sunt folosite în procesul instructiv-educativ, în scopul creșterii eficienței acestuia. Aceste mijloace creează condiții favorabile pentru desfășurarea activității didactice, înlesnind procesul de explicare, de înțelegere, de conceptualizare, de formare a deprinderilor și a aptitudinilor.

În perioada preșcolară este necesar să pornim de la operarea cu obiecte concrete în scopul formării unor reprezentări corecte și clare ca suport al formării treptate a noțiunilor matematice, iar preșcolarul trebuie să intre în contact nemijlocit cu lumea înconjurătoare, să vadă, să pipăie, să manipuleze singur obiectele, ceea ce-i va permite să-și formeze unele imagini asupra formei, culorii, dimensiunii și a relației spațiale. Copilul trebuie mai întâi să se sprijine pe intuirea vie, de aceea întâi se lucrează cu obiecte concrete, apoi cu obiecte reprezentative.

Ordonate după funcția pedagogică, materialele didactice pot fi grupate în:

A. *Materiale didactice informativ-demonstrative* care sunt importante pentru că reprezintă surse de informație, că pot servi la transmiterea unei informații noi, la exemplificarea sau ilustrarea noțiunilor, la concretizarea ideilor. După forma și gradul de apropiere sau depărtare de experiențele concrete și abstracte ale învățării ele pot fi împărțite în:

- *Materiale intuitive naturale reale sau originale* care pot fi colectate de copii din natură. Datorită formei și coloritului variat materialele din natură pot fi folosite cu succes în activitatea de numărat și socotit. Aceste materiale pot fi: fructe, flori, frunze, castane, pietre, căpăcele de ghindă, chibrituri, scobitori, nasturi, etc.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚILOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
"MIHAIL PONI" DE ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- *Obiecte elaborate sau construite special în scopuri didactice.* Acestea imită, reproduc sau reconstituie obiecte și fenomene reale (substitute tridimensionale ale realității). O parte din ele se găsesc în comerț, altele pot fi confecționate de educatoare sau de copii. Din comerț se pot utiliza: corpuri geometrice, figuri, material mărunț de construcție, etc. Mai bine adaptat conținutului activităților matematice este materialul construit din carton, material plastic, placaj. *Se pot folosi:* jetoane reprezentând diferite desene, buline din carton tare, figuri geometrice colorate din carton, lemn sau plastic, stegulețe, jucării și obiecte mărunte.
- *Materiale sau reprezentări figurative care redau imaginea lucrurilor reale (substitute bidimensionale).* Gama acestora este extrem de largă și variată: ilustrații, imagini desenate sau pictate și apoi decupate, diferite planșe care se folosesc pentru concretizarea problemelor, a datelor jocurilor. Perceperea acestor imagini dă o notă de varietate în activitatea copiilor, ajutând la prevenirea oboselii și plictiselii, la redresarea atenției atunci când ea slăbește.
- *Reprezentări simbolice de tipul diferitelor desene pe tablă, numere.* Cele mai multe dintre acestea simbolizează date reale sau diverse cantități. Cu cât copiii vor stăpâni mai bine simbolurile matematice și vor cunoaște cifrele, cu atât mai mult vor putea să citească, să calculeze mai bine sau să descifreze diverse desene, planșe.

B. Materiale didactice de exersare și formare a deprinderilor: care asigură efectuarea experiențelor, exersarea diferitelor operații intelectuale (de gândire și imaginație), tehnice, practice.

C. Materiale didactice de raționalizare a timpului în cadrul lecțiilor: șabloane, ștampile didactice cu diferite desene.

D. Materiale didactice de evaluare a rezultatelor învățării: instalații complexe de verificare a cunoștințelor, teste.

În cadrul jocurilor didactice matematice sunt folosite și unele *rechizite și materiale auxiliare:* creioane, foi de hârtie pentru diverse aplicații, tabla magnetică, suport pentru prezentarea materialului auxiliar.

O serie de materiale îndeplinesc funcția de suport material al argumentării în demersurile explicative ale educatoarei – *materialul demonstrativ.* Alte materiale ajută copiii să

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

înțelege sensul structurii de bază a unor obiecte, fenomene, acțiuni, facilitează procesul de conceptualizare cu ajutorul materialului distributiv (mărunt).

Pentru a sluji cât mai bine scopul urmărit, materialul didactic trebuie mănuit corespunzător și să îndeplinească câteva cerințe de bază. Materialul demonstrativ trebuie să fie de dimensiuni corespunzătoare pentru a putea fi perceput de la distanță de către toți copiii preșcolari. *Imaginile* trebuie să fie frumoase, curate, clare, cu un colorit plăcut ca să-l atragă pe copil. De asemenea materialul didactic trebuie să fie variat și ușor de mănuit, să fie în cantități corespunzătoare numărului de preșcolari din grupă.

Învățământul modern îmbină în mod armonios mijloacele de învățământ clasice cu cele moderne. În condițiile actuale de dezvoltare a informaticii, *calculatorul* devine unul dintre cele mai eficiente mijloace de învățământ. Eficiența calculatorului în procesul didactic este dată de capacitatea acestuia de a furniza rapid și fără eroare un volum mare de cunoștințe, de posibilitatea de a individualiza învățarea.

Cu cât grădinița va fi mai înzestrată cu o gamă din ce în ce mai largă de materiale didactice și mijloace de învățământ, pe deplin valorificate zi de zi, cu atât ea va dispune de un suport mai sigur al optimizării și perfecționării activității didactice, va impune desfășurarea unui învățământ activ și corect, practic și strâns legat de cerințele vieții.

2.4. Atingerea obiectivelor prin intermediul jocului didactic matematic

În perioada preșcolară, scopul activității de inițiere a copilului în matematică nu este numai de a învăța sistematic și gradat anumite concepte, ci în primul rând, de a-i exersa intelectual procesele de cunoaștere, de a-l face capabil să descopere relații abstracte sub aspectul concret al situațiilor întâlnite în activitatea sa.

Învățarea matematicii implică atât asimilarea de cunoștințe, cât și formarea unui anumit mod de a gândi și de a-i învăța pe copii să gândească. Unele noțiuni și concepte recunoscute ca fundamentale în matematică, cum ar fi *mulțime, relație, operație, număr, figuri geometrice*, se găsesc în cunoștințele comune ale copiilor, sub o formă vagă. În mod progresiv, aceste noțiuni se transformă puțin câte puțin în cunoștințe abstracte, care conservă pentru o perioadă de timp, caracterul intuitiv al situațiilor pe care le-au generat. Scopul activităților matematice este de a

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"ALBA IULIA"Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

realiza obiectivele generale ale matematicii, precum și de a forma capacități intelectuale și gândire logică la preșcolari.

Obiectivele activităților matematice urmărite de cadrele didactice se clasifică în obiective cadru, obiective de referință și obiective operaționale. Programa pentru învățământul preșcolar prevede obiectivele cadru și de referință pentru activitățile matematice în cadrul *Domeniului Știință*.

Obiectivele cadru cuprind sarcinile educației matematice pentru un nivel de pregătire ce se bazează pe componentele cognitive, afective și psihomotorii. Conform Noului Curriculum pentru învățământul preșcolar, obiectivele cadru din cadrul Domeniului Știință pentru activitățile matematice sunt următoarele:

- Dezvoltarea operațiilor intelectuale prematematice;
- Dezvoltarea capacității de a înțelege și utiliza numere, cifre și unități de măsură, întrebuițând un vocabular adecvat;
- Dezvoltarea capacității de recunoaștere, denumire, construire și utilizare a formelor geometrice;
- Dezvoltarea capacității de rezolvare de situații problematice, prin achiziția de strategii adecvate;
- Dezvoltarea capacității de observare și stabilire de relații cauzale, spațiale, temporale.

În concluzie, se poate afirma faptul că obiectivele cadru sunt formulate în termeni de generalitate și exprimă competențele care trebuie dezvoltate pe durata învățământului preșcolar pe cele cinci domenii experiențiale.

Obiectivele de referință orientează activitatea didactică într-o perspectivă apropiată. Conform Noului Curriculum pentru învățământul preșcolar, obiectivele de referință din cadrul Domeniului Știință pentru activitățile matematice sunt următoarele:

- Să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la recunoașterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri/mulțimi, pe baza unor însușiri comune (formă, mărime, culoare) luate în considerare separat sau mai multe simultan;
- Să efectueze operații cu grupele de obiecte constituite în funcție de diferite criterii date ori găsite de el însuși: triere, grupare/regrupare, comparare, clasificare, ordonare;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
IMPOSIBILE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- Să înțeleagă și să numească relațiile spațiale relative, să plaseze obiecte într-un spațiu dat ori să se plaseze corect el însuși în raport cu un reper dat;
- Să înțeleagă raporturi cauzale între acțiuni, fenomene (dacă...atunci) prin observare și realizare de experimente;
- Să recunoască, să denumească, să construiască și să utilizeze forma geometrică cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi în jocuri;
- Să efectueze operații și deducții logice în cadrul jocurilor cu piesele geometrice;
- Să numere de la 1 la 10 recunoscând grupele cu 1-10 obiecte și cifrele corespunzătoare;
- Să efectueze operații de adunare și scădere cu 1-2 unități, în limitele 1-10;
- Să identifice poziția unui obiect într-un șir utilizând numeralul ordinal;
- Să realizeze serii de obiecte pe baza unor criterii date ori găsite de el însuși;
- Să compună și să rezolve probleme simple, implicând adunarea/scăderea în limitele 1-10;

Obiectivele de referință orientează activitatea didactică într-o perspectivă apropiată. Se poate afirma faptul că obiectivele de referință și exemplele de comportament, ca rezultate ale învățării (conceptelor, cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și ale comportamentelor vizate) sunt formulate pentru fiecare temă și pentru fiecare domeniu experiențial în parte.

Domeniul științe include atât abordarea domeniului matematic prin intermediul experiențelor practice cât și înțelegerea naturii, ca fiind modificabilă de ființele umane cu care se află în interacțiune. Astfel, se consideră necesar ca preșcolarul să fie pus în contact cu domeniul matematic prin jocuri dirijate cu materiale, cum ar fi nisipul sau apa, sau prin simularea de cumpărături în magazine. În această manieră vor putea fi dezvoltate reprezentările acestora cu privire la unele concepte, cum ar fi: volum, masă, număr și, de asemenea, ei vor putea fi implicați în activități de discriminare, clasificare sau descriere cantitativă.

Dezvoltarea capacităților de raționament, inclusiv de raționament abstract, va fi încurajată în conexiune cu obiecte și activități familiare în sala de grupă sau la domiciliul copiilor. Este considerată deosebit de semnificativă concretizarea ideilor matematice în experimente, utilizarea lor împreună cu alte concepte și elemente de cunoaștere pentru rezolvarea de probleme, pentru exprimarea unor puncte de vedere, pentru creșterea clarității sau relevanței unor mesaje.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1989"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Este de dorit ca domeniul să nu îngrădească copilul doar la contextul disciplinelor matematice, ci să-i ofere posibilitatea de a explora și contexte ale unor alte componente curriculare, oriunde apar elemente cum ar fi: generarea unor desene geometrice, scheme, estimarea unor costuri, planificarea unor activități, cuantificarea unor rezultate, analiza proporțiilor unei clădiri, etc. Totodată, preșcolarii pot fi încurajați să efectueze experimente, să utilizeze în condiții de securitate diferite instrumente sau echipamente, să înregistreze și să comunice rezultatele observațiilor științifice, să utilizeze diferite surse de informare, să rezolve probleme, să caute soluții, să sintetizeze concluzii valide .

Obiectivele operaționale sunt definite în mod concret, cu componente observabile și măsurabile, mod care să permită realizarea strategiilor și tacticilor instruirii, oferind imaginea concretă a ceea ce va trebui evaluat. Pentru fiecare activitate matematică se formulează obiectivele operaționale, în concordanță cu obiectivele prevăzute în programă. Este bine să subliniem faptul că obiectivele de referință, comportamentele selectate pentru cele șase teme curriculare integratoare, precum și sugestiile de conținuturi sunt orientativ așezate și constituie de fapt un suport pentru cadrele didactice.

Activitățile matematice îi inițiază pe copii în recunoașterea și înțelegerea regulilor de combinare a diferitelor jocuri logice, ca fiind primii pași spre o gândire rațională. Anumite operații cu caracter concret, cu obiecte concrete, structurate și organizate pot ajuta la formarea primelor noțiuni și concepte logice la copil și la înțelegerea legilor după care se combină. Dezvoltarea gândirii copilului este influențată de activitățile matematice concepute în sensul descoperirii de către preșcolar a unor însușiri ale obiectelor și a relațiilor dintre obiecte.

Învățarea noțiunii de număr natural și a operațiilor cu numere se începe de la grădiniță. Prin activitățile de clasificare, scriere, ordonare a obiectelor după anumite criterii, prin compararea mulțimilor, copiii se pregătesc pentru perceperea conștientă a numărului natural ca o însușire de grup, atribuită mulțimilor de obiecte. Activitățile pentru formarea noțiunilor matematice în grădiniță impun necesitatea folosirii unor metode și procedee active, care să creeze copiilor motivația unei activități independente cu material didactic adecvat particularităților de vârstă.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

2.5. Locul și rolul jocului didactic în procesul instructiv-educativ

Eficiența procesului instructiv-educativ din grădiniță depinde atât de stabilirea adecvată a conținutului cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, cât și de modalitățile prin care acestea ajung să fie însușite de copii.

„Jocul didactic este o metodă de învățământ bazată pe acțiunea simulată, în care elementul ludic este subordonat scopului instructiv-educativ, adaptată îndeosebi învățământului preșcolar. Prin acest tip de joc este facilitată trecerea de la activitatea predominantă de joc la cea de învățare. Jocul didactic este propus, organizat și condus de către educatoare și urmărește sarcini precise. Jocul didactic îmbină elementele distractive și recreative cu cele instructive și educative, fiecare dintre acestea având o pondere mai mică sau mai mare în joc, în funcție de vârsta copilului și de stadiul în care el se află în trecerea de la joc la învățare” (Trif, L.; Voiculescu, E., 2013, p.256).

Valoarea principală a jocului este redată prin faptul că face copiii participanți nemijlociți, direct interesați la propria lor formare. Obiectivele jocului didactic sunt în interdependență cu obiectivele celorlalte forme de activități din grădiniță, fiind o parte componentă a acestui sistem, reușind mai bine decât oricare alt gen de activitate să îmbine elementele instructive cu cele educative și distractive.

Rolul și locul jocului didactic în sistemul mijloacelor educative este bine definit, determinat de faptul că pe măsură ce copilul își însușește pe baza experienței sale de viață, cât și pe alte căi, o serie de cunoștințe, priceperi și deprinderi, crește rolul său în acumularea altora superioare. Jocul didactic are un conținut variat și o funcționalitate multiplă: însușirea, fixarea și sistematizarea unor cunoștințe, formarea unor deprinderi și aplicarea acestora în practică. Jocurile didactice au drept scop, pe de o parte instruirea copiilor într-un domeniu de cunoaștere, iar pe de altă parte, sporirea interesului pentru activitatea respectivă, prin utilizarea unor elemente distractive care facilitează atingerea scopului formativ-educativ urmărit.

Jocul didactic încorporat în activitatea didactică cu elemente de joc imprimă activității un caracter viu, atrăgător, aduce varietate și stare de bună dispoziție, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei, a plictiselii, a oboselii, fortifică energiile intelectuale și fizice, furnizează o motivație stimulatorie. Astăzi, jocul didactic a devenit una din principalele metode active, atractive,

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
DE ALBA IULIA
UAB
FONDATĂ LA 1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

extrem de eficace în munca instructiv-educativă cu preşcolarii. Valoarea educativă a jocurilor didactice constă în dezvoltarea spiritului de colectiv, a relațiilor interpersonale corecte între copii.

În timpul jocurilor didactice copilul observă, compară, împarte obiectele pe categorii, face analiza, sinteza și generalizarea în măsura posibilităților lui. Prin jocurile didactice matematice se dezvoltă procesele psihice ca atenția, memoria voluntară și conștientă, gândirea și vorbirea. De asemenea, jocurile didactice dezvoltă spiritul de observație al copiilor, dibăcia și perspicacitatea. Multe din jocurile didactice matematice le cer copiilor priceperea de a-și exprima gândul într-o formă coerentă și clară, dezvoltând diverse laturi ale personalității copilului. Diferitele probleme pe care copiii trebuie să le rezolve în jocurile didactice cer de la aceștia nu numai eforturi intelectuale, ci și voință, organizare, tărie, îndemânare, respectarea regulilor jocului sau subordonarea intereselor proprii întregului colectiv.

În cadrul jocurilor didactice matematice organizate în grădiniță, elementul de cunoaștere trebuie să se îmbine cu elementul distractiv, emotiv, cu elemente care contribuie la asimilarea și memorarea durabilă și fără eforturi mari a materialului instructiv prezentat în joc. Cea mai mare greutate în crearea jocurilor didactice și în desfășurarea lor constă în împletirea pricepută a elementului de cunoaștere cu cel distractiv. De aceea, educatoarea trebuie să organizeze jocuri didactice variate în care să utilizeze diverse materiale didactice care să stârnească interesul și curiozitatea copiilor, atrăgându-i și antrenându-i pe aceștia într-un mod activ. În jocurile didactice în care elementul distractiv lipsește, apare monotonia și plictiseala care nu este compatibilă cu noțiunea de joc. De aceea, educatoarea trebuie să își dea seama ce elemente ale jocului sunt necesare pentru a fi păstrate pentru ca jocul organizat să rămână joc.

Acceptarea și respectarea regulilor de joc îi determină pe copii să participe la efortul comun al grupului din care fac parte. Subordonarea intereselor personale celor ale colectivului, angajarea pentru învingerea greutăților, respectarea exemplară a regulilor de joc și succesul, vor pregăti treptat pe omul de mâine. Reușita jocului didactic este condiționată de proiectarea, de organizarea și desfășurarea lui metodică, de modul în care cadrul didactic știe să asigure o concordanță deplină între elementele lui.

Jocurile matematice constituie o eficientă gimnastică a minții, contribuie la formarea unui mod de a gândi flexibil, stimulează spiritul de observație, ingeniozitatea și perspicacitatea. Jocul didactic matematic nu se organizează pe baza unor cunoștințe superioare, ci făcând apel doar la

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

calculare elementare, propunând probleme, modalități de lucru și soluții atractive, recreative și stimulatoare.

2.6. Rolul cadrului didactic în organizarea și îndrumarea jocului didactic matematic

Jocul la vârsta preșcolară este o activitate de complexitate crescândă, cu valențe formative incontestabile. Spre deosebire de jocul liber, jocul didactic matematic este un tip de joc direcționat spre îndeplinirea anumitor finalități prestabilite, ceea ce presupune o susținută implicare a cadrului didactic în proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților matematice în cadrul cărora activitatea de învățare se realizează prin intermediul jocului didactic.

Pregătirea cu caracter permanent și de perspectivă a educatoarei în vederea desfășurării eficiente a jocului didactic vizează documentarea, planificarea, proiectarea materialelor cu caracter distributiv și demonstrativ. Pregătirea jocului didactic presupune rezolvarea problemelor cu caracter organizatoric și metodic, având în vedere câteva aspecte esențiale:

- a). Alegerea jocului didactic în raport cu scopul etapei de lucru și cu nivelul de dezvoltare psihică și fizică a copilului, în forme mai simple sau mai complexe. De asemenea, se alege acel conținut de cunoștințe care asigură cel mai bine realizarea scopului propus.
- b). Stabilirea denumirii jocului didactic trebuie să vizeze esența jocului, în cât mai puține cuvinte, clar, concis.
- c). Întocmirea planului de activitate, etapă pregătitoare deosebit de importantă.

Stabilind scopul activității se includ și probleme referitoare la conținut și la aspecte de ordin formativ. Reguliile jocului cât și elementele concrete de joc se formulează clar, în succesiunea intrării lor în acțiune. În plus, în mod gradat apar variante sau etape în desfășurarea jocului, pentru a doza efortul intelectual al copiilor și prezentând mereu surprize. Tot în plan se indică, dacă este cazul, modul de folosire a materialului distributiv și demonstrativ, care trebuie să corespundă integral scopului activității.

Proiectarea jocului didactic presupune din partea educatoarei proiectarea elementelor de structură a jocului. Jocul de natură didactică are o structură specifică în care se integrează: scopul didactic, sarcina didactică, elementele de joc și conținutul jocului.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Reușita jocului didactic depinde de felul în care se asigură condițiile necesare bunei lui desfășurări și de organizarea acestuia. În ceea ce privește asigurarea materialului de joc, educatoarea are sarcina de a gândi și elabora materialele necesare îndeplinirii sarcinii jocului care să fie adecvate particularităților de vârstă și individuale ale copiilor și în același timp stimulat și diferit de materialele folosite în timpul celorlalte activități de joc.

Succesul jocului didactic este asigurat și de stabilirea prealabilă a grupelor de joc și a succesiunii acțiunilor de joc. Sarcinile educatoarei în ceea ce privește conducerea jocului didactic se continuă și pe parcursul derulării acestuia. Ele merg în sensul creării atmosferei propice jocului în faza inițială și pe parcursul acestuia, prin observarea comportamentului copiilor și asigurarea respectării regulilor, prin implicarea tuturor copiilor în joc, încurajarea manifestării entuziasmului și al susținerii în jocurile-competiție, temperarea unor tendințe negative și oferirea unui feed-back permanent.

Pentru a scoate mai bine în evidență desfășurarea metodică a jocului didactic, voi analiza pe rând *principalele momente*, respectiv rolul educatoarei în conducerea jocului.

a). Un prim moment în desfășurarea jocului este *introducerea în joc*. Înainte de a se începe activitatea, se folosește de obicei o scurtă introducere cu caracter pregătitor și care are în același timp menirea de a crea o atmosferă cât mai prielnică desfășurării jocului. În general, se pot folosi povestiri scurte, ghicitori, versuri sau convorbiri. În unele jocuri didactice educatoarea se poate rezuma în introducere doar la prezentarea materialului care urmează să fie folosit în joc, atunci când materialul este mai complex. Atunci când introducerea în joc se face prin alte modalități, este necesar să se rezerve timp și pentru intuirea materialului de către copii. În concluzie, se poate afirma faptul că introducerea în joc are rolul de a crea copiilor dispoziția necesară pentru activitate, de a le trezi interesul pentru ea și de a-i familiariza cu tema respectivă.

b). *Prezentarea și intuirea materialului* care va fi utilizat în joc este o următoare etapă în cazul jocurilor în care se utilizează material didactic. În prezentarea jocului, cadrului didactic îi revine rolul de prezentare a materialelor de joc, a caracteristicilor și funcționării acestora sau a unor exemple de conținut. Materialul didactic utilizat poate fi intuit în întregime sau numai parțial, în funcție de natura, calitatea și dificultatea mânăuirii lui în joc. În jocurile în care se folosește numai material demonstrativ, copiii pot intui în întregime materialul didactic utilizat în cadrul activității matematice, operație care necesită doar câteva minute.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

c). *Anunțarea subiectului activității* se face prin anunțarea de către educatoare a titlului și scopului jocului didactic, într-un mod simplu, concis și pe înțelesul copiilor. Denumirea jocului trebuie să fie suficient de sugestivă pentru a se putea face referire la ea pentru reglarea acțiunii de joc.

d). De asemenea, *explicarea și demonstrarea jocului* este o sarcină mai dificilă care îi revine cadrului didactic. În explicațiile pe care le dă, cadrul didactic trebuie să facă pe deplin înțeles atât acțiunea jocului, cât și regulile care îl reglementează. Metodele și procedeele la care recurge cadrul didactic pentru a face jocul înțeles diferă în funcție de natura, complexitatea jocului și posibilitățile grupei. Sunt jocuri la care acțiunea poate fi prezentată paralel cu regulile. În alte cazuri, mai ales în jocurile bazate pe o anumită acțiune cu material distributiv, educatoarea trebuie să demonstreze mai întâi procedeul de mânăuire a acestuia pentru ca după aceea să treacă la precizarea regulilor. Astfel, cadrul didactic demonstrează în prealabil acțiunea jocului și apoi trece la fixarea regulilor.

În general, *la grupele de 3-5 ani, metodele folosite sunt aplicația și demonstrația. La grupele de 5-7 ani, educatoarea poate decurge la o cale deductivă, arătând copiilor regulile și apoi exemplificând sau demonstrând parțial acele aspecte ale jocului care ar putea să fie înțelese mai greu. În unele jocuri, în timpul explicației și exemplificării, educatoarea apelează și la copii. Astfel, copiii sunt antrenați încă din timpul explicației la rezolvarea problemei didactice.*

e). După prezentarea tuturor indicațiilor și explicațiilor, educatoarea organizează *jocul de probă* pentru a se asigura că elementele jocului au fost clar înțelese. Dacă jocul didactic matematic este mai dificil, regulile fixate vor fi executate prin intermediul jocului de probă, iar cadrul didactic dirijează și le explică copiilor fiecare acțiune. După ce educatoarea s-a asigurat că regulile jocului au fost însușite bine de către copii dă semnalul de începere a jocului.

f). *Executarea jocului propriu-zis* are loc sub conducerea cadrului didactic care trebuie să urmărească următoarele aspecte: îndeplinirea acțiunilor în succesiunea dată, îndeplinirea corectă a sarcinilor didactice, respectarea regulilor jocului didactic matematic, atragerea în joc a tuturor copiilor, sprijinirea copiilor care nu reușesc să realizeze sarcina, îmbinarea armonioasă a elementelor de joc cu cele instructive, asigurarea unui ritm viou, a unei atmosfere corespunzătoare, pregătirea copiilor pentru conducerea jocului didactic matematic, introducerea unor variante de joc și complicarea jocului didactic matematic. Conducând jocul, cadrul didactic urmărește îndeplinirea de către copii a sarcinilor în succesiunea dată. Dacă se insistă de la început ca regulile să fie

Parteneri:

Universitatea „Arel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

respectate, iar copiii sunt îndrumați și ajutați să le aplice corect, activitatea evoluează fără dificultăți de natură să necesite întreruperea jocului, explicații suplimentare sau atrageri de atenție.

Cadrul didactic urmărește antrenarea în joc a tuturor copiilor și activitatea lor permanentă. În acest sens există jocuri didactice care prin însăși structura lor, asigură o participare activă a copiilor cu referire la jocurile didactice în care ei mănuiesc permanent materialul distributiv, trebuind să selecționeze, să acționeze cu el într-un anumit fel. În unele jocuri didactice copiii acționează pe rând cu materialul demonstrativ. În aceste cazuri, educatoarea trebuie să găsească procedee potrivite prin care să mențină atenția și interesul copiilor chiar și atunci când ei nu acționează direct în joc.

Ritmul și intensitatea jocului trebuie să crească treptat, iar în acest sens se impune evitarea pauzelor, a timpilor morți și a intervențiilor inutile. De asemenea, introducerea unor variante noi prin complicarea sarcinii didactice, ridică pulsul jocului. Educatoarea poate gândi împreună cu copiii modalități de continuare sau de complicare a jocului .

g). *Încheierea jocului* se va realiza prin procedee atractive pentru a nu scădea brusc dispoziția copiilor. Procedeele cele mai frecvent folosite în încheierea jocului didactic sunt jocul liber cu jucăriile folosite, mișcărilor imitative cu jucării sau fără jucării și îndeplinirea acțiunii finale, consecință firească a acțiunii jocului. La finalul jocului cadrul didactic face aprecieri cu privire la comportamentul copiilor, la modul în care au fost respectate regulile, corectitudinea și originalitatea îndeplinirii sarcinilor de joc.

“În proiectarea, organizarea și desfășurarea activităților matematice în grădiniță, cadrul didactic trebuie să pornească de la experiențele de viață și învățare ale copiilor care pot fi cu siguranță exploitate din perspectiva competențelor și priceperilor logico-matematice solicitate (Glava, A.; Glava, C., 2002, p. 147).

Jocul didactic este unul din mijloacele de bază în munca de instruire și educare a copiilor de vârstă preșcolară. Fiecare joc didactic organizat în grădiniță are ca scop să îi învețe pe copiii de vârstă preșcolară ceva nou, să le întărească cunoștințele și deprinderile, iar de aceea se poate sublinia importanța deosebită a conținuturilor jocurilor didactice matematice.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 3.

CERCETAREA PEDAGOGICĂ PRIVIND OPTIMIZAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE PRIN INTERMEDIUL JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC LA PREȘCOLARII DIN GRUPA MARE

Am abordat în cadrul cercetării pedagogice tema *Optimizarea activității didactice prin intermediul jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare* deoarece una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul, sursa cea mai bogată de energie pentru dezvoltarea, formarea și educarea copilului de vârstă preșcolară.

Parcurgând partea de documentare și informare asupra temei de cercetare, se poate preciza faptul că jocul didactic contribuie sistematic la lărgirea, precizarea, fixarea, aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor însușite prin posibilitatea pe care o dă de a fi reluat într-un cadru, într-un context sau într-o formă nouă.

3.1. Tipul cercetării

Făcând referire la tipul cercetării pe care am realizat-o pot preciza faptul că aceasta este o *cercetare de tip cantitativ-calitativă*. Astfel, prima parte a cercetării este de tip cantitativ, fiind aprofundată în partea a doua în care am dezvoltat partea calitativă.

În prima parte a cercetării am realizat un experiment prin intermediul căruia am introdus jocul didactic matematic ca variabilă dependentă a cercetării, apoi la finalizarea experimentului, am aplicat un ghid de interviu adresat cadrelor didactice care predau în diferite medii de predare, pentru a vedea care este opinia acestora legată de utilizarea jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare. Partea a doua a cercetării va pune accentul pe partea calitativă, în această parte urmărindu-se aspectele utilizării jocului didactic prin intermediul anchetei prin tehnica interviului.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

3.2. Ipoteze de lucru, scop și obiective ale cercetării

Ipoteza de lucru a cercetării abordate a fost generată de necesitatea găsirii unor răspunsuri la o serie de întrebări frecvente care îl frământă adesea pe cadrul didactic:

- Cum putem face accesibile cunoștințele matematice la vârsta preșcolară știind cât sunt de dificile noțiunile cu care operează această știință?
- Care sunt strategiile cele mai adecvate de predare a noilor cunoștințe ?
- Cum se pot armoniza cele două cerințe aparent contradictorii: nevoia copilului de a se juca și obiectivele instructiv-educative pe care și le propun cadrele didactice ?

Aceste frământări au generat **ipotezele de lucru** ale cercetării (ipoteza generală și ipotezele specifice), pe care le voi descrie în continuare.

Ipoteza generală: Utilizarea jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare în relație cu particularitățile individuale sau de grup ale copiilor, duc la optimizarea activității didactice, la îmbunătățirea rezultatelor școlare și la modalități comportamentale dezirabile.

Ipoteze specifice:

- ❖ Pornind de la considerentul că jocul didactic este o formă de învățământ prin joc cu un conținut variat și funcționalitate multiplă alături de celelalte mijloace de realizare a activităților matematice la grupa mare, am considerat că aplicându-l în procesul instructiv-educativ din grădiniță voi contribui la dezvoltarea capacităților intelectuale ale preșcolarilor.
- ❖ Dacă jocul didactic este considerat activitatea de bază în stimularea gândirii copiilor preșcolari, fiind bine ales, organizat, îndrumat, desfășurat în mod sistematic în funcție de natura sau conținutul obiectivului, integrat și utilizat preponderent în toate tipurile de activități matematice ca formă de activitate și ca metodă de predare-învățare-evaluare, atunci însușirea noțiunilor matematice se formează și se dezvoltă într-un ritm rapid, cu o motivație sporită, îmbunătățind semnificativ performanțele copiilor preșcolari din grupa mare în învățarea matematicii.
- ❖ Dacă se aplică ghidul de interviu cadrelor didactice care lucrează în medii de predare diferite (urban sau rural), se pot contura aspecte relevante ale utilizării jocului didactic matematic la grupa mare, scoțându-se în evidență modalitățile prin care este utilizat și valorizat în cadrul activităților sau se pot identifica elementele perturbatoare în desfășurarea acestuia.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Deoarece cercetarea pe care o voi prezenta în continuare este de tip constatativ-calitativă, am stabilit următoarele **scopuri ale cercetării**:

- ❖ identificarea și precizarea locului și rolului jocului didactic în însușirea cunoștințelor matematice la copiii preșcolari de grupă mare, ca formă de activitate în grădiniță și ca metodă de predare-învățare-evaluare;
- ❖ identificarea aspectelor relevante prin intermediul cărora este utilizat jocul didactic în cadrul activităților desfășurate la clasă de către cadrele didactice din învățământul preșcolar care lucrează în diferite medii de predare (urban sau rural) și care pot împărtăși prin intermediul întrebărilor care le sunt adresate în cadrul interviului, sau exemplificând și motivând diferite aspecte din experiența profesională.

Din ipotezele de la care am pornit cercetarea și din scopul cercetării derivă următoarele **obiective ale cercetării**:

- evaluarea obiectivă a cunoștințelor, capacităților proceselor cognitive, priceperilor, deprinderilor, abilităților matematice dobândite de preșcolari până la debutul grupei mari;
- înregistrarea, compararea și interpretarea rezultatelor obținute la probele de evaluare din perioada constatativă și din perioada finalizării cercetării, urmărind evidențierea progresului realizat de copiii preșcolari;
- utilizarea în cadrul grupului experimental, în mod constant, a unor strategii variate și atractive, bazate pe jocul didactic, ca factor determinant al dezvoltării gândirii logice a copiilor preșcolari, fiind reflectate în progresul și îmbunătățirea performanțelor acestora;
- valorificarea rezultatelor cercetării în vederea eficientizării demersurilor didactice ulterioare;
- formularea întrebărilor cuprinse în ghidul de interviu adresat cadrelor didactice;
- aplicarea interviului pentru cadrele didactice;
- identificarea modalităților de valorizare a jocului didactic în cadrul activităților matematice la grupa mare de către cadrele didactice, ca soluție de optimizare a activității didactice;
- analiza și interpretarea datelor;
- stabilirea concluziilor finale ale cercetării.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

3.3. Lotul de subiecți

În partea de cercetare cantitativă am apelat la un lot de subiecți reprezentat printr-un număr de 25 de copii preșcolari din grupa mare A (grupa albinuțelor) de la Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 Alba Iulia. Preșcolarii au vârste cuprinse între 5-6/7 ani, iar efectivul de copii al grupei este format din 13 fete și 12 băieți. Colectivul grupei, numit lot de subiecți, nu a fost selecționat, a fost un grup omogen.

În partea de cercetare calitativă am apelat la un lot de subiecți reprezentat printr-un număr de șase cadre didactice, trei dintre acestea fiind din mediul urban, din unitatea de învățământ în care lucrez, iar celelalte trei lucrând în mediul rural. Cadrele didactice intervievate au vârste cuprinse între 23 și 53 de ani.

3.4. Metodele de investigație și etapele cercetării

În această parte a cercetării sunt prezentate metodele de investigație utilizate și cele patru etape ale cercetării: etapa constatativă, etapa formativ-ameliorativă, etapa de evaluare finală și etapa de aplicare a interviului.

3.4.1. Metodele de investigație utilizate

Pe parcursul cercetării pedagogice privind *optimizarea activității didactice prin intermediul jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare* voi descrie metodele de investigație utilizate pe parcursul cercetării:

- Experimentul ca metodă de cercetare cantitativă;
- Interviul ca metodă de cercetare calitativă;
- Observația ca metodă de cercetare;
- Testul docimologic;
- Studiul documentelor școlare;
- Metoda statistică.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

În cadrul cercetării cantitativ-calitative am folosit următoarele **metode de investigație**:

A. Experimentul ca metodă de cercetare cantitativă

Metoda de bază folosită a fost cea *experimentală*. Fiind vorba de un experiment integrat în procesul de învățământ, a fost transformat treptat într-o activitate. În condițiile acestui tip de experiment copiii nu au cunoscut intervențiile mele și nu au sesizat modificările introduse în organizarea procesului de învățământ. Prin această metodă am introdus datele dorite prin jocuri didactice, am furnizat fapte provocate special pentru raționamentul experimental al studiului. Acest studiu a avut caracterul unui experiment de instruire în care s-a desfășurat o activitate formativă cu copiii.

B. Interviuul ca metodă de cercetare calitativă

În cadrul cercetării am utilizat ancheta prin interviu care este o metodă de cercetare calitativă, iar ca mijloc de aplicare a acestei metode am utilizat interviul. *Interviul este o întrevvedere dedicată unei convorbiri* în care convorbirea este *orientată* și *condusă* de către o persoană al cărei statut de intervievator este, de cele mai multe ori, sesizat de către interlocutori, în scopul *culegerii de informații pe o temă determinată*. Chiar și în cazul interviurilor calitative nestructurate, care au caracterul unor discuții libere și deschise, în care rolul conducător al intervievatorului este mai mult sau mai puțin mascat, convorbirea păstrează, în diferite proporții, caracterul său dirijat, focalizat tematic și orientat spre culegerea de informații de la interlocutori.

C. Observația ca metodă de cercetare

Pe lângă metoda de bază, cea experimentală, am mai folosit și metoda observării. *Metoda observării* a fost folosită ca punct de plecare pentru experiment și ca o confirmare a ipotezei de lucru. Observația s-a efectuat cu diferite ocazii și anume: cu prilejul probelor experimentale, cu prilejul diferitelor activități matematice și la libera alegere a copiilor. În tot acest timp am încercat să nu le las niciodată copiilor bănuiala că sunt supuși observației. Observarea mi-a înlesnit adunarea unor date și fapte. Datele observației îmbinate cu cele obținute în celelalte metode de investigație folosite mi-au permis să înțeleg mai bine unele aspecte ale investigației, stadiul în care se găsesc copiii, progresele făcute și lacunele.

D. Testul docimologic

Testul docimologic este un sistem de probe precise care se folosesc în cercetarea pedagogică potrivit caracterului său esențial ca instrument de măsurare obiectivă a randamentului copilului. În

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

cadrul proiectului de cercetare m-am folosit de această metodă de investigație înregistrând rezultatele copiilor prin numărare la începutul studiului, deci la începutul experimentului și la finele experimentului, comparativ. Testul este considerat ca fiind o probă standardizată care vizează determinarea cât mai exactă a gradului de dezvoltare a unei însușiri psihice sau fizice și trebuie să îndeplinească anumite condiții de: standardizare, etalonare, fidelitate și validitate. În conceperea testelor s-a avut în vedere principiul accesibilității și al trecerii de la simplu la complex, fiind aplicate copiilor în mai multe etape.

E. Studiul documentelor școlare și al produselor activităților copiilor: Am studiat programa, diferitele culegeri legate de învățământul preșcolar, am studiat situația fiecărui copil, a fișelor de lucru, a caietelor folosite în diferite activități. Acest lucru mi-a permis să fac aprecieri asupra evoluției copiilor.

F. Metoda statistică

Metoda statistică a fost întrebuințată în dubla sa calitate: de metodă de investigație și de metodă de prelucrare și interpretare a datelor culese în cadrul experimentului și a cercetării efectuate pe parcursul anului școlar.

3.4.2. Etapa constatativă

S-a desfășurat pe parcursul anului școlar, la grupa mare A (grupa albinușelor), în cadrul căreia, prin intermediul unor probe sub formă de exerciții-joc, am urmărit cunoașterea stadiului în care se găsesc copiii la începutul experimentului din punct de vedere al reprezentărilor matematice.

Astfel, am aplicat un set de trei probe de evaluare:

- Probă privind sesizarea nivelului de cunoștințe referitoare la mulțimi;
- Probă privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane;
- Probă pentru verificarea cunoștințelor privind numerația.

Descrierea și interpretarea probelor de evaluare aplicate în etapa constatativă a cercetării:

❖ Proba nr. 1 - Probă privind sesizarea nivelului de cunoștințe referitoare la mulțimi

Obiectiv: recunoașterea și construirea independent, prin desen, a mulțimii reprezentate figural și stabilirea de echivalență sau non-echivalență între submulțimile incluse.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

Conținutul probei: fiecare copil primește o fișă de lucru care se poate vedea în **Anexa 1**. La flipchart am și eu o fișă identică, iar copiii sunt atenți la explicarea cerințelor de pe fișă. Copiii lucrează concomitent cu mine și verbalizează rezultatul acțiunii.

În continuare voi prezenta cerințele fișei de lucru care vizează cunoștințele copiilor preșcolari referitoare la mulțimi.

- Formați mulțimea veverițelor și mulțimea broscuțelor țestoase, prin încercuire;
- Formați perechi între elementele celor două mulțimi formate, ducând câte o linie de la fiecare veveriță la fiecare broscuță țestoasă;
- Pune o steluță sub mulțimea care are mai puține elemente.

Interpretarea rezultatelor: La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 12
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 11
- ✓ N.S. – Necesită sprijin: 2

Fiecare copil a lucrat independent fișa de lucru, iar rezultatele probei de evaluare nr. 1 privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi poate fi reprezentată prin următoarea histogramă:

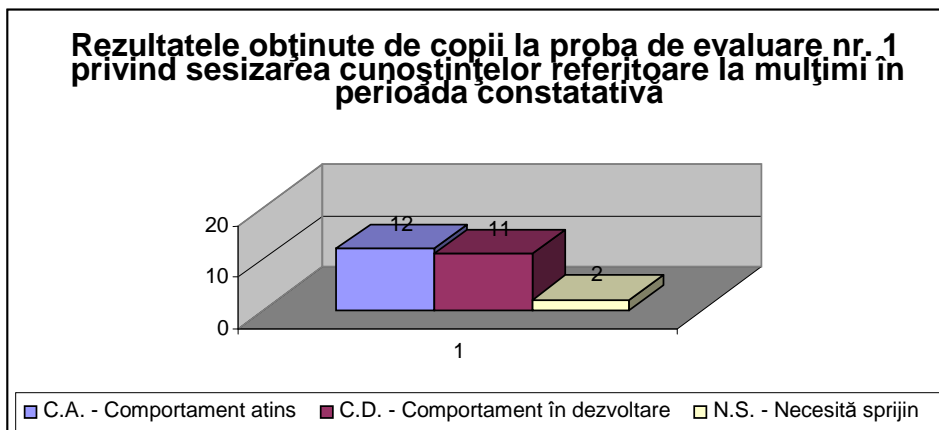

Figura 1. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 1 privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi din etapa constatativă

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

❖ Proba nr. 2 - Proba privind reprezentările corecte despre formele geometrice plane

Obiectiv: formarea mulțimilor după formă, mărime, culoare și observarea diferențelor.

Conținutul probei: fiecare copil primește câte o trusă Dienes cu 18 piese: formă (cerc, pătrat, triunghi), culoare (roșu, galben, albastru) și mărime (mare, mic). Desfășurarea probei:

- *pentru forma pieselor:* Copiii trebuie să așeze mulțimea cercurilor în diagrama roșie, mulțimea pătratelor în diagrama albastră și mulțimea triunghiurilor în diagrama galbenă;
- *pentru culoarea pieselor:* Copiii trebuie să așeze mulțimea pieselor roșii într-un coșuleț și mulțimea pieselor albastre în al doilea coșuleț; rămân în afară mulțimea pieselor ce nu sunt nici roșii și nici albastre (sunt galbene);
- *pentru mărimea pieselor:* Copiii trebuie să așeze mulțimea pieselor roșii mici în diagrama roșie și mulțimea pieselor mari albastre în diagrama albastră; rămân în afară mulțimea pieselor roșii mari, albastre mici și mulțimea pieselor galbene mari și mici.

Interpretarea rezultatelor: La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 8
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 15
- ✓ N.S. – Necesită sprijin: 2

Fiecare copil a lucrat individual, iar după rezolvarea sarcinii aceștia utilizează verbalizarea adecvată. Rezultatele probei de evaluare nr. 2 privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane poate fi reprezentată și prin următoarea histogramă:

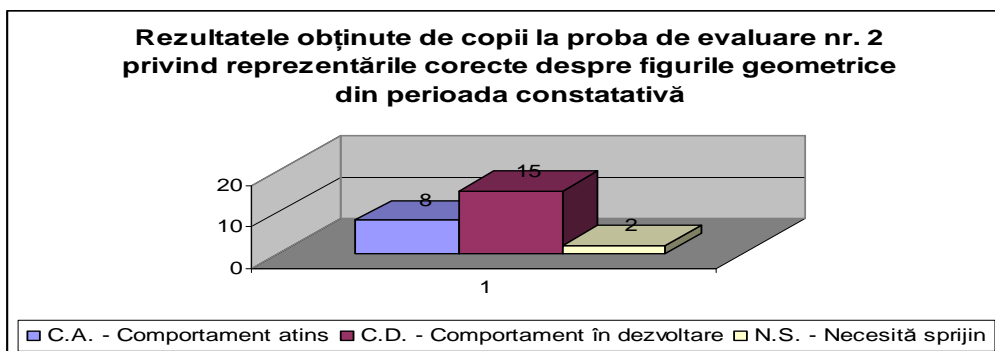

Figura 2. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 2 privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane din etapa constatativă

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"ALBA IULIA"
1 DECEMBRIE 1918
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

❖ Proba nr. 3 - Probă pentru verificarea cunoștințelor privind numerația

Obiectiv: diferențierea prin aprecierea și sesizarea relațiilor cantitative, prin punerea în perechi a elementelor a două mulțimi; formarea de mulțimi cu tot atâtea elemente, mai multe/ mai puține.

Conținutul probei: fiecare copil din grupă primește o fișă de lucru care se poate vedea în **Anexa 2** și cuprinde diferite sarcini/ cerințe:

- Desenează tot atâtea floricele câte albinuțe sunt, astfel încât la sfârșit fiecare albinuță să aibă câte o floare;
- Formează, prin încercuire, mulțimea narciselor și mulțimea lalelelor. Formați perechi între elementele celor două mulțimi;
- Desenați o bulină albastră sub mulțimea cu mai multe elemente.

Interpretarea rezultatelor: La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 11
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 13
- ✓ N.S. – Necesită sprijin: 1

Cele mai frecvente greșeli au apărut la desenarea florilor care să reprezinte tot atâtea elemente câte albinuțe sunt și la precizarea mulțimii cu mai multe elemente. Fiecare copil a lucrat individual, iar după rezolvarea sarcinii, rezultatele probei de evaluare nr. 3 privind verificarea cunoștințelor copiilor privind numerația poate fi reprezentată și prin următoarea histogramă:

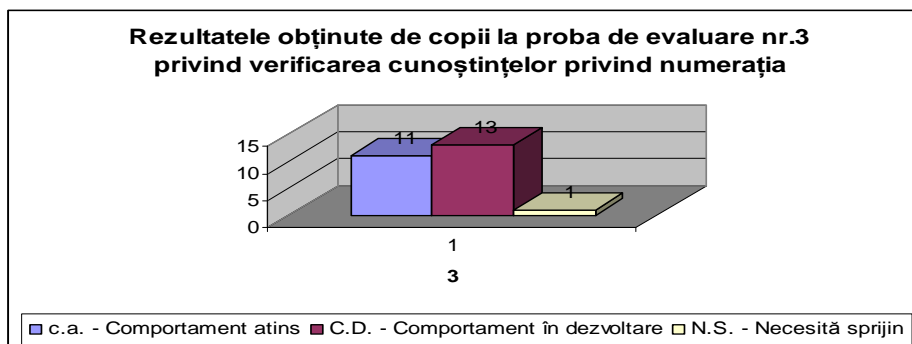

Figura 3. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 3 privind verificarea cunoștințelor privind numerația din etapa constatativă

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Concluzii desprinse după aplicarea probelor de evaluare din etapa constatativă:

În urma probelor aplicate copiilor în etapa constatativă a reieșit că o parte din preșcolari întâmpină probleme privind operarea cu diferite mulțimi, recunoașterea formelor geometrice și recunoașterea cifrelor sau a punerii lor în corespondență cu numărul de obiecte corespunzător. Raportat la numărul de 25 de preșcolari testați, s-au înregistrat greșeli în cazul tuturor celor trei probe de evaluare din perioada constatativă, iar această situație este redată în tabelul următor:

Rezultatele obținute de copii la cele trei probe de evaluare din etapa constatativă

Tabelul 1

Nr. crt.	Denumirea probei de evaluare din etapa constatativă	Nr. de copii testați	C.A. (Comportament atins)	C.D. (Comportament în dezvoltare)	N.S. (Necesită sprijin)
1.	Probă privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi	25	12	11	2
2.	Probă privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane	25	8	15	2
3.	Probă pentru verificarea cunoștințelor privind numerația	25	11	13	1

Având în vedere aceste concluzii desprinse în urma aplicării probelor din etapa constatativă, pentru etapa ameliorativă mi-am propus folosirea jocului didactic, urmărind conținutul noțional prevăzut pentru activitățile matematice.

3.4.3. Etapa formativ-ameliorativă:

S-a desfășurat pe parcursul anului școlar, la grupa mare la Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 din Alba Iulia și a constat în efectuarea în cadrul activităților matematice a unor jocuri didactice ce au răspuns obiectivelor generale.

Obiectivele care s-au regăsit și în jocurile didactice aplicate sunt, după cum urmează:

- ✓ perceperea unor noțiuni referitoare la mulțimile de obiecte;

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- ✓ formarea reprezentărilor corecte despre figuri și forme geometrice plane (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi) și formarea de mulțimi după însușirea lor de formă, mărime, culoare, grosime și observarea diferențelor;
- ✓ familiarizarea cu numerele 1-10; numărarea conștientă; asocierea număr-cantitate și invers;

Aționând în limitele posibilităților, am avut tot timpul în vedere ca prin procedeele de lucru folosite să realizez obiectivele matematice din ciclul preșcolar. Am folosit cu precădere jocul didactic, ca metodă de învățare, dar mai ales de consolidare, ori de câte ori momentul a permis, în funcție de obiectivele activităților.

De asemenea, pot spune că am obținut rezultate bune în ceea ce privește formarea și consolidarea noțiunilor legate de pozițiile spațiale, de formare de reprezentări despre forme geometrice plane, precum și în formarea reprezentării corecte despre număr și numerație.

Exercițiile și jocurile efectuate au fost gradate pe de o parte în funcție de scopul propus, iar pe de altă parte, în funcție de anumite particularități de vârstă ale copiilor. Alături de jocurile didactice organizate în cadrul activităților matematice am folosit și scurte fișe de lucru sau unele exerciții în cadrul activităților la libera alegere a copiilor, care s-au desfășurat individual sau cu întreaga grupă, utilizându-se material individual, fișe scrise (desenate), iar unele probe aplicate fiind orale. Ele pot fi aplicate în diferite variante în funcție de obiectivul urmărit, de nivelul de cunoștințe pe care-l posedă copiii și de nivelul grupei la care se aplică.

Menționez că atât jocurile didactice amintite cât și fișele-exerciții prezentate s-au folosit în concordanță cu obiectivul activității în care au fost aplicate. Având în vedere constatările făcute la începutul experimentului, am selectat exerciții și jocuri didactice, fișe de lucru, menite să elimine carențele constatate. De asemenea, am atașat la anexe un proiect de activitate care se poate vedea în Anexa 3.

Concluzii cu caracter constatativ:

Folosindu-mă de metodele de investigație amintite, am putut constata că la activitățile în care am folosit ca metodă de învățare jocul didactic matematic, copiii și-au însușit cu ușurință cunoștințele. Acest lucru se reflectă în rezultatele obținute de preșcolarii grupei mari de la Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 Alba Iulia la activitățile matematice.

În urma aplicării pe scară largă a jocului didactic matematic, a fost vizibilă scăderea greșelilor între etape inițială și finală a experimentului.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Prin intermediul jocului didactic matematic, copiii au obținut performanțe pe care în activitățile exterioare jocului nu le-au putut atinge. Prin utilizarea pe scară largă a jocului didactic matematic sau a unor elemente de joc, în majoritatea activităților matematice, copiii au fost mereu solicitați să gândească, să manipuleze diferite jucării, să interacționeze cu colegii, să-și exprime nedumeririle și greutățile întâmpinate în înțelegerea sarcinilor primite, să aprecieze și să corecteze acțiunile colegilor. Participând direct la jocurile didactice organizate în cadrul activităților matematice, rezolvând sarcinile acestuia, copiii și-au format mai ușor diferite reprezentări matematice, toate ajutând la dezvoltarea capacităților intelectuale ale acestora.

Folosind această metodă de învățare se elimină șablonul, rigiditatea, variantele de desfășurare a jocului asigurând momente redresatoare ale atenției și interesul pentru activitate. Influența jocului didactic matematic asupra dezvoltării capacităților intelectuale este permanentă, directă și de o mare intensitate, ceea ce-i mărește considerabil valoarea educativă.

În această parte a cercetării am selectat o serie de **instrumente de lucru** pentru cele trei tipuri de jocuri didactice (de formare de mulțimi, logico-matematice, de numerație) și jocuri diverse pentru operațiile aritmetice.

❖ **Jocuri didactice de formare de mulțimi** - au aceeași structură generală, dar sarcina de învățare implică exerciții de: imitare, grupare, separare și triere, exemplificare și vor conduce la dobândirea abilităților de identificare, triere, selectare și formare de mulțimi. Am selectat, creat, organizat și desfășurat următoarele jocuri:

- *Să culegem fructe!*
- *Să facem ordine!*
- *Găsește locul potrivit!*

Jocul - Să culegem fructe !

Obiectiv: consolidarea deprinderii de alcătuire de grupuri de obiecte după criteriul culorii și al formei; dezvoltarea bazei senzoriale prin acțiunea copilului cu obiectele și însușirile lor pe baza percepțiilor și reprezentărilor cu privire la formă și culoare.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Material didactic: doi pomi (din crengi) reprezentând un măr și un păr; mărul are mere verzi și roșii confecționate din carton, iar părul are pere verzi și galbene din același material; două coșulețe, unul cu imaginea unei pere și altul cu imaginea unui măr și patru lăzi pentru depozitarea fructelor.

Regulile jocului: vor fi numiți câte doi copii care vor culege fructele indicate de imaginea de pe coșul înmănat de educatoare. Fructele culese (două) sunt așezate în coș și aceeași copii verbalizează acțiunea îndeplinită.

Desfășurarea și conținutul jocului: Vor fi solicitați câte doi copii care vor primi câte un coș. Ei vor culege din pom câte două fructe din cele desenate pe imaginea de pe coș (mere sau pere). Vor veni în fața copiilor, le vor arăta și vor spune: *Eu am cules o grupă de mere roșii* (sau verzi, după caz); *Merele au forma rotundă* sau, dacă vor culege pere, vor preciza forma și culoarea, ca și la mere. Aceiași copii vor duce coșurile cu fructe la cele două lăzi. Merele vor fi așezate într-o ladă, iar perele în altă ladă. În felul acesta vor fi culese toate merele și perele, fiind solicitați alți copii.

Complicarea jocului: Copiilor li se va atrage atenția asupra culorilor merelor din lădițe (roșii și verzi) și a perelor (verzi și galbene). Pentru a fi duse la cămară ele vor fi sortate pe culori. Atât lada cu mere cât și cea cu pere, vor fi răsturnate în locuri diferite și va începe sortarea. Vor fi numiți patru copii: unul sortează merele roșii, altul merel verzi, altul perele galbene și altul perele verzi. Sortarea se face prin întrecere, apoi fiecare copil motivează acțiunea. (*Eu am grupa merelor roșii. Merele au formă rotundă.* Când copiii închid ochii se ascunde una din lăzi. Ei deschid ochii și copilul numit precizează care grupă de fructe lipsește. (*Lipsește grupa merelor roșii.*).

Valoarea formativă a jocului: Jocul didactic matematic organizat place copiilor, iar aceștia rezolvă sarcinile jocului cu destulă ușurință. Datorită elementelor de joc folosite, toți copii sunt antrenați. Jocul contribuie la formarea reprezentărilor cu privire la formă și culoare, dezvoltând în același timp dragostea de muncă, atenția copiilor și totodată contribuie la formarea unui limbaj matematic adecvat.

Jocul – Să facem ordine

Obiectiv: alcătuirea de grupuri de obiecte după criteriul culorii, al formei și al mărimii; dezvoltarea spiritului de observație și a independenței în acțiune.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Material didactic: raft gol, jucării de diferite culori, forme și mărimi.

Regulile jocului: copiii trebuie să aranjeze jucăriile pe raft după indicațiile date de educatoare, verbalizând fiecare acțiune.

Desfășurarea jocului: Copilul numit de educatoare vine la raft și va așeza din grămada de jucării astfel: jucăriile roșii pe primul raft, jucăriile galbene pe al doilea raft, iar cele albastre pe al treilea raft. După ce așează jucăriile, copilul verbalizează acțiunea astfel: *Toate jucăriile roșii le-am așezat pe primul raft...* Răspunsurile corecte vor fi semnalizate prin bătăi din palme, iar cele greșite prin bătăi din picioare și apoi corectate.

Complicarea jocului: Varianta I: jucăriile vor fi așezate pe raft astfel: mașinutele mari pe un raft, iar cele mici pe al doilea raft - criteriul de formă și mărime. **Varianta II:** jucăriile vor fi așezate astfel: mingile roșii și mari pe un raft, iar cele mici și roșii pe alt raft.

Valoarea formativă a jocului didactic: Prin intermediul acestui joc didactic matematic copiii preșcolari ai grupei mari au triat jucăriile după criteriul formei, mărimii și al culorii, iar prin verbalizarea acțiunilor s-a dezvoltat limbajul matematic specific.

Jocul - Găsește locul potrivit !

Obiectiv: separarea, gruparea, ordonarea în șir crescător, de la cel mai îngust până la cel mai lat, numărarea obiectelor.

Material didactic: pentru fiecare copil câte un coșuleț cu bețe scurte și lungi, sfoară groasă și subțire, panglici late și înguste; pentru educatoare 5 panglici de diferite culori și lățimi.

Regula jocului: la comanda educatoarei, copiii vor grupa obiectele după criteriile: grosime, lungime, lățime, apoi vor ordona în șir crescător panglicile (pornind de la cea mai îngustă până la cea mai lată).

Desfășurarea și conținutul jocului: La comanda cadrului didactic copiii vor începe să lucreze alcătuind grupuri de obiecte după formă (grupa bețelor, grupa sforilor și grupa panglicilor). După terminarea grupării, copiii vor fi solicitați să spună ce au format. În urma îndeplinirii sarcinii, educatoarea atrage atenția copiilor să privească grupurile formate și să spună dacă toate obiectele din același grup sunt la fel. De exemplu: *Cum sunt bețele?* (unele lungi, altele scurte), *Dar sforile cum sunt?* (groase și subțiri), *Panglicile cum sunt?* (late și înguste). Educatoarea le cere copiilor să

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
UAB
AN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

găsească locul potrivit pentru fiecare obiect din grupă, formând grupuri de bețe lungi, bețe scurte, sfori groase și subțiri, panglici late și panglici înguste.

Complicarea jocului: se vor ordona cele cinci panglici de la masa educatoarei pe flanelograf în șir crescător după dimensiuni (de la cea mai îngustă la cea mai lată). La această acțiune vor fi solicitați 2-3 copii care, la terminarea aranjării panglicilor în șir crescător, le vor număra prin încercuire.

Valoarea formativă a jocului: jocul ajută la perfecționarea deprinderilor copiilor de a opera cu grupuri de obiecte după criteriile de grosime, lungime și lățime, contribuie la cultivarea spiritului de observație și a atenției.

❖ **Jocuri didactice matematice de numerație** - contribuie la consolidarea și verificarea deprinderilor de așezare în perechi, comparare, numărare conștientă, de exersare a cardinalului și ordinalului, de familiarizare cu operații aritmetice și de formare a raționamentelor de tip ipotetico-deductiv. Am selectat, creat, organizat și desfășurat următoarele jocuri:

- *Rățuștele pe lac*
- *Al câtelea fluturaș a zburat ?*
- *Cine știe câștigă !*

Jocul – Rățuștele pe lac

Obiectiv: aranjarea obiectelor în sistem liniar orizontal, formarea numărului 7 prin adăugarea câte unui obiect, numărarea obiectelor.

Material: pentru fiecare copil câte un coșuleț cu 7 boboci, boabe de porumb și un cartonaș care reprezintă lacul; pentru educatoare o rață – jucărie.

Regula jocului: *copiii iau de pe lac câte un boboc, îl așează în sistem liniar orizontal și numără prin încercuire.*

Desfășurarea și conținutul jocului: Cadrul didactic le spune copiilor din grupa mare că rățuștele sunt pe lac, moment în care toți copiii așează bobocii pe cartonul de culoare albastră. Când educatoare pronunță cuvântul *mac*, toți copiii iau de pe lac un boboc și îl așează pe masă în fața lor

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

de la stânga la dreapta. Copilul în dreptul căruia educatoarea așează rața va număra bobocii de pe masă prin încercuire. Ceilalți copii fac la fel, numărând în gând.

Complicarea jocului: Copiii vor scoate din coșuleț pentru fiecare boboc de rață câte un bob de porumb. Educatoarea întreabă: *Câte boabe de porumb ați scos și de ce?*; răspuns: *Am scos 6 boabe de porumb, fiindcă sunt 6 boboci de rață.* Apoi, educatoarea pronunță cuvântul **mac** de mai multe ori (de exemplu de 5 ori), iar copiii trebuie să așeze pe lac tot atâția boboci de rață de câte ori s-a pronunțat cuvântul **mac**. Copiii verbalizează și motivează fiecare acțiune. (*Am așezat pe lac cinci boboci de rață pentru că dumneavoastră ați spus de cinci ori cuvântul mac*)

Valoarea formativă a jocului: Acest joc a ajutat copiii în consolidarea numărului în limitele 1-7, întărindu-și deprinderea de a așeza și a număra obiectele în sistem liniar orizontal de la stânga la dreapta, prin încercuire. De asemenea, s-a realizat raportarea numărului la cantitate și exersarea atenției prin analizatorii vizuali și auditivi. Acest joc se poate realiza în consolidarea numerelor naturale în centrul 1-10.

Jocul – Al câtelea fluturaș a zburat ?

Obiectiv: recunoașterea și determinarea locului unui număr în șirul numeric și al numerelor cu care se învecinează, prin intermediul numeralului ordinal.

Material didactic: cinci vase de flori, cinci fluturași decupați din carton, ascuțitori și creioane colorate.

Regula jocului: copiii ascultă întrebarea cadrului didactic, gândesc asupra sensului întrebării și apoi se anunță individual la răspuns; copiii vor închide și deschide ochii la semnal (bătăi din palme, clopoțel). Va răspunde copilul care a dovedit atenție și spirit de observație și câștigă cel care a dat cele mai bune răspunsuri și a lucrat cel mai repede.

Desfășurarea și conținutul jocului: Copiii stau în semicerc la măsuțe, în fața lor pe o masă sunt așezate cinci vase cu flori, fluturașii sunt prinși din loc în loc pe perdea, iar în coșulețele de pe măsuțele copiilor sunt așezate ascuțitori și creioane colorate. Se intuieste materialul distributiv și cel demonstrativ, numărându-se de către un copil, prin încercuire, vasele de pe masă și numărul de flori din fiecare (Prima vază are o floare, a doua vază are două flori...și a cincea vază are cinci flori). Copiii sunt invitați să închidă ochii, la o bătaie din palme. În acest timp, cadrul didactic va lua un fluture de pe perdea și îl va așeza pe o floare dintr-o vază. Când cadrul didactic bate de două ori din

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

palme, copiii deschid ochii și sunt rugați să observe ce s-a schimbat pe masa din fața lor în timp ce au ținut ochii închiși. *Un fluture a zburat de pe perdea și s-a așezat pe o vază de flori.; Pe a câta vază s-a așezat?* Copilul numără pe câta vază s-a așezat fluturele și apoi numără și numărul florilor din vaza respectivă.

Se procedează la fel, până ce pe fiecare vază este câte un fluture. Împreună cu copiii se stabilește primul, al doilea....al cincelea fluture, de la stânga la dreapta, în funcție de cum s-a așezat: pe prima vază, pe a doua etc. După anunțarea titlului jocului, explicarea și demonstrarea jocului se desfășoară jocul propriu-zis: *Al câtelea fluturaș a zburat?*. La o bătaie din palme toți copiii închid ochii, timp în care educatoarea ia un fluture de pe o floare și-l așează pe perdea. La două bătăi din palme, copiii deschid ochii și răspund la întrebarea: *Al câtelea fluturaș a zburat?*. Jocul se repetă de mai multe ori.

Complicarea jocului: Copiii vor scoate mai întâi creioanele colorate și le vor așeza în fața lor una lângă alta, de la stânga la dreapta. Se va stabili primul și ultimul creion colorat. Mai departe, copiii au sarcina să ascundă în spatele lor al doilea creion, apoi al patrulea creion, ultimul creion ..., până când se vor epuiza toate variantele. Se va proceda în mod similar și cu ascuțitoarele, cu deosebirea că trebuie ascunse, deodată, câte două ascuțitoare. Exemplu: *Ascundeți prima și a treia ascuțitoare*. Copiii sunt mereu solicitați să verbalizeze acțiunea efectuată. La sfârșitul jocului, copiii trebuie să rezolve sarcinile unei fișe de lucru (*Fluturașii și florile*), în care vor avea de rezolvat unele sarcini de lucru. În continuare voi prezenta cerințele de pe fișa de lucru, iar conținutul acesteia se poate vedea în **Anexa 4**.

- Încercuiește cu roșu a doua și a patra floare;
- Desenează câte un fluturaș deasupra primei și ultimei flori;
- Încercuiește cu albastru al treilea fluturaș.

Valoarea formativă a jocului: Prin intermediul acestui joc, copiii și-au consolidat deprinderea de a număra până la cinci, respectând succesiunea numerelor, deprinderea de a folosi corect numeralele ordinale, pentru a stabili locul fiecărui număr în șirul natural al numerelor, deprinderea de a respecta acordul dintre numeralul și substantivul pe care-l însoțesc. Prin participarea activă și conștientă la desfășurarea acestui joc, copiii au avut prilejul de a-și dezvolta

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

spiritul de observație, a memoriei vizuale, a atenției voluntare, a perspicacității și a rapidității în gândire și formarea stăpânirii de sine și a unei atitudini corecte în joc.

Jocul – Cine știe câștigă

Obiectiv: numărarea obiectelor, raportarea numărului la cantitate.

Material didactic: cuburi, mingi, păpuși, găleți, ciuperci, jetoane cu imagini diverse de la 1-10.

Regula jocului: copiii vor lucra la indicațiile educatoarei, prin întrecere.

Desfășurarea și conținutul jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe: echipa ursuleților și echipa iepurașilor. Fiecare echipă are câte o mascotă. Se va lucra succesiv, dar cu sarcină didactică identică. Pentru fiecare răspuns corect, echipa va primi câte un măr. La sfârșit va câștiga echipa care cel mai mare număr de mere. Astfel dacă echipa ursuleților va primi sarcina: *Așeză pe flanelograf tot atâtea cuburi de câte ori bat din palme* (s-a bătut de opt ori), iar echipa iepurașilor vor avea aceeași sarcină cu deosebirea că se va bate de șapte ori. Jocul se repetă de mai multe ori.

Complicarea jocului: Regulile nu se vor schimba, doar sarcinile: *Așezați tot atâtea ciuperci câte găleți sunt!* Modalitatea de punctare a echipelor rămâne identică cu cea anterioară. La sfârșit, ultima probă va avea următoarea sarcină: Câte un membru din fiecare echipă, va veni și va pipăi dintr-un sac jucăriile. Trebuie să le numere în gând, să așeze pe flanelograf tot atâtea buline câte jucării a numărat prin pipăire.

Valoarea formativă a jocului: Acest joc a oferit posibilitatea de a verifica și fixa, în același timp, cunoștințele referitoare la folosirea corectă a numeralului cardinal, raportarea numărului la cantitate prin antrenarea analizatorilor auditivi, vizuali și tactili. În același timp, jocul a contribuit la dezvoltarea spiritului de întrecere, la consolidarea deprinderii de a lucra în echipă.

- ❖ **Jocuri logico-matematice** - sunt jocuri didactice matematice ce introduc, în verbalizare, conectorii și operații logice și urmăresc formarea abilităților pentru elaborarea judecăților de valoare și de exprimare a unităților logice. Ele oferă posibilitatea familiarizării copiilor cu operațiile cu mulțimi. Am selectat, creat, organizat și desfășurat următoarele jocuri logico-matematice:

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
UAB

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

- **Caută figurile geometrice !**
- **Așează-mă la căsuța care are un semn ca mine !**
- **Cum este și cum nu este această piesă ?**

Jocul – Caută figurile geometrice !

Obiectiv: consolidarea cunoștințelor privind forma și mărimea figurilor geometrice; dezvoltarea spiritului de întrecere.

Material didactic: pentru fiecare copil trusa Logi I pusă într-un coșuleț, un personaj de la teatrul de păpuși.

Regulile jocului: copiii vor căuta în coșuleț piesele indicate de personajul de la teatrul de păpuși, care va controla, va îndruma și îi va aprecia pe cei care execută corect sarcina.

Desfășurarea și conținutul jocului: Copiii vor fi așezați la mese câte doi, iar mesele sunt aranjate sub formă de clasă. Ei vor intui materialul din fața lor: un coșuleț cu piese de construit. Se aud bătăi în ușă, sosește personajul de la teatrul de păpuși, care vrea să realizeze cu copii din grupa mare un joc nou: *Caută figurile geometrice !*. Educatoarea interpretează rolul păpușii și explică imediat jocul: copiii vor trebui să așeze pe masă formele și mărimile indicate de personajul respectiv care controlează și apreciază. Astfel, li se cere copiilor: *Căutați piesele pătrate!*, *Căutați cercurile!*, *Căutați cercuri mari!*, *Căutați piese rotunde!* , *Căutați triunghiurile!*, *Căutați dreptunghiurile !*, etc. După fiecare acțiune, piesele se pun la loc, în coșuleț. La întrebarea păpușii: *Ce-ai găsit?*, copiii vor răspunde: *Am găsit pătrate*, *Am găsit cercuri mari* etc. Păpușa va aprecia răspunsurile corecte care vor fi aplaudate.

La sfârșitul jocului copiii vor primi o fișă de lucru care se poate vedea în **Anexa 5** și are următoarea cerință:

- Colorați pătratele cu roșu, cu albastru triunghiurile, cu verde cercurile și cu galben dreptunghiurile.

Valoarea formativă a jocului: acest joc aduce o contribuție importantă în formarea reprezentărilor despre formele geometrice (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi), contribuind în același timp la dezvoltarea atenției și a deprinderii de a lucra independent.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"ABALBA IULIA"

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Jocul - Aşază-mă la căsuţa care are un semn ca mine !

Obiectiv: consolidarea deprinderii de a recunoaşte şi de a separa piesele trusei după cele trei forme învăţate: pătrat, cerc, triunghi şi folosirea corectă a atributului *piesă triunghiulară* sau pe scurt *triunghi*.

Material: trusa formată din 18 piese, trei căsuţe făcute din carton tridimensional, fiecare având forme diferite: căsuţa în formă de pătrat, căsuţa în formă rotundă şi căsuţa în formă triunghiulară şi Tic-Pitic (un personaj – păpuşă marionetă).

Regula jocului: copilul indicat de educatoare acţionează conform cerinţei şi verbalizează acţiunea.

Desfăşurarea şi conţinutul jocului: În faţa copiilor, pe o masă, se vor afla piesele trusei acoperite cu o pânză. Tic-Pitic anunţă copiii că *prietenii* lui, transformaţi de Zâna Rea din poveste în piese geometrice, s-au rătăcit şi îi roagă să-i ajute, să ajungă fiecare la căsuţa lui. Copiii aleşi de Tic-Pitic vor alege câte o pisă geometrică de pe masă şi o vor aşeza la căsuţa corespunzătoare formei ei: *cercurile la căsuţa cercurilor, pătratele la căsuţa de formă pătrată, iar triunghiurile la căsuţa de formă triunghiulară*. Fiecare acţiune trebuie să fie verbalizată şi motivată. Exemplu: *Am ales un triunghi şi l-am aşezat la căsuţa în formă triunghiulară pentru că au aceeaşi formă*.

Complicarea jocului: Cadrul didactic le cere copiilor să închidă ochii, timp în care schimbă 1-2 piese între ele. Copiii trebuie să sesizeze *Ce s-a schimbat?* şi să verbalizeze *Aţi pus un triunghi în căsuţa pătratelor şi un pătrat în căsuţa cercurilor*. La sfârşit Tic-Pitic, drept recompensă, le va da copiilor câte o foaie pe care este desenat un pitic din forme geometrice, care trebuie colorat. Această fişă se poate vedea în **Anexa 6**.

Copiii vor rezolva următoarele cerinţe: Colorează roboţelul astfel: cu albastru triunghiurile, cu galben cercurile şi cu roşu pătratele.

Valoarea formativă a jocului: jocul contribuie la formarea reprezentărilor despre formele geometrice: cerc, pătrat şi triunghi, la dezvoltarea spiritului de ordine şi la îmbogăţirea vocabularului matematic cu cuvintele *piesă, triunghi, mulţime*.

Jocul – Cum este şi cum nu este această piesă ?

Obiectiv: denumirea corectă a atributelor pieselor cu ajutorul negaţiei şi intuirea complementării unei mulţimi.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERUI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Material: trusa Dienes, fără dreptunghiuri.

Regula jocului: copilul indicat alege piesa preferată și va spune mai întâi atributele pe care le are; alt copil precizează ce însușiri nu are piesa în comparație cu celelalte piese.

Desfășurarea și conținutul jocului:

Jocul se poate desfășura cu întreaga grupă de copii sau pe grupuri mici. Un copil va alege o piesă geometrică și denumește atributele pe care le are: *Aceasta este o piesă geometrică de formă rotundă, mare, roșie și groasă.* În același fel vor fi descrise mai multe piese geometrice.

Complicarea jocului: în continuarea jocului copiii sunt invitați să precizeze ce însușiri nu are piesa pe care o alege, în comparație cu celelalte piese ale trusei: *Piesa mea nu este albastră, nu este galbenă, nu este groasă, nu este mică, nu are formă de triunghi, nici rotundă.* Prin repetarea jocului vor fi îndrumați să sesizeze variabilele fiecărui atribut, indiferent în ce ordine expun și să le nege pe toate acelea pe care piesa nu le posedă. La sfârșitul jocului copiii vor primi o fișă de lucru care se poate vedea în **Anexa 7**, pentru jocul *Cum este și cum nu este această piesă* și cuprinde următoarele cerințe:

- Colorează toate figurile geometrice ce nu sunt cercuri;
- Taie cu o linie figurile geometrice ce nu sunt nici roșii, nici galbene.

Valoarea formativă a jocului: acest joc consolidează cunoștințele referitoare la formă, culoare, mărime și grosimea pieselor, dar și la formarea deprinderii de a descrie piesele învățate cu ajutorul negației.

- ❖ **Jocuri pentru operații aritmetice** - conform programei școlare este prevăzut ca obiectiv cadru Dezvoltarea capacității de rezolvare de situații problematice, prin achiziția de strategii adecvate, iar pentru atingerea acestui obiectiv, copiii vor fi puși în situația de a efectua operații de adunare și de scădere cu 1–2 unități, în limitele 1–10, precum și în situația de a compune și rezolva probleme simple, implicând adunarea /scăderea în limitele 1-10. Am selectat, creat, organizat și desfășurat o serie de: exerciții-ghicitori, probleme-ghicitori, poezii-numărători, cântece și poezii alerte, povești bine cunoscute care stimulează numărarea și problemele ilustrate.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Probleme-ghicitori: pentru consolidarea deprinderilor de a număra în intervalul 0-10, se poate folosi jocul didactic *Zece negri mititei*. Scopul jocului este consolidarea deprinderilor de numărare în intervalul 0-10. Cadrul didactic recită pe rând fiecare problemă-ghicitoare iar copiii vor fi atenți pentru a da răspunsul corect.

Exerciții ghicitori pentru care se folosesc materiale ilustrative adecvate. Aceste exerciții-ghicitori sunt de fapt versuri atractive care stârnesc interesul copiilor și pot fi rezolvate sub forma unor probleme ilustrate. Astfel *pentru a solicita copiii să gândească fără efort prea mare și să calculeze cu plăcere în cadrul activităților matematice de predare, de consolidare sau de evaluare, se pot folosi diverse exerciții-ghicitori*. Aceste exerciții-ghicitori, fiind redactate cu ajutorul imaginilor devin un mijloc eficient în asimilarea cunoștințelor copiilor, într-o manieră atractivă, după cum urmează:

*Uite colo într-un tei,
Ciripesc doi cintezoii
Iute mai vin înca doi.
Cât fac oare?*

$$2 + 2 = ? \quad (4)$$

*Trei iepurași fricoși
Stau ascunși în iarbă jos
Dintr-un salt mai vine unul
Cât fac oare ?*

$$3 + 1 = ? \quad (4)$$

Poezii-numărători: care pot fi utilizate cu mare succes antrenându-i pe copiii preșcolari spre a se întrece să le recite.

Cântece și poezii alerte: cuprind numărători și care, prin ritm și melodie, fac mult mai ușoară memorarea. Ele pot fi inventate chiar de educatoare.

Povești bine cunoscute care stimulează numărarea: trei iezi, șapte pitici, etc. Alte povestiri pot fi create de educatoare tocmai pentru a da prilej copiilor de fiecare dată să numere

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

până la 3, până la 5, până la 10, etc. De câte ori spune poezii, povești sau cântă cântece cu numărători, educatoarea trebuie să utilizeze pe cât posibil mijloace care să pună în evidență faptul că adăugarea unui număr nu înseamnă doar adăugarea unui cuvânt, ci a unui nou element.

Probleme ilustrate: ce pot fi folosite în cadrul jocurilor didactice matematice din grădiniță dar și în cadrul lecțiilor de matematică de la clasa pregătitoare sau în clasa I. În continuare voi da un exemplu de astfel de problemă în care copiii trebuie să rezolve și să încercuiască sau să coloreze căsuța cu cifra corespunzătoare rezultatului corect.

Cadrele didactice din învățământul preșcolar pot utiliza în cadrul activităților matematice probleme ilustrate pentru a dezvolta creativitatea copiilor. Astfel de probleme ilustrate se pot vedea în **Anexa 8**.

Se pot expune probleme ilustrate fără a se enunța datele problemei, iar astfel copiii sunt puși în situația de a compune probleme după imaginile prezentate, vor formula întrebarea potrivită și vor rezolva problema prin operația corespunzătoare. În rezolvarea acestora, copiii pot lucra frontal, pe grupuri sau individual, efectuând operația sugerată de problemă.

3.4.4. Etapa de evaluare finală

Etapa de evaluare finală cuprinde evaluarea rezultatelor din cadrul cercetării. Astfel, la finalizarea cercetării am avut în vedere evaluarea rezultatelor obținute de copii, progresul realizat de aceștia în formarea de reprezentări matematice, ca urmare a aplicării experimentului. În acest scop am aplicat la sfârșitul anului școlar al grupei mari, probele aplicate la începutul cercetării, la începutul experimentului, cu deosebirea că au fost date sub formă de jocuri didactice, fișe de lucru și nu numai sub formă de exercițiu-joc, așa cum s-a procedat la începutul experimentului, adică în prima parte a cercetării.

În continuare voi enumera și descrie conținutul probelor aplicate la sfârșitul cercetării:

- ❖ **Proba privind sesizarea nivelului de cunoștințe referitoare la mulțimi** se poate vedea în **Anexa 9** și are următoarele cerințe:

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

- Formează mulțimea fluturașilor și desenează alături tot atâtea floricele câți fluturași sunt;
- Formează mulțimea ursuleților, numără ursuleții și unește mulțimea lor cu cifra corespunzătoare;
- Desenează tot atâtea buline câte arată cifra.

Interpretarea rezultatelor de la proba de evaluare nr. 1 la finalizarea cercetării:

La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 16
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 7
- ✓ N.S. – Necesită sprijin: 2

Fiecare copil a lucrat independent fișa de lucru, iar rezultatele probei de evaluare nr. 1 privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi la finalizarea cercetării poate fi reprezentată și prin următoarea histogramă:

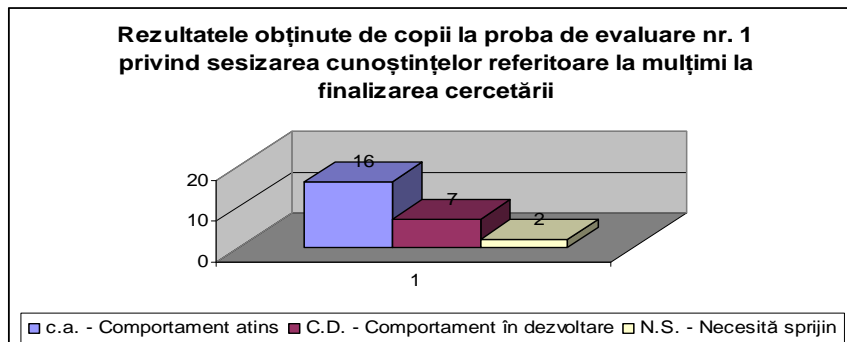

Figura 4. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 1 privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi la finalizarea cercetării

❖ **Probă privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane** se poate vedea în **Anexa 10** și are următoarele cerințe:

- Numără figurile geometrice și desenează în spațiul alături tot atâtea buline ! Găsește cifra potrivită fiecărei mulțimi !
- Uniți punctele și colorați figurile geometrice care vă plac !
- Uniți figurile geometrice de aceeași formă !

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche dell'Educazione e della Formazione

Interpretarea rezultatelor la proba de evaluare nr. 2 la finalizarea cercetării:

La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 19
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 5
- ✓ N.S. – Necesită sprijin: 1

Fiecare copil a lucrat individual, iar rezultatele de la finalizarea cercetării a probei de evaluare nr. 2 privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane poate fi reprezentată și prin următoarea histogramă:

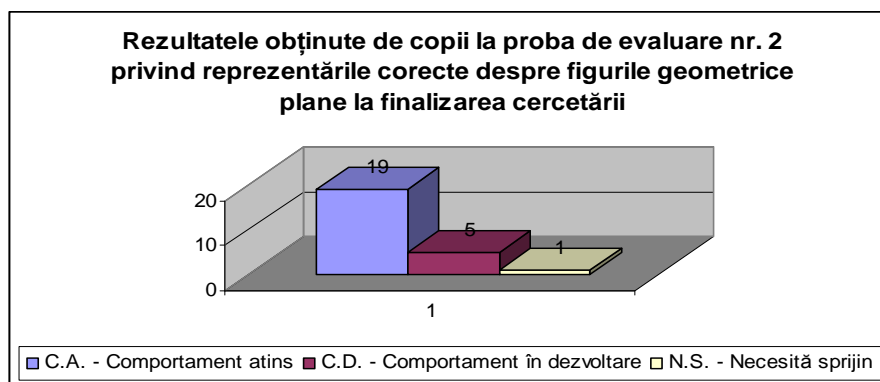

Figura 5. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 2 privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane la finalizarea cercetării

❖ **Proba pentru verificarea cunoștințelor privind numerația se poate vedea în Anexa 11 și are următoarele cerințe:**

- Încercuiește cifra potrivită numărului de fluturași;
- Asociază fiecărei mulțimi de legume cifra corespunzătoare;
- Desenează în căsuța goală tot atâtea liniuțe câte albinuțe sunt.

Interpretarea rezultatelor la proba de evaluare nr. 3 la finalizarea cercetării:

La această probă de evaluare din etapa constatativă au participat toți cei 25 de copii preșcolari ai grupei mari A (grupa albinuțelor), iar rezultatele obținute de aceștia sunt următoarele:

- ✓ C.A. – Comportament atins: 22
- ✓ C.D. – Comportament în dezvoltare: 2

Parteneri:

✓ N.S. – Necesită sprijin: 1

Fiecare copil a lucrat individual, iar după rezolvarea sarcinii, rezultatele probei de evaluare nr. 3 privind verificarea cunoștințelor copiilor privind numerația poate fi reprezentată și prin următoarea histogramă:

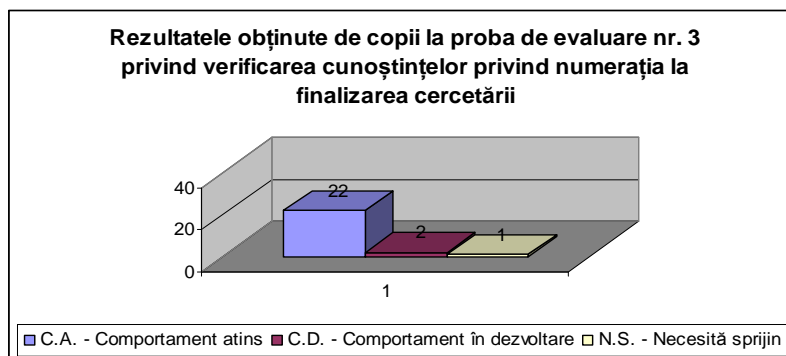

Figura 6. Rezultatele obținute de copii la proba de evaluare nr. 3 privind verificarea cunoștințelor privind numerația la finalizarea cercetării

Referitor la rezultatele obținute de copiii preșcolari la cele trei probe de evaluare la finalizarea cercetării, la grupa la care predau pot spune că se poate vedea și din următorul tabel:

Rezultatele obținute de copii la cele trei probe de evaluare la finalul cercetării

Tabelul 2

Nr. crt.	Denumirea probei de evaluare din etapa constatativă	Nr. de copii testați	C.A. (Comportament atins)	C.D. (Comportament în dezvoltare)	N.S. (Necesită sprijin)
1.	Probă privind sesizarea cunoștințelor referitoare la mulțimi	25	16	5	2
2.	Probă privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane	25	19	5	1
3.	Probă pentru verificarea cunoștințelor privind numerația	25	22	2	1

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Obiectivele acestor probe de evaluare au fost descrise în cadrul etapei constatative a investigației.

3.4.5. Etapa de aplicare a interviului

Partea a doua a cercetării pune accentul pe partea calitativă, iar pe parcurs se vor urmări aspecte ale utilizării jocului didactic prin intermediul anchetei pe bază de interviu care este o metodă de cercetare calitativă. Ca mijloc de aplicare a acestei metode am utilizat interviul, iar ghidul de interviu se poate vedea în **Anexa 12**.

Ghidul de interviu elaborat și utilizat are întrebări deschise care pot oferi răspunsuri ample despre importanța utilizării jocului didactic în cadrul activităților. Cercetarea de tip calitativ abordată se va axa pe activitățile matematice care se desfășoară în cadrul grădiniței, la nivelul II al grupei mari care face referire la perioada de vârstă 5-6/7 ani. Prin formularea unor serii de întrebări cuprinse în ghidul de interviu se dorește identificarea valorizării jocului didactic în cadrul activităților de către cadrele didactice, ca soluție de optimizare a activităților didactice la preșcolarii din grupa mare. Întrebările formulate în ghidul de interviu în prima parte vizează anumite aspecte legate de vârstă, vechime în învățământ, grade didactice, etc. Următoarea parte care cuprinde întrebările care vor viza răspunsuri și argumentarea.

Prezentarea strategiei de eșantionare calitativă:

Am încercat să identific, prin intermediul cercetării calitative care este opinia cadrelor didactice din diferite medii de predare (rural sau urban), referitoare la valorizarea jocului didactic în cadrul activităților matematice din grădiniță, iar răspunsurile la întrebările adresate vor pune accentul pe activitățile matematice pentru nivelul II. Cadrele didactice intervievate vor motiva și vor exemplifica aceste aspecte la acest nivel de învățământ.

Am selectat atât cadre didactice care sunt la început de drum, care au gradul didactic definitiv, dar și cadre didactice cu gradul didactic I. De asemenea, pot preciza că unele cadre didactice au studii medii, iar altele au studii superioare. O parte dintre cadrele didactice intervievate lucrează în aceeași unitate de învățământ în care lucrez și eu (în mediul urban), însă am adresat întrebările și cadrelor didactice din mediul rural. Această selecție a cadrelor didactice intervievate se încadrează cercetării calitative.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Prin intermediul aceastei cercetări calitative rolul meu a devenit cel de intervievator, iar prin intermediul întrebărilor adresate cadrelor didactice am încercat să aflu care este opinia acestora referitoare la valorizarea jocului didactic în cadrul activităților matematice din grădiniță.

Interviul a fost aplicat în funcție de disponibilitatea persoanelor intervievate de a formula răspunsuri argumentate din experiența profesională acumulată până în momentul de față. Păstrând o oarecare proporție legată de cele două medii de predare, urban și rural, am încercat să surprind aspectele relevante ale cercetării de tip calitativ, pentru a culege date cu privire la rolul și importanța jocului didactic, la formele pe care le îmbracă jocul didactic în cadrul activităților matematice din învățământul preșcolar, la nivelul II al grupei mari, pentru nivelul de vârstă de 5-6/7 ani, precum și în ce măsură se îmbunătățește progresul copiilor în procesul instructiv-educativ și performanțele acestora.

În cadrul primei părți a interviului am structurat preambulul urmat de o serie de date prin care cadrele didactice trebuie să specifice anumite date personale care rămân confidențiale.

Cadrele didactice care au fost intervievate lucrează în învățământul preșcolar, iar pentru o mai bună ilustrare a răspunsurilor date de acestea în prima parte a interviului în care li se cereau o serie de date personale, am realizat **Tabelul 3** intitulat *Datele personale de identificare a cadrelor didactice intervievate* în care am surprins aceste aspecte ale eșantionului:

Datele personale de identificare a cadrelor didactice intervievate

Tabelul 3

Nr. crt.	Cadru didactic	Specializare	Vârsta	Vechime în învățământ	Grad didactic	Nivelul de pregătire	Mediul de predare
1.	S.M.	Educatoare	53 ani	33 ani	I	Studii medii, Liceu pedagogic	Urban
2.	R.V.	Educatoare	50 ani	30 ani	I	Studii medii, Liceu pedagogic	Rural
3.	T.S.	Prof. pt. înv. preșc.	32 ani	14 ani	I	Studii superioare, Nivel licență	Rural
4.	V.M.	Prof. pt. înv. preșc.	29 ani	11 ani	II	Studii superioare, Nivel licență	Urban
5.	D.M.	Prof. pt. înv. preșc.	26 ani	5 ani	Def.	Studii superioare, Nivel masterat	Urban
6.	C.N.	Prof. pt. înv. preșc.	23 ani	4 ani	Def.	Studii superioare, Nivel licență	Rural

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Interviul aplicat a avut ca scop identificarea aspectelor relevante prin care este utilizat jocul didactic în cadrul activităților matematice desfășurate în învățământul preșcolar. Prin intermediul preambulului din interviu, reiese faptul că cele șase cadre didactice intervievate au vârsta cuprinsă între 23 și 53 de ani.

Nu am ales un lot de subiecți omogen din punctul de vedere al vârstei, al vechimii în învățământ sau al nivelului de pregătire, pentru a identifica diferențele existente în percepția acestora despre jocul didactic utilizat în cadrul activităților matematice la copiii din grupa mare, de utilizarea acestuia, precum și varietatea de jocuri pe care obișnuiesc cadrele didactice să le utilizeze la clasă în timpul predării, consolidării sau evaluării.

Aplicarea instrumentelor de cercetare

În urma aplicării interviului pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar am aflat care este părerea colegelor și am observat o diferențiere în măsură mai mică sau mai mare a răspunsurilor date. Această diferențiere ar putea fi datorată experienței la catedră a persoanelor intervievate, însă acest aspect nu poate fi în totalitate relevant, deoarece respondenții pot să ofere chiar și răspunsuri parțiale sau incomplete.

Analiza datelor din aplicarea interviului: În continuare voi prezenta răspunsurile date de colege la fiecare întrebare în parte, iar după centralizarea răspunsurilor voi sintetiza răspunsurile date, formulând astfel concluziile finale.

1. Credeți că utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare este relevantă? Vă rog să motivați răspunsul dat.

S.M. *Prin joc didactic sunt consolidate cunoștințe, priceperi și deprinderi.*

R.V. *Utilizarea jocului didactic în activitățile de învățare este relevantă deoarece acesta este "un tip de joc" prin care se consolidează și se verifică cunoștințele însușite de către copii, dar are și valoare educativă, influențând comportamentul copiilor, mai ales prin intermediul regulilor impuse.*

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

T.S. *Da, pentru că jocul didactic folosit ca mijloc de realizare a activităților este foarte antrenant pentru copii. La vârsta preșcolară, jocul ocupă un rol deosebit, stimulează și motivează copiii în rezolvarea sarcinilor propuse. Dacă jocul se desfășoară pe grupe se dezvoltă spiritul competițional și îi motivează pe copii să participe activ în cadrul grupului.*

V.M. *Da, jocul didactic este relevant în cadrul activităților de învățare a copiilor preșcolari. Jocul didactic presupune respectarea unor algoritmi, iar dacă în etapa de desfășurare a jocului de probă se rezolvă o singură dată sarcina jocului, în cadrul desfășurării propriu-zise a jocului, toți copiii au posibilitatea să rezolve sarcina. Acest lucru îi ajută pe copii în însușirea cu ușurință a cunoștințelor. Consider că jocul didactic este un mijloc eficient pentru învățare în activitățile matematice, este relevant.*

D.M. *Utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare este relevantă deoarece prin intermediul acestui mijloc de predare activitatea de predare-învățare-evaluare se desfășoară mult mai ușor, preșcolarii fiind atrași mai mult de acest tip de activitate decât de simpla predare a cunoștințelor.*

C.N. *Utilizarea jocului didactic în activitățile de învățare este relevantă deoarece prin intermediul jocului performanțele copiilor cresc, iar informațiile sunt asimilate mai ușor.*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la prima întrebare în care trebuie să specifice dacă utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare este relevantă:

Din răspunsurile date, reiese faptul că utilizarea jocului didactic în cadrul tuturor activităților este relevantă, iar organizarea acestuia se poate face ori de câte ori este nevoie. Noțiunile predate, consolidate sau evaluate se pot realiza într-un mod plăcut, antrenând și implicând în mod activ copiii. Copiii învață să respecte reguli, performanțele cresc, se formează, se consolidează sau se evaluează în mod plăcut și accesibil vârstei preșcolare diferite noțiuni. Prin intermediul unui joc didactic bine realizat și îndrumat, copiii se implică și obțin performanțe. În cadrul grădiniței, jocul este activitatea principală prin care se desfășoară majoritatea activităților de învățare, consolidare sau de evaluare. Pregătirea cadrelor didactice pentru acest tip de activități este foarte importantă, iar reușita jocului este relevantă atunci când copiii sunt activați, stimulați și dirijați.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"ALBA IULIA"
1 DECEMBRIE 1918
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSURTE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

➤ **Care sunt cele mai importante rezultate obținute în urma utilizării jocului didactic ?
Exemplificați pentru activitățile matematice (nivel II)**

S.M. Prin jocul didactic copilul învață să respecte reguli, prin joc se îmbină sarcinile jocului cu ale învățării, iar copilul poate să colaboreze și să comunice.

R.V. Utilizarea jocului didactic permite consolidarea cunoștințelor și este o formă de socializare în care copiii trebuie să dovedească putere de stăpânire și spirit disciplinat.

T.S. În cadrul activităților matematice, prin intermediul jocului didactic, copiii au reușit să recunoască mai ușor figurile geometrice (cerc, triunghi, pătrat, dreptunghi) și să le descrie în funcție de mai multe criterii: formă, culoare, mărime, grosime.

V.M. În activitățile matematice desfășurate la clasă am selectat o serie de jocuri didactice prin care copiii să își însușească cu ușurință numerația în limitele 1-10, să recunoască numerele (1-10), să utilizeze numeralul ordinal sau să rezolve diferite probleme pe baza ilustrațiilor date.

D.M. Utilizarea jocului didactic matematic în cadrul activităților ajută la asimilarea/reactualizarea cunoștințelor mult mai ușor, în mod interactiv, copiii se implică activ în timpul derulării jocului didactic desfășurat, iar cei timizi devin mult mai receptivi și dornici de a participa la jocul didactic propus de cadrul didactic.

C.N. Dintre rezultatele obținute în urma utilizării jocului didactic matematic la nivelul II, pot aminti participarea activă a copiilor în cadrul activității didactice cât și în cele de joc, obținerea unor performanțe crescute, precum și interesul crescut al copiilor pentru activitățile matematice.

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a doua întrebare în care trebuie să specifice care sunt cele mai importante rezultate obținute în urma utilizării jocului didactic în cadrul activităților matematice, la nivelul II:

Din răspunsurile oferite de cadrele didactice intervievate la această întrebare reiese faptul că performanțele copiilor preșcolari cresc, aceștia se implică activ, cei timizi reușesc să își învingă timiditatea, asimilarea/reactualizarea/evaluarea cunoștințelor se face mult mai ușor, în mod interactiv. Cadrele didactice selectează diferite jocuri didactice prin intermediul cărora se face predarea, consolidarea sau evaluarea diferitelor noțiuni care trebuie asimilate la nivelul II, corespunzător Noului Curriculum. Jocul didactic matematic este o metodă de predare prin

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

intermediul căreia copilul preșcolar cooperează, se implică și socializează, iar obiectivele propuse de cadrele didactice pentru această formă de organizare a activității îi determină pe copii să rezolve cu ușurință sarcinile din cadrul activităților. Prin trasarea, aplicarea și respectarea regulilor se îmbină în mod armonios sarcinile jocului cu cele ale învățării.

➤ **Care sunt elementele perturbatoare în desfășurarea jocului didactic ?**

S.M. *Dacă este bine organizat, nu există perturbări.*

R.V. *Consider că atunci când sunt prea multe reguli, jocul didactic nu se poate desfășura bine, nu are nici o finalitate, iar obiectivele propuse nu pot fi atinse.*

T.S. *Atunci când jocul didactic se desfășoară pe grupe, se poate crea gălăgie, iar copiii timizi pot fi puși în umbră.*

V.M. *Respectarea etapelor în desfășurarea jocului poate deveni uneori plictisitoare, iar utilizarea unui material didactic abundent și foarte variat poate perturba desfășurarea jocului.*

D.M. *Există mai multe elemente perturbatoare care împiedică buna desfășurare a jocului didactic. Astfel, referindu-mă la cele care țin de comportamentul preșcolarilor, pot face referire că în clasă pot exista copii hiperactivi care pot deranja activitatea și jocul didactic propriu-zis. Referitor la nivelul de înțelegere al preșcolarilor, pot preciza faptul că unii copii nu înțeleg regulile jocului sau uneori le încurcă, iar dacă fac referire la materialele didactice utilizate în timpul desfășurării jocului didactic, pot spune că insuficiența/abundența materialelor, uneori neatractive sau vag realizate pot să nu atragă sau să-i facă pe micii preșcolari să nu se implice activ pe parcursul activității.*

C.N. *Printre elementele perturbatoare care pot afecta desfășurarea jocului didactic se numără intrarea unei persoane în sala de grupă în timpul desfășurării jocului didactic sau neatenția unui copil care poate întrerupe firul jocului didactic.*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a treia întrebare în care trebuie să precizeze care sunt elementele perturbatoare în desfășurarea jocului didactic:

La această întrebare cadrele didactice consideră că dacă un joc didactic este bine organizat, nu există perturbări, însă în același timp, orice stimul din exterior poate afecta buna desfășurare a acestuia și atingerea tuturor obiectivelor propuse în cadrul activității. În timpul derulării activității

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

sub formă de joc didactic și nu numai, pot exista diverși factori perturbatori dintre care amintesc: neatenția, neînțelegerea, hiperactivitatea, abundența/insuficiența materialului didactic, neadaptarea jocului la particularitățile de vârstă și psihoindividuale ale grupului de copii coordonat de cadrul didactic. În momentul în care un joc didactic este întrerupt, din diverse cauze/motive, este mai dificilă captarea atenției copiilor, iar acest aspect poate *răpi* timp prețios în care s-ar fi putut obține performanțe sporite. Aici intervine experiența cadrelor didactice, modul în care acestea știu să își organizeze, să își dozeze timpul, să îndrume jocul didactic pentru asimilarea cu succes a cunoștințelor și pentru atingerea scopului propus la începutul activității.

➤ **Credeți că ar trebui să existe o delimitare între cele două medii, rural și urban, în desfășurarea jocului didactic ?**

S.M. *Nu ar trebui să fie delimitări între mediile urban și rural în ceea ce privește desfășurarea jocului didactic.*

R.V. *Consider că nu ar trebui să existe delimitări între mediile urban și rural în desfășurarea jocului didactic.*

T.S. *Nu trebuie să existe delimitări între cele două medii, urban și rural, deoarece toți copiii au drepturi egale, trebuie să li se ofere șansa de a se dezvolta normal, iar jocurile didactice alese de cadrele didactice trebuie să fie adaptate particularităților individuale și de vârstă ale copilului.*

V.M. *Delimitarea dintre cele două medii, urban și rural nu trebuie să existe. Atât în mediul urban cât și în mediul rural lucrează cadre didactice calificate care știu cum se desfășoară jocul didactic, iar mijloacele de informație sunt multiple și pot fi accesate ușor, de toate cadrele didactice.*

D.M. *Consider că nu trebuie să existe diferențe în ceea ce privește mediul în care cadrul didactic își desfășoară activitatea. Toate cadrele didactice, atât din mediul urban, cât și cele din mediul rural trebuie să utilizeze jocul didactic în activitățile de predare-învățare-evaluare.*

C.N. *Nu cred că există delimitări între cele două medii, iar un joc didactic se poate desfășura în același mod atât în mediul urban, cât și în mediul rural. O mică diferențiere poate fi în ceea ce privește materialele didactice utilizate, în sensul că grădinițele din mediul urban sunt mai dotate din punct de vedere material decât cele din mediul rural.*

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a patra întrebare în care trebuie să spună dacă ar trebui să existe o delimitare între cele două medii, rural și urban, în desfășurarea jocului didactic:

La această întrebare toate cadrele didactice consideră că nu trebuie să existe nicio delimitare între cele două medii de desfășurare a activității didactice. Cadrele didactice, indiferent de mediul în care predau, sunt calificate în mare măsură, țin cont de noutățile din domeniul educațional, informațiile sunt accesate ușor și rapid, grădinițele au acces la internet sau la diferite mijloace de învățământ moderne. Astfel, organizarea jocurilor didactice se poate face cu ușurință.

➤ **Care sunt elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic ?**

S.M. *Elementele care ajută la buna desfășurare a jocurilor sunt eșalonarea jocurilor după activități care au vizat însușirea de cunoștințe, fixarea sarcinilor și a regulilor în funcție de obiectivele propuse, precum și asigurarea materialului intuitiv.*

R.V. *Elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic sunt asigurarea unui cadru adecvat desfășurării activității, elaborarea obiectivelor și alegerea materialului didactic, precum și abordarea sarcinilor și a obiectivelor în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor.*

T.S. *Respectarea etapelor de desfășurare a unui joc didactic.*

V.M. *Elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic sunt: materialele didactice utilizate, precum și elementele de joc (aplauzele, competiția, etc.).*

D.M. *Materialul didactic atractiv și elementele surpriză sunt unele dintre cele mai importante elemente care ajută la buna desfășurare a jocului didactic.*

C.N. *Printre elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic se numără atenția copiilor, buna captare a atenției copiilor din partea cadrului didactic, diversitatea materialelor utilizate, precum și diversele variante ale fiecărui joc.*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a cincea întrebare în care trebuie să specifice care sunt elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic:

Cadrele didactice consideră că este foarte importantă respectarea etapelor din derularea jocului didactic, materialele didactice trebuie să fie bine realizate, să fie adaptate temei, jocului și să

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

poată fi manevrate cu ușurință de copii. Elementele surpriză, aplauzele, competiția, atenția și utilizarea diferitelor variante de joc, contribuie de asemenea la buna desfășurare a jocului didactic organizat în grădiniță. Jocurile didactice trebuie să fie dinamice, atractive și în același timp, trebuie să fie adaptate situației de învățare, predare sau evaluare, respectând particularitățile de vârstă ale copiilor.

➤ **Dați exemple de jocuri didactice desfășurate la clasă în cadrul activităților matematice (nivel II)**

S.M. *La clasă am desfășurat jocurile: "Știi ce lipsește?", "Campionul", "Fii atent!", "Cine știe, câștigă!"*

R.V. *"Ce floare lipsește?", "Fluturii vin la flori", "Încărcăm / descărcăm trenul", "Trenulețul veseliei"*

T.S. *"Găsește cheia fermecată!", "Al câtelea vagon lipsește?"*

V.M. *"Caută vecinii!", "Răspunde repede și bine!", "Ferma de animale"*

D.M. *"Săculețul fermecat", "Spune câte obiecte lipsesc!"*

C.N. *"A câta frunză a căzut?", "În grădina de legume", "Istețerii"*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a șasea întrebare în care trebuie să dea exemple de jocuri didactice desfășurate la clasă în cadrul activităților matematice pentru nivelul II:

La acest item al interviului, cadrele didactice au dat multe exemple de jocuri didactice pe care le-au realizat la clasă în cadrul activităților matematice. Exemplele sunt multiple și relevante, jocurile didactice specificate respectă nivelul de vârstă în care am cerut exemplificarea. Din toate exemplele de jocuri precizate se poate observa faptul că este nevoie de multă creativitate în organizarea și desfășurarea acestora, iar cadrele didactice se implică și preferă să antreneze copiii în acest tip de activitate.

➤ **Considerați că jocul didactic este o metodă activ-participativă? Argumentați răspunsul dat.**

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1947"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
IMPOSIBILE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

S.M. *Jocul didactic nu este considerat ca fiind o metodă activ-participativă în învățământul preșcolar, însă copiii învață prin intermediul jocului didactic să respecte regulile grupului, să se implice direct în rezolvarea sarcinii date.*

R.V. *Nu, însă jocul didactic este o activitate dirijată, dar și o metodă didactică ce îmbină elementul instructiv-educativ cu cel distractiv.*

T.S. *Jocul didactic este o formă de realizare a activității, nu este considerată o metodă activ-participativă în învățământul preșcolar, dar acesta dezvoltă spiritul competitiv al copiilor, iar competiția poate să stimuleze copiii timizi.*

V.M. *Se poate spune că jocul este o metodă activ participativă în sensul că copiii interacționează pe parcursul desfășurării lui.*

D.M. *Jocul didactic este o metodă activ-participativă dar și un mijloc pe care îl utilizăm în activitățile de predare, de învățare sau de evaluare.*

C.N. *Consider că jocul didactic este o formă de organizare a activității, nu o metodă activ-participativă, acesta utilizându-se în toate activitățile de învățare din cadrul grădiniței.*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a șaptea întrebare în care trebuie să specifice dacă jocul didactic este o metodă activ-participativă:

Cadrelor didactice intervievate consideră că jocul didactic este o formă de organizare a activității care se poate organiza în toate activitățile de predare, de învățare sau de evaluare din cadrul unității de învățământ. Fiind o metodă activizantă, care cere implicare și cooperare, jocul didactic stimulează, menține atenția și interesul copiilor preșcolari, ori de câte ori este organizat de cadrele didactice.

- **În urma utilizării jocului didactic ați observat progresul preșcolariilor dumneavoastră ? În ce constă acest progres ?**

S.M. *În urma utilizării jocului didactic la clasă, am observat progresul copiilor deoarece jocul didactic este o activitate prin care putem face activități frumoase de consolidare, de fixare sau de evaluare a cunoștințelor.*

R.V. *Am observat progresul copiilor, iar munca în grup, în perechi îi face pe aceștia să respecte mai bine regulile impuse și în afara jocului.*

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ASIMPSRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

T.S. *Jocul didactic îi ajută pe copii să progreseze, iar utilizarea lui îi stimulează pe copii să rezolve într-un mod plăcut și atractiv sarcinile date, îi ajută la însușirea numerației, la familiarizarea cu pozițiile spațiale.*

V.M. *Am utilizat jocul didactic și am observat un progres în ceea ce privește recunoașterea cifrelor, identificarea vecinilor, formarea de mulțimi și asocierea cifrei corespunzătoare.*

D.M. *Utilizarea jocului didactic în activitățile matematice a contribuit și contribuie la îmbunătățirea cunoștințelor asimilate de copiii preșcolari.*

C.N. *Progresul preșcolarilor a crescut semnificativ, aceștia au reușit să rezolve diverse sarcini fără ajutor.*

Interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la a opta întrebare în care trebuie să precizeze dacă urma utilizării jocului didactic au observat progresul preșcolarilor:

La ultima întrebare adresată cadrelor didactice în cadrul interviului, acestea au precizat faptul că utilizarea jocului didactic în cadrul activităților matematice contribuie în mod semnificativ la progresul copiilor. Cunoștințele transmise sunt asimilate mai ușor, este facilitată munca în perechi, copiii cooperează, se implică, iar jocurile didactice organizate la clasă se desfășoară foarte bine. De asemenea, acest tip de activități contribuie la îmbunătățirea cunoștințelor asimilate de copiii preșcolari, iar progresul acestora este semnificativ, sarcinile date sunt rezolvate cu ușurință.

3.5. Interpretarea rezultatelor cercetării și formularea concluziilor

În această parte a cercetării voi formula o serie de aspecte pe care le-am sesizat în cele două părți ale cercetării pedagogice de tip cantitativ și calitativ, astfel:

- A. Formularea concluziilor rezultate din analiza datelor obținute prin metode cantitative, în urma aplicării experimentului;
- B. Formularea concluziilor rezultate din analiza datelor obținute prin metode calitative, în urma aplicării interviului.

A. Formularea concluziilor rezultate din analiza datelor obținute prin metode cantitative, în urma aplicării experimentului:

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

Evoluția progresului înregistrat de copii pe linia formării reprezentărilor matematice corecte poate fi reliefată prin descreșterea greșelilor copiilor, fapt ce reiese din rezultatele obținute la probele aplicate la finalizarea experimentului, adică la finalizarea proiectului de cercetare. Pentru o mai bună ilustrare am întocmit următorul tabel:

Rezultatele obținute de copii la probele de evaluare aplicate în etapa constatativă și la finalizarea cercetării experimentale

Tabelul 4

Numărul probei	Numărul de copii	Etapa constatativă:			Finalizarea cercetării:		
		C.A.	C.D.	N.S.	C.A.	C.D.	N.S.
1.	25	12	11	2	16	7	2
2.	25	8	15	2	19	5	1
3.	25	11	13	1	22	2	1

Progresul înregistrat de copii la cele trei probe de evaluare din cadrul proiectului de cercetare, în faza de început și cea finală, poate fi evidențiat și prin următoarele histograme:

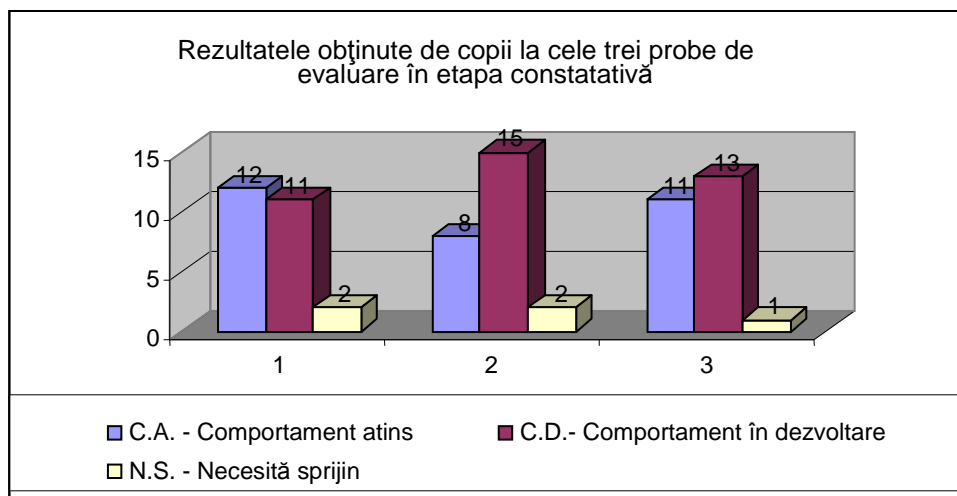

Figura 7. Rezultatele obținute de copii la cele trei probe de evaluare în perioada constatativă

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"ALBA IULIA"
1 DECEMBRIE 1948Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

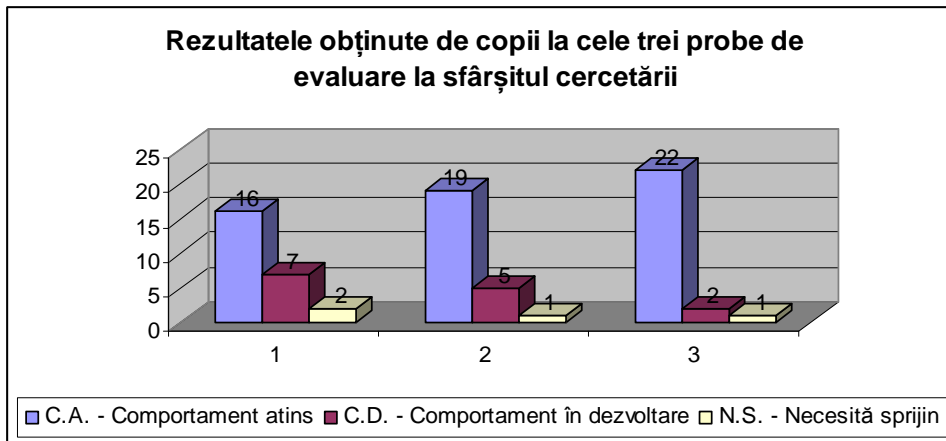

Figura 8. Rezultatele obținute de copii la cele trei probe de evaluare la sfârșitul cercetării

Analiza datelor din cadrul cercetării cantitative reliefează că preșcolarii au obținut progresiv rezultate tot mai bune. Aceste rezultate în marea lor majoritate se datorează sistemului de activități organizate pe baza jocurilor didactice. Astfel, probele aplicate atât la începutul cât și la sfârșitul experimentului din cadrul cercetării au fost realizate în urma consultării programei școlare, fiind adaptate specificului grupei de preșcolari, ținând totodată cont și de particularitățile de vârstă ale acestora. Verificarea orală și individuală a unor copii a fost înlocuită cu o muncă efectivă cu întreaga grupă. Timpul predării s-a restrâns și a crescut ponderea activității efective cu copiii sub formă de joc la început, mai târziu, tehnica jocului devenind uneori asemănătoare unor fișe de lucru, elementul de joc asigurându-se prin susținerea spiritului de întrecere.

Prin intermediul aplicării experimentale a acestei cercetări realizate pe un lot de subiecți reprezentativi de cei 25 de copii preșcolari de la Grădinița cu Program Prolungit Nr. 8 din Alba Iulia, am încercat să scot în evidență faptul că jocul didactic oferă largi posibilități de formare a diferitelor reprezentări matematice, contribuie la dezvoltarea aptitudinilor imaginative și ajută la trecerea treptată de la acțiunea practică la cea mintală.

În derularea acestei cercetări am ținut cont de cele două categorii de variabile. Astfel, variabila independentă este reprezentată de programul pe care l-am stabilit în derularea activităților matematice realizate sub formă de joc didactic, iar variabila dependentă urmărește în permanență performanțele copiilor preșcolari pe parcursul derulării experimentului pe perioada de timp a unui an școlar.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Ipoteza pe baza căreia am desfășurat experimentul în cadrul cercetării, conform căreia utilizarea jocului didactic la preșcolarii din grupa mare în relație cu particularitățile individuale sau de grup ale copiilor, duc la optimizarea activității didactice, la îmbunătățirea rezultatelor școlare și la modalități comportamentale dezirabile, a fost confirmată.

B. Formularea concluziilor rezultate din analiza datelor obținute prin **metode calitative**, în urma aplicării interviului:

La fiecare întrebare din ghidul de interviu, cele șase cadre didactice au răspuns, iar în urma analizei răspunsurilor, am elaborat concluziile finale rezultate din analiza datelor obținute prin metoda calitativă prezentată: interviul. Astfel:

- ✓ Se observă progresul copiilor preșcolari în urma aplicării jocului didactic în activitățile matematice la nivelul II (grupa mare);
- ✓ Copiii se implică activ, manifestând mult interes, sunt activați toți copiii, chiar și cei mai timizi;
- ✓ Cadrele didactice dispun de multă măiestrie și de creativitate în momentul în care desfășoară jocuri didactice în cadrul tuturor activităților de predare, de consolidare sau de evaluare;
- ✓ Cadrele didactice dispun de multe mijloace didactice și de surse informaționale, în concordanță cu noutățile aduse în domeniul educațional, aplică o multitudine de jocuri didactice care sunt selectate și adaptate particularităților de vârstă și psiho-individuale ale copiilor;
- ✓ Un joc didactic trebuie să fie bine organizat și îndrumat de cadrul didactic pentru a se putea obține obiectivul propus/obiectivele propuse, iar motivația copilului preșcolar poate fi cultivată prin preocuparea cadrului didactic pentru selectarea strategiilor didactice potrivite, jocul didactic matematic având în acest sens o contribuție valoroasă;
- ✓ Nu se poate face o delimitare între mediul de predare al cadrului didactic (mediul urban sau mediul rural);
- ✓ Cadrele didactice trezesc interesul copiilor prin jocuri didactice atractive, iar asimilarea noțiunilor matematice se face mai ușor dacă se utilizează jocul didactic matematic;
- ✓ jocurile didactice contribuie la formarea raționamentului matematic, a capacităților de aplicare în practică a cunoștințelor copiilor, iar achiziționarea de cunoștințe matematice

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918
UAB
AN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

trebuie să se realizeze pe căi multiple și variate, iar generalizarea și utilizarea lor să favorizeze mobilitatea acțiunilor mintale;

- ✓ jocul didactic este un moment de destindere, de inovare, de învățare, menit să provoace, să mențină și să sporească atenția și interesul pentru matematică;
- ✓ se realizează un parteneriat între cadrul didactic și copil, iar randamentul este maxim atunci când se elimină factorii perturbatori;
- ✓ în momentul în care cadrele didactice utilizează la clasă jocul didactic matematic se observă progresul copiilor, iar îmbunătățirea rezultatelor este relevantă.

Consider că jocul didactic matematic este un procedeu foarte util, necesar și posibil de realizat cu succes cu copiii preșcolari ai grupeii mari. Dacă se ține cont de interpretarea răspunsurilor cadrelor didactice la întrebări, reiese faptul că ipoteza de la care am plecat, cea în care se specifică faptul că actul educațional se îmbunătățește considerabil prin utilizarea jocului didactic în activitățile matematice din cadrul învățământului preșcolar la copiii de grupă mare, a fost confirmată.

În cadrul cercetării de tip cantitativ-calitativă, ipoteza conform căreia utilizarea jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare în relație cu particularitățile individuale sau de grup ale copiilor, duc la optimizarea activității didactice, la îmbunătățirea rezultatelor școlare și la modalități comportamentale dezirabile a fost confirmată. Astfel, metoda experimentală și interviul, alături de celelalte metode descrise pe parcursul cercetării pedagogice, confirmă acest aspect.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1947

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERV

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Reflecții pe marginea programului de master

Programul de masterat Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici s-a apropiat de sfârșit. Lucrarea de disertație reprezintă încununarea muncii din cei doi ani în care am studiat o mulțime de module care ne-au ajutat să ne îmbunătățim cunoștințele la acest nivel.

Pentru lucrarea de disertație am ales tema *Optimizarea activității didactice prin intermediul jocului didactic matematic la preșcolarii din grupa mare*. Modulul în care se încadrează această temă de cercetare este *Modulul 3 – Metodologia cercetării în educație*, din anul I de studii, în care au fost abordate disciplinele *Managementul proiectelor în educație* și *Metode de cercetare calitativă*.

Dintre modulele cu contribuție implicită directă se numără:

- Modulul 8 – *Docimologie și evaluare*;
- Modulul 4 – *Psihologia dezvoltării*;
- Modulul 2 – *Metodologia procesului educativ*.

Dintre modulele cu contribuție implicită indirectă se numără:

- Modulul 9 – *Comunicare și relații interpersonale*;
- Modulul 7 – *Proiectare educațională și didactică*;
- Modulul 12 – *Profesionalizarea didactică în educația timpurie*.

Aceste module m-au ajutat în mare măsură să realizez partea de cercetare, după ce am studiat diverse cărți din bibliografia recomandată de doamnele și domnii profesori. Explicațiile la curs și seminar au fost clare, iar nelămuririle pe care le-am avut au fost eliminate. S-a pus mult accent pe partea practică a acestor module, iar experiența la clasă a noastră, a masteranzilor, își poate spune cuvântul. Astfel, am putut îmbina în mod plăcut partea teoretică cu cea practică.

Consider că toate disciplinele cuprinse în modulele din cei doi ani de studiu au fost utile în formarea noastră ca profesioniști în educație, iar comunicarea dintre cadrele didactice și masteranzii cuprinși în proiectul PERFORMER este deschisă și flexibilă.

Trebuie să recunosc faptul că la acest program de masterat am colaborat bine și cu colegii, am lucrat în echipă la elaborarea temelor de grup. Sunt bucuroasă că am reușit să mă perfecționez alături de cadre didactice bine pregătite și de colegi care imi rămân la suflet, iar celor care ne vor urma pașii le urez mult succes !

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948

Universitatea „Arel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

BIBLIOGRAFIE:

1. Agabrian, Mircea, (2004), *Cercetarea calitativă a socialului: Design și performare*, Editura Institutul European, Iași;
2. Agabrian, Mircea, (2006), *Analiza de conținut*, Editura Polirom, Iași;
3. Ana, Aurelia; Cioflică, Smaranda Maria, (2000), *Jocuri didactice matematice*, Editura EMIA, Deva;
4. Antonovici, Ștefania; Jalbă, Cornelia; Nicu, Gabriela, (2005), *Jocuri didactice pentru activitățile matematice din grădiniță*, Editura Aramis Print, București;
5. Babbie, Earl, Traducere de Sergiu Gherghina, George Jiglău, Monica Andriescu, (2010), *Practica cercetării sociale*, Editura Polirom, Iași;
6. Bandura, A., Cerbone, D., (1983), *Self Evaluative and Self Efficacy Mechanisms Governing the Motivational Effects*, in *Journal of Personality and Social Psychology*, vol. 45, nr. 5, November;
7. Bocoș, Mușata, (2003), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca;
8. Bocoș, Mușata, (2003), *Cercetare pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice*. Ediția a II-a, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca;
9. Bocoș, Mușata; Catalano, Horațiu, (2008), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar, vol I , Cercetări-acțiune*, Colecția Pedagogică, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca;
10. Catalano, Horațiu (coordonator), (2006), *Caietul profesional al educatoarei*, Colecția Didactica Esențial, Editura Omfal Esențial, București;
11. Cerghit, Ioan, (1993), *Metode de învățământ*, E.D.P. București;
12. Cerghit, I.; Vlăsceanu, L., (coordonator), (1998), *Curs de pedagogie*, Universitatea București;
13. Chelcea, Septimiu, (2007), *Metodologia cercetării sociologice: metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERV

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

14. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița (coordonatori), (2008), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași;
15. Cristea Sorin, (2000), *Dicționar de Pedagogie*, Editura Litera Internațional, Chișinău – București;
16. Cucos, C. (coordonator), (1998), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași;
17. Culea, Laurenția, (coordonator), (2008), *Aplicarea Noului Curriculum pentru educație timpurie – O provocare ?*, Editura Diana, Pitești;
18. Dafinoiu, Ion, (2002), *Personalitatea - Metode de abordare clinică; Observația și interviul*, Editura Polirom, Iași;
19. Dr. Pauline Morand de Jouffey ,(2006), *Psihologia copilului*, Editura Teora, București;
20. Drăgan, Ioan; Nicola, Ioan, (1995), *Cercetarea pedagogică*, Editura Timopur, Târgu-Mureș;
21. Dumitrana, Magdalena, (2002), *Activitățile matematice în grădiniță*, Editura Compania, București;
22. Elkonim, D. B., ,(1995), *Psihologia jocului*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
23. Enăchescu, Eugenia, (2012), *Cercetarea științifică în educație și învățământ. Întrebări cu și fără răspunsuri imediate*, Editura Universală, București;
24. Gherghina, D.; Oprescu, N.; Dănilă, I.; Novac, C., (2007), *Metodica activităților instructiv-educative în învățământul preșcolar*, Editura DIDACTICA NOVA Craiova;
25. Glava, A.; Glava, C., (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia Educațional, Cluj-Napoca;
26. Golu, P. (și colab.), (1995), *Psihologia copilului*, E.D.P.R.A., București;
27. Iluț, Petru, (1997), *Abordarea calitativă a sociumanului; concepte și metode*, Polirom, Iași;
28. Manolescu, M.; Constantinescu, M.,M.; Gorcinski, G., (1997), *Proiectare și evaluare didactică în învățământul primar – Matematică*, Editura Steaua Procion, București;
29. Miftode, Vasile, (1995), *Metodologia sociologică. Metode și tehnici de cercetare sociologică*, Editura Porto-Franco, Galați;
30. Mucchielli, Alex (coordonator), (2002). *Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale*, Polirom, Iași;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

31. Neagu, Mihaela; Beraru, Georgeta, (1997), *Activități matematice în grădiniță*, Editura Collegium Polirom, Iași;
32. Nicola, Ioan, (2000), *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București;
33. Niculescu, Rodica, (2008) *Pedagogia preșcolară și școlară mici*, Curs pentru Învățământul la Distanță, Editura Universității, Brașov;
34. Păduraru, V. (coord.), (1999), *Activități matematice în învățământul preșcolar*, Editura Collegium POLIROM Iași;
35. Petrovan, Ramona, Ștefana, (2009), *Strategii activizante de predare-învățare prin valorificarea teoriei inteligențelor multiple*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj–Napoca;
36. Preda, Viorica (Coord. Insp. în M.E.C.), (2009), *Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii*, Editura Gh.Cârțu Alexandru, Craiova;
37. Rotariu, Traian, (1994), *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*, Universitatea Cluj Napoca;
38. Strunga Constantin, (2000), *Elemente de metodologie a cercetării pedagogice și operaționalizarea evaluativă*, Editura Politehnica, Timisoara;
39. Vlăsceanu, Lazăr, (1982), *Metodologia cercetării sociologice. Orientări și probleme*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
40. Trif, Letiția, (2008), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Editura Eurostampa, Timișoara;
41. Trif, Letiția; Voiculescu, Elisabeta, (2013), *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București;
42. Trif, Letiția, (2014), *Managementul clasei de elevi, abordări aprofundate*, Editura Universității „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia;
43. Todor, Ioana, (2013), *Psihologie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București;
44. Todor, Ioana, (2014), *Psihologia educației, Suport de curs: Învățarea. Teorii ale învățării. Motivația învățării*, Seria Didactica, Alba Iulia;
45. Voiculescu, Elisabeta, (coordonator), (2007), *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Aeternitas, Alba-Iulia;

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚILOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

46. Voiculescu, Elisabeta; Popovici, Dumitru, Aldea, Delia, (2000), *Pedagogie, partea I*, Alba Iulia;
47. Voiculescu, F.; Luduşan, M.; Aldea, D.; Popovici, D.; Voiculescu, E.; Petrovan, R., (2001), *Pedagogie, partea a II-a*, ALBA Iulia;
48. Voiculescu, Elisabeta, Voiculescu, Florea, (2009), *Teoria și practica evaluării școlare*, Editura Aeternitas, Alba Iulia;
49. Voiculescu, Elisabeta; Voiculescu, Florea, (2007), *Măsurarea în științele educației*, Editura Institutul European, Iași;
50. Voiculescu, Florea, (2009), *Metodologia cercetării în științele educației - Curs pentru programul de masterat în Management educațional*, Seria Didactica, tipografia Universității 1 Decembrie 1918 Alba Iulia;
51. Zamfir, Cătălin; Vlăsceanu, Lazăr (coordonatori), (1993), *Dicționar de sociologie*, Editura BABEL, București;
52. * * * (1979), *Dicționar de pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
53. * * *, (2008), *Curriculum pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani – M.E.C.T.*, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învățământul Preuniversitar;
54. * * * *Revista învățământul primar*, nr. 4/2003;
55. * * * (2008), *Revista învățământul preșcolar în mileniul III*, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Asociația educatorilor, Editura Reprograph, Dolj;

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Anexe

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAŢIEI
NAŢIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Anexa 1

Fişă de lucru privind sesizarea nivelului de cunoaştere referitoare la mulţimi

- ✓ Formaţi mulţimea veverişelor şi mulţimea broscuţelor ţestoase, prin încercuire.
- ✓ Formaţi perechi între elementele celor două mulţimi formate, ducând câte o linie de la fiecare veveriţă la fiecare broscuţă ţestoasă.
- ✓ Pune o steluţă sub mulţimea care are mai puţine elemente.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

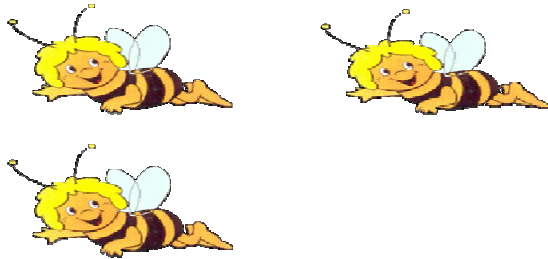

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

Anexa 2

Probă de evaluare pentru verificarea cunoştinţelor privind numeraţia

- ✓ Desenează tot atâtea floricele câte albinuţe sunt, astfel încât la sfârşit fiecare albinuţă să aibă câte o floare.
- ✓ Formează, prin încercuire, mulţimea narciselor şi mulţimea lalelelor. Formaţi perechi între elementele celor două mulţimi.
- ✓ Desenaţi o bulină albastră sub mulţimea cu mai multe elemente.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 3 Proiect de activitate integrată

Grupa : mare A (grupa albinuțelor)
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 Alba Iulia
Cadru didactic: Tiutiu Giorgia-Laura

Activități pe domenii experiențiale: (A.D.E.)
Activitate integrată (D.Ș): „La fermă” (activitate matematică + cunoașterea mediului)

Mijloc de realizare: jocul didactic
Tipul activității : consolidare, formare de priceperi și deprinderi
Forma de organizare: frontal, în grup, individual.

Scop: fixarea cunoștințelor referitoare la caracteristicile animalelor de la fermă și dezvoltarea capacității de a efectua clasificări pe baza unor caracteristici; consolidarea numărului și socotitului în limitele 1-10 prin folosirea corectă a limbajul matematic;

Obiective operaționale:

- ✓ să recunoască și să denumească animalele domestice;
- ✓ să stabilească asemănări și deosebiri între animalele fermei;
- ✓ să rezolve probleme simple în limitele 1-10;
- ✓ să raporteze corect numărul la cantitate și cantitatea la număr;
- ✓ să grupeze animalele după criteriul formă și mărime;
- ✓ să precizeze locul unui element într-un șir;
- ✓ să compună și să descompună elementele unei mulțimi;
- ✓ să formuleze răspunsuri pentru ghicitorile prezentate;
- ✓ să respecte regulile jocului;
- ✓ să completeze fișe de lucru.

Sarcina didactică: Copiii vor fi împărțiți în două echipe (echipa fermierilor și echipa matematicienilor). Vor trece prin niște probe respectând regulile jocului.

Reguli de joc: Copiii împărțiți în dou grupe (fermieri si matematicieni) vor trece prin diferite probe, iar pentru fiecare răspuns corect formulat de copiii echipei, vor câștiga câte o bulină colorată. La sfârșitul activității se va desemna echipa câștigătoare care va primi diplomă.

Elemente de joc: surpriza, aplauzele, întrecerea

Strategia didactică: algoritmică

Metode și procedee: explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, jocul didactic, aprecieri verbale.

Materiale didactice: macheta fermei, cifre, coșulețe, material demonstrativ, fișe, jucării diverse care reprezintă animale de la fermă (cai, vaci, oi, porci, câini, cocoși, găini, etc.), jetoane, „căsuța fermecată”, imagini diverse, diplome, etc.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSATEFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov**Desfășurarea activității:**

Evenimentul didactic	Conținutul științific	Strategii didactice	Evaluare
1. Moment organizatoric	<p>Pentru a asigura buna desfășurarea a activității, sala de grupă va fi aerisită, scaunele vor fi așezate în două semicercuri care vor avea fiecare câte o masută pe lateral.</p> <p>-copiii intră în sală pe melodia “Graiul animalelor” și se așează pe scaunele, în funcție de numărul pe care-l au după ce se procedează la modalitatea de grupare prin numărare (1-2-1-2).</p>		
2. Captarea atenției	<p>-urmează întrebări referitoare la tema zilei.</p> <p>-se prezintă macheta care reprezintă ferma și animalele care sunt puțin triste că nu își găsesc locul potrivit.</p> <p>-voi purta un scurt dialog referitor la materialul didactic utilizat (machetă, animale);</p> <p>-le voi prezenta copiilor “căsuța fermecată” în care se ascund o parte din surprizele de la fermă. Aceste surprize se vor ivi pe parcursul activității.</p>	<p>surpriza</p> <p>conversația</p>	observarea comportamentului copiilor
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	<p>-Astăzi ne vom juca un joc care se numește “La fermă”, prin intermediul caruia noi vom recunoaște și vom denumi animalele din fermă, le vom grupa și număra, folosindu-ne de faptul ca noi știm să numărăm până la zece.</p> <p>M-am gândit ca dacă noi cunoaștem toate animalele din ogradă, trebuie să fim buni fermieri, așa că ne vom împărți în două grupe. Una dintre grupe va fi grupa fermierilor. Ca să putem fi buni fermieri, va trebui să numărăm și să găsim toate animalele care se ascund prin ogradă. De aceea, cealaltă grupă va fi cea a matematicienilor.</p> <p>Pe parcursul jocului, rolurile se vor inversa.</p>	<p>explicația</p> <p>conversația</p> <p>surpriza</p>	observarea comportamentului verbal și nonverbal al copiilor
4. Prezentarea	Explicarea regulilor jocului:	explicația	

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
DE ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ACTIVȘURIFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

<p>conținutului și dirijarea învățării</p>	<p>Copiii împărțiți în două grupe (fermieri și matematicieni) vor trece prin diferite probe, iar pentru fiecare răspuns corect formulat de copiii echipei, vor câștiga câte o bulină colorată.</p> <p>La sfârșitul activității se va desemna echipa câștigătoare.</p> <p>Probele la care sunt supuse cele două echipe sunt următoarele:</p> <p>1. Fermierii recunosc și denumesc animalele de la fermă; stabilesc asemănări și deosebiri între animalele fermei; le vor grupa după diferite criterii (formă, mărime);</p> <p>2. Matematicienii vor număra animalele raportând cantitatea la număr și numărul la cantitate; vor preciza locul unui element într-un șir; compun și descompun mulțimi de obiecte</p> <p>Urmează executarea jocului de probă, apoi desfășurarea concursului pe echipe.</p> <p>Copiii vor respecta regulile jocului pe parcursul desfășurării întrecerii.</p> <p>Se vor acorda explicații suplimentare dacă va fi nevoie, iar copiii care întâmpină dificultăți în realizarea sarcinilor vor fi corecționați. Copiii timizi vor fi încurajați pentru a participa la jocul organizat.</p> <p>Elementele de joc sunt introduse în joc.</p> <p>Pentru fiecare răspuns corect se vor primi bulinuțe colorate.</p> <p>Pe parcursul jocului, rolurile se vor inversa.</p>	<p>conversația</p> <p>demonstrația</p> <p>jocul didactic</p> <p>explicația</p> <p>surpriza</p> <p>jocul didactic</p> <p>explicația</p> <p>jocul de probă</p> <p>jocul didactic</p> <p>problematizarea</p> <p>conversația</p> <p>explicația</p>	<p>observarea comportamentului verbal și nonverbal al copiilor</p> <p>găsirea răspunsurilor corecte</p> <p>observarea comportamentului verbal și nonverbal al copiilor</p>
<p>5. Asigurarea retenției și a transferului</p>	<p>Din “căsuța fermecată” se va extrage câte un plic în care se află niște exerciții-ghicitori care se vor rezolva sub formă</p>	<p>surpriza</p>	

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

	<p>de probleme ilustrate:</p> <p>“Opt rățuște stau pe lac Și tot cântă mac,mac,mac Una însă mofturoasă S-a gândit să plece acasă.”</p> <p>“Șapte oițe pe imaș Au văzut un fluturaș, Una însă sperioasă A fugit repede-acasă.”</p> <p>“Cinci purcei dolofănei Stau la umbră sub un tei Încă doi mai măricei Vin să se-odihnească și ei.”</p>	<p>conversația</p> <p>explicația</p> <p>exercițiul</p>	<p>observarea modului de lucru al copiilor,de participare și de îndeplinire a sarcinii</p>
<p>6. Evaluarea performanței</p>	<p>Copiii trebuie să recunoască animalul redat din ghicitori diverse. În limita timpului disponibil, copiii vor primi o fișă pe care au de rezolvat următoarele sarcini :</p> <p>1.Numără și trasează în spațiul dat tot atâtea liniuțe câte animalele sunt . 2.Încercuiește mulțimea animalelor care înoată și a celor care nu mănâncă iarbă . În diagrame sunt câini, cai, rațe și găini. Se fixează tema și retrospectiva întregii activității pe domenii experiențiale. Se stabilește echipa câștigătoare (fermieri sau matematicieni) și primesc diplome .</p>	<p>„Ghicitorile”</p> <p>conversația</p> <p>observația</p> <p>exercițiul</p>	<p>aprecieri colective și individuale</p> <p>fișă de lucru</p>
<p>7.Încheierea activității</p>	<p>Copiii sunt apreciați verbal și primesc stimulente (jeluiuri în formă de văcuță, iar în piept imaginea unui animal de la fermă). Se vor strâng în jurul fermei și cântă cântecul “Graul animalelor”.</p>	<p>conversația</p> <p>surpriza</p>	<p>aprecieri verbale</p> <p>acordare de recompense</p>

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

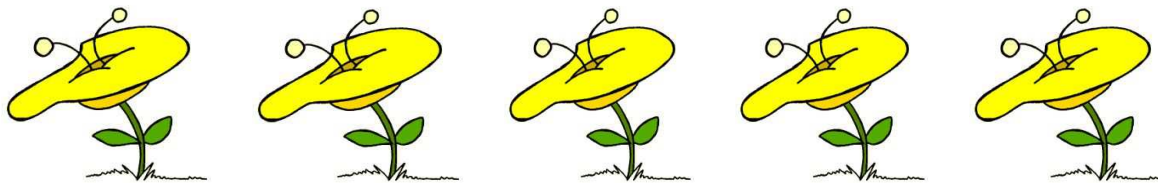

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 4

FIȘĂ DE LUCRU - Jocul : *Fluturașii și florile*

- ✓ Încercuiește cu roșu a doua și a patra floare;
- ✓ Desenează câte un fluturaș deasupra primei și ultimei flori;
- ✓ Încercuiește cu albastru al treilea fluturaș.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VĂRSTNICE
IMPOSIBILE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

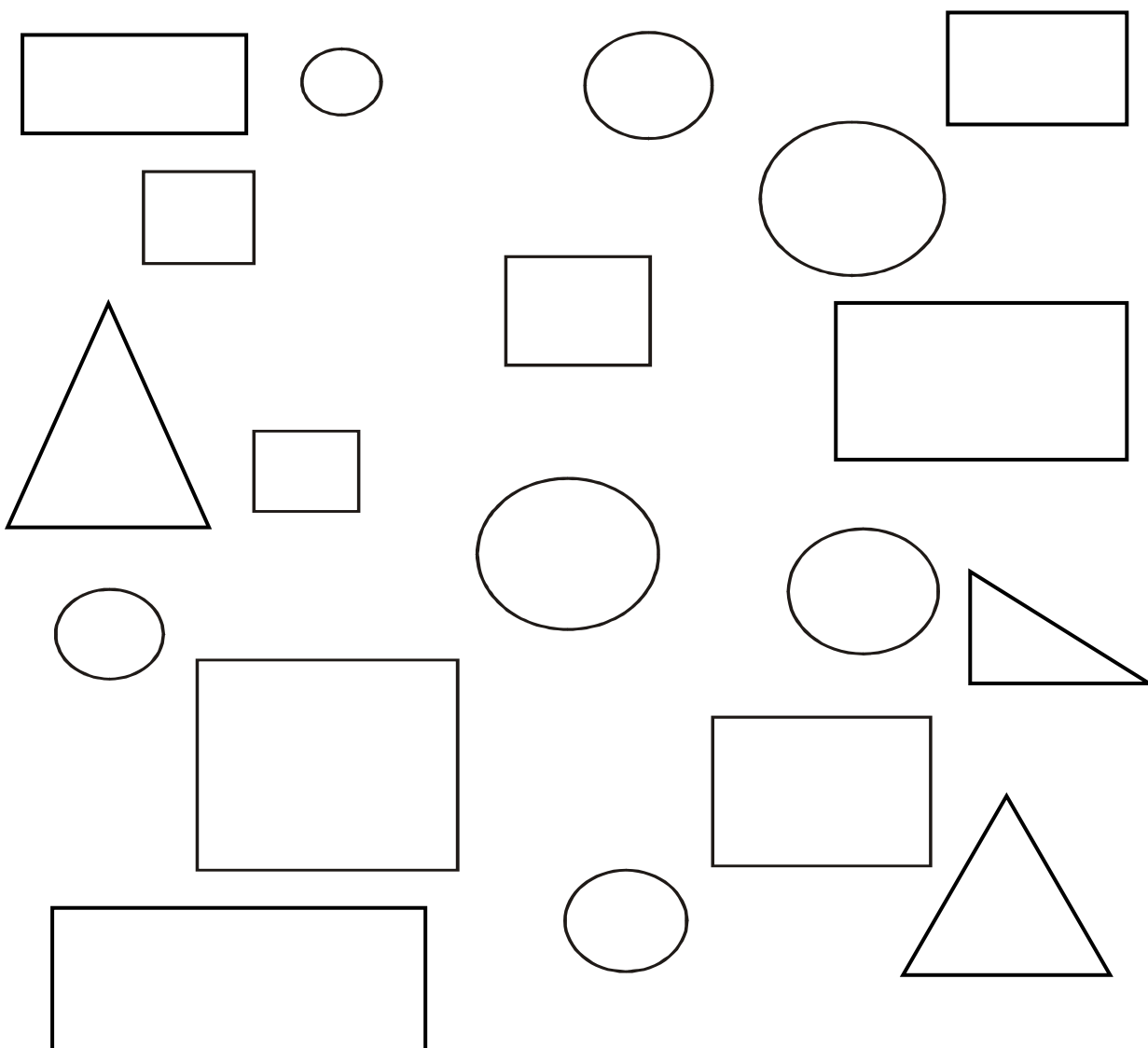
Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 5

FIȘĂ DE LUCRU - Jocul: *Caută figurile geometrice !*

Colorați:

- ✓ pătratele cu roșu,
- ✓ cu albastru triunghiurile,
- ✓ cu verde cercurile,
- ✓ cu galben dreptunghiurile.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

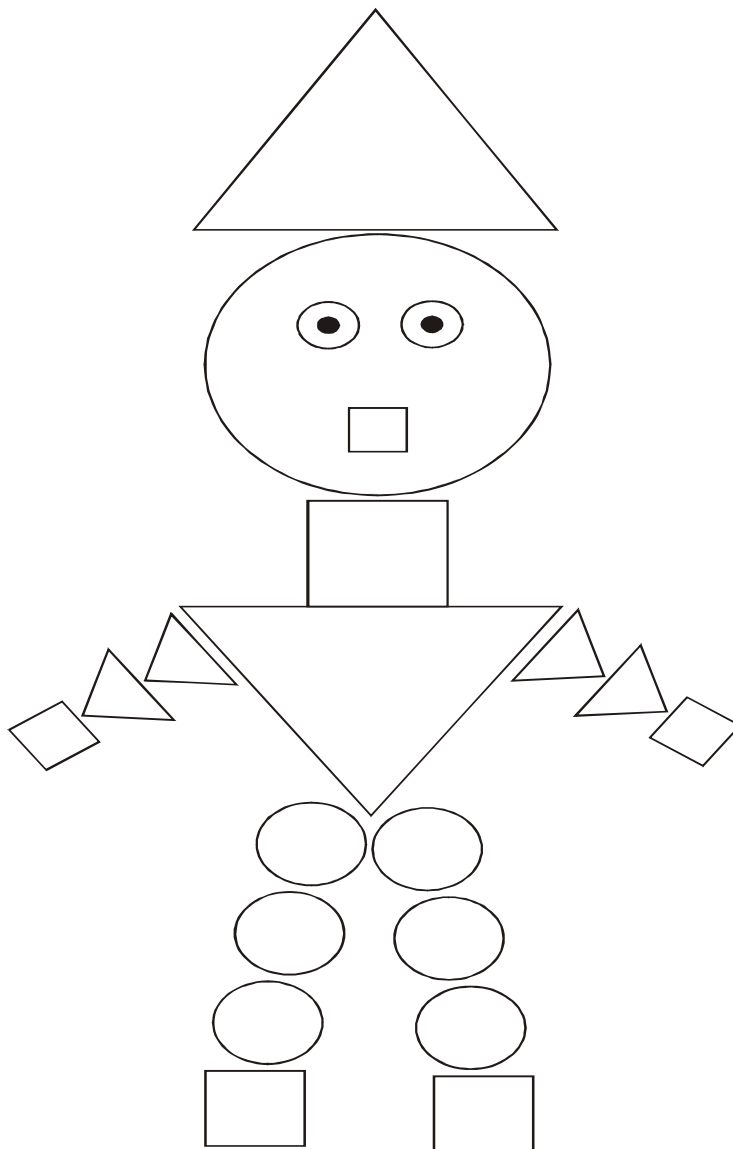
Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 6

Fișă de lucru - Jocul: Așază-mă la căsuța care are un semn ca mine

Colorează roboțelul astfel:

- ✓ cu albastru triunghiurile ()
- ✓ cu galben cercurile ()
- ✓ cu roșu pătratele ().

Parteneri:

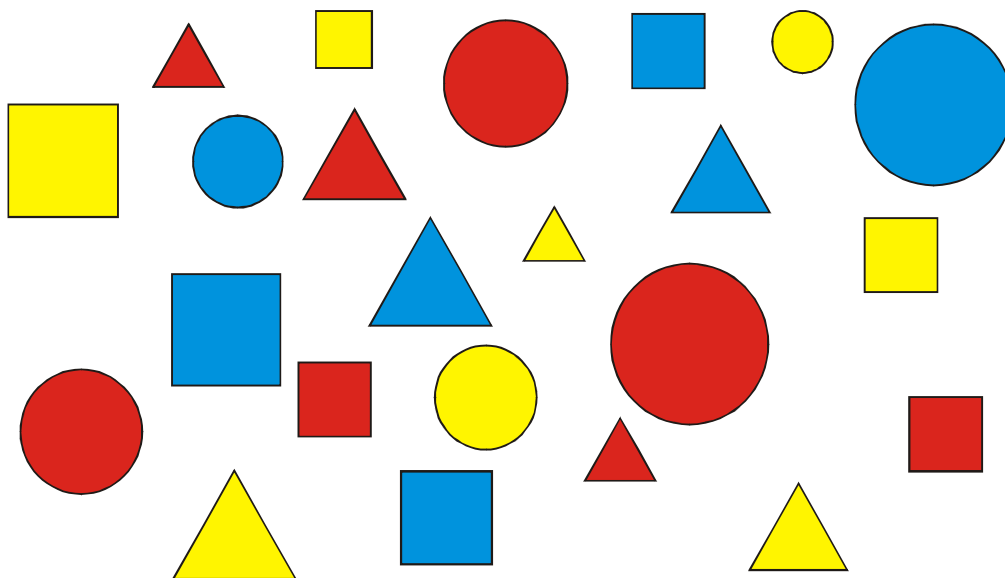
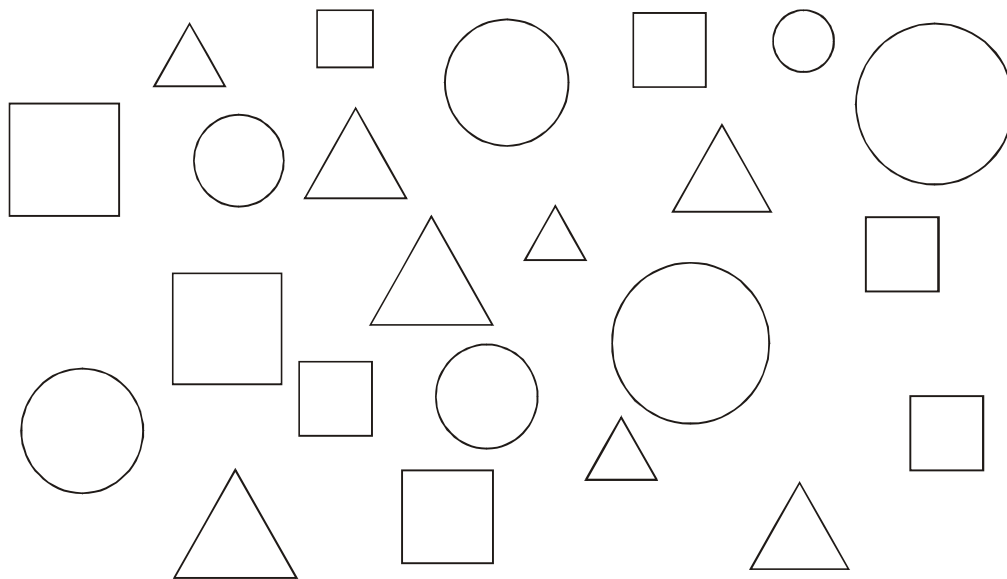

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

Anexa 7

Fișă de lucru - *Jocul: Cum este și cum nu este această piesă*

- ✓ Colorează toate figurile geometrice ce nu sunt cercuri.
- ✓ Taie cu o linie figurile geometrice ce nu sunt nici roșii, nici galbene.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
IMPOSSIBILI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

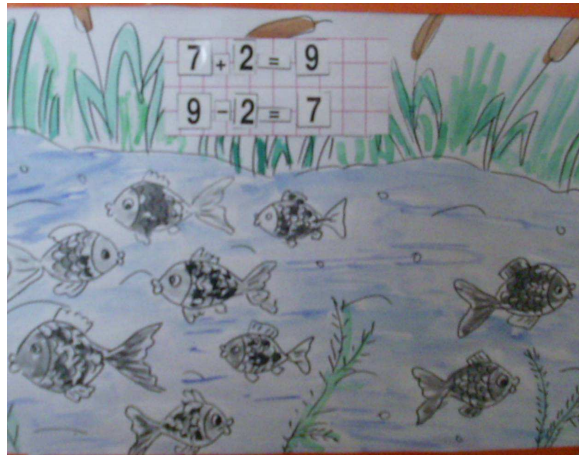
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 8

Probleme ilustrate

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANXIOSE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 9

Probă privind sesizarea nivelului de cunoștințe referitoare la mulțimi

- ✓ Formează mulțimea fluturașilor și desenează alăturat tot atâtea floricele câți fluturași sunt.

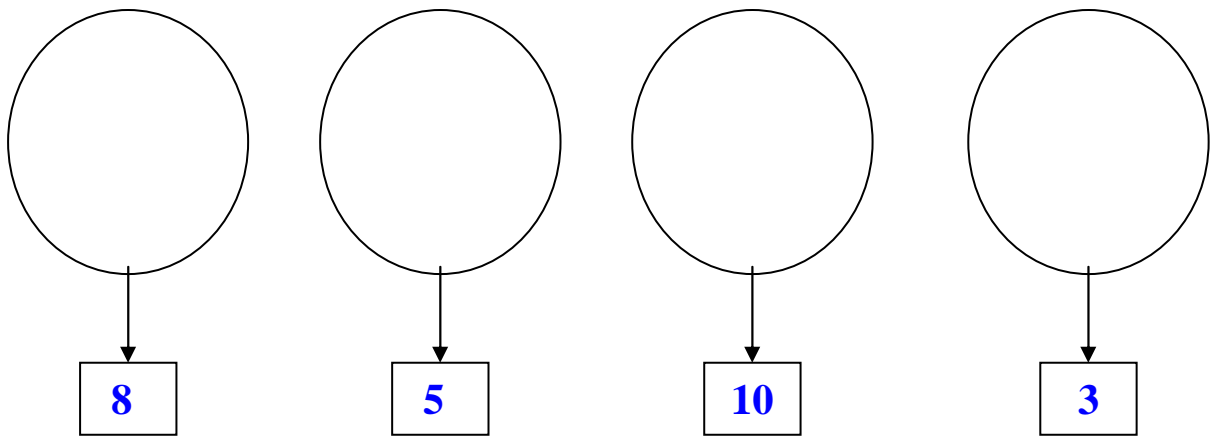

- ✓ Formează mulțimea ursuleților, numără ursuleții și unește mulțimea lor cu cifra corespunzătoare.

4
7
9
10

- ✓ Desenează tot atâtea buline câtă arată cifra.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"AUREL VLAICU"
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

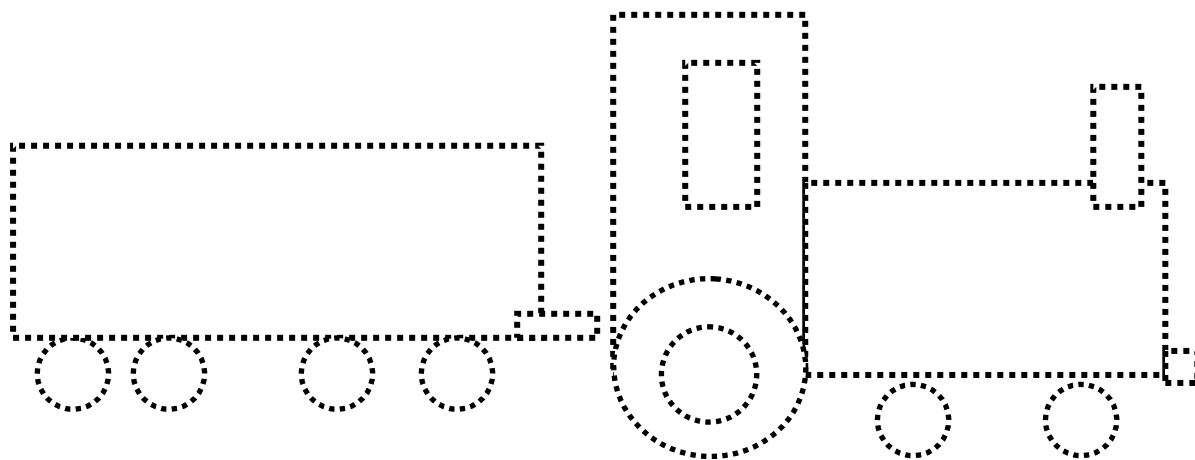
Anexa 10

Probă privind reprezentările corecte despre figurile geometrice plane

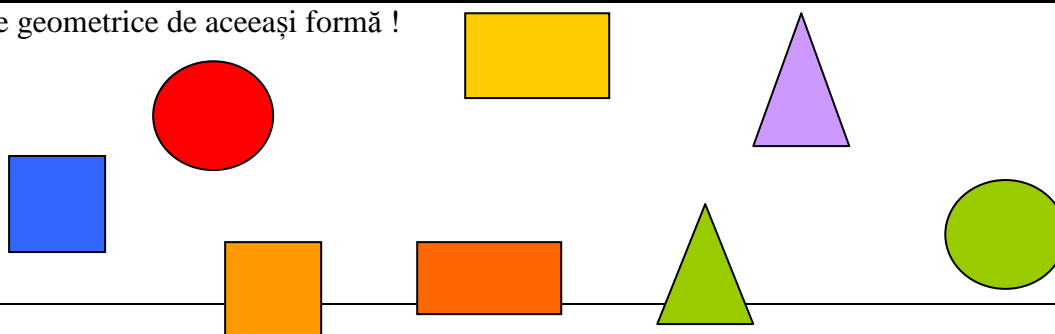
Numără figurile geometrice și desenează în spațiul alăturat tot atâtea buline !
Găsește cifra potrivită fiecărei mulțimi !

		3
		5
		4
		1
		2

Uniți punctele și colorați figurile geometrice care vă plac !

Uniți figurile geometrice de aceeași formă !

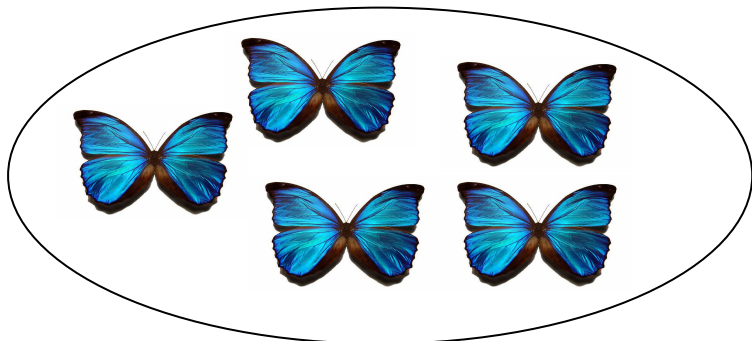
Parteneri:

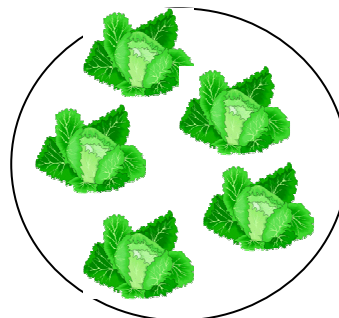
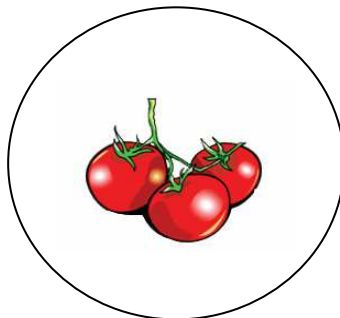
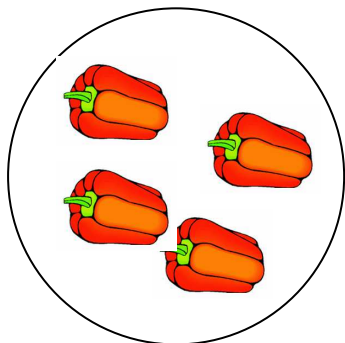
Anexa 11

Probă pentru verificarea cunoştinţelor privind numeraţia

1. Încercuieşte cifra potrivită numărului de fluturaşi.
2. Asociază fiecărei mulţimi de legume cifra corespunzătoare.
3. Desenează în căsuţa goală tot atâtea liniuţe câte albinuţe sunt.

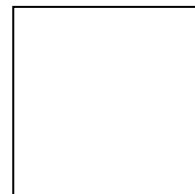
4	2
5	3

5

4

3

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERV

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa 12

Ghid de interviu pentru cadrele didactice

Preambul: *Mulțumesc că ați fost de accord să discutați cu mine.*

Mă numesc Tiutiu Giorgia-Laura, sunt masterand la Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia, la Facultatea de Drept și Științe Sociale, specializarea Psihopedagogia educației timpurii și a școlărității mici și doresc să realizez o cercetare prin care să identific aspectele relevante prin care este utilizat jocul didactic în cadrul activităților desfășurate de dumneavoastră la grupa de preșcolari/ clasa de elevi.

Subliniez că acest lucru va fi tratat cu confidențialitate și discreție totală.

Pentru început v-aș ruga să precizați unele detalii personale deoarece acestea sunt importante în cercetare.

- ❖ Meseria dumneavoastră
- ❖ Specializarea
- ❖ Vârsta
- ❖ Vechimea în învățământ
- ❖ Nivelul de pregătire
- ❖ Mediul de predare (rural sau urban)

1. Credeți că utilizarea jocului didactic în cadrul activităților de învățare este relevantă ? Vă rog să motivați răspunsul dat.
2. Care sunt cele mai importante rezultate obținute în urma utilizării jocului didactic ? Exemplificați pentru activitățile matematice de la grupa mare (nivel II)
3. Care sunt elementele perturbatoare în desfășurarea jocului didactic ?
4. Credeți că ar trebui să existe o delimitare între cele două medii, rural și urban, în desfășurarea jocului didactic ?
5. Care sunt elementele care ajută la buna desfășurare a jocului didactic ?
6. Dați exemple de jocuri didactice desfășurate la clasă în cadrul activităților matematice de la grupa mare (nivel II).
7. Considerați că jocul didactic este o metodă activ-participativă ? Argumentați răspunsul dat.
8. În urma utilizării jocului didactic ați observat progresul preșcolărilor dumneavoastră? În ce constă acest progres?

Parteneri:

UNIVERSITATEA "1 DECEMBRIE 1918"
UAB
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSERU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Declarație de autenticitate

Subsemnata Tiutiu Giorgia-Laura, absolventă a programului de masterat în Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, promoția 2014, autoare a prezentei disertații, declar pe propria răspundere următoarele:

- a) disertația a fost elaborată personal și îmi aparține în întregime;
- b) nu am folosit alte surse decât cele menționate în bibliografie sau în textul disertației;
- c) nu am preluat texte, date sau elemente de grafică din alte lucrări sau din alte surse fără a fi citate și fără a fi precizată sursa preluării, inclusiv în cazul în care sursa o reprezintă alte lucrări ale subsemnatului (subsemnatei);
- d) lucrarea nu a mai fost folosită, în forma actuală, în alte contexte de examen sau de concurs.

Semnătura _____

Data _____

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione